

پهريشيك

له ووتاره كاني ماموستا شيرزاد

باپه نند و هره بگرين له ۲۹ چير ووك راسته قينه

منتدی اقرأ الثقافي

www.igra.afhamontada.com

نووسينه ودي
دهسته يهك له خوشكان

بهكم چاپ

هولير

۲۰۱۰

منتدى اقرا الثقافي

-----
www.iqra.afhamontada.com

ناسنامەى كتيب

ناوى پەرتووك، با پەند وەرگىرین لە (٢٩) چارۆكى راستەقىنەدا (لەوتارەكانى مامۇستا شىرزاد)

بابەت : كۆمەلايەتى

نوسینەووى : دەستەيەك لە خوشكان

كۆمپيووتەر: نووسینگەى هیوا

چاپى : یەكەم ٢٠١٠

شونىىى بلاوكردنەووه: ((كتيبخانەى حاجى قادرى كۆيى))

لە بەرنامەى گشتى كتيبخانەى گشتىيەكان ژمارە سياردنى (١٣٤٧) ى سالى ٢٠٠٩ ى بىدراوه

ملاوكراونى كتيبخانەى

حاجى قادرى كۆيى

بو فروشتن و چاپكردن و بلاوكردنەووه

هەولنەر كوردستان عىراق

٠٧٥٠ ٤٦٧ ١٣ ٩٤ - ٠٦٦ ٢٢ ٢٢ ٨٦٨

ماشى چاپ پارىزراوه

با پەند وەرگرین لە (۲۹) چیرۆکی راستەقینەدا

لە وتارەکانی مامۆستا شیرزاد

نوسینەوێ

دەستەبەك لە خوشكان

چاپی یەكەم

۲۰۱۰

هەولێر

رسیا آدابہ کتا بخانہ سے چاہا قادر علی کو
 کہ ہم لبستہ بہ کو کر رہا رہا خوشیہ وہی
 عورتا رہا کم رہا بہ چاہا کہ رہا نہی
 بہ سیدہ کی جوان بہ بہت خوشیہ
 لی شہ کہ رہا رہا رہا رہا رہا رہا رہا

 بڑا ن

ملازمہ زار علیہ کو صاحب
 ۷-۲-۱۹۹۱

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الصلاة والسلام على حبيبنا محمد
(ﷺ) وعلى آله وصحبه أجمعين. السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

خوښه‌ويستان و نازيزانم خوښحالم به‌خزمه‌تتان گه‌يشتم و په‌مه‌زانتان
لې پېرؤز نه‌که‌م، له‌خوای مېهره‌بان داواکارم نهم په‌مه‌زانه پر له‌بدره‌که‌ت
و خوښی و زهرده‌خه‌نهی سهر لیوانتان بیت، له‌خوای گه‌وره‌نه‌پارېمه‌وه
نهم په‌مه‌زانه‌تان قبول بکات و تاعه‌ت و عیباده‌تی په‌مه‌زانتان قبول
بکات و سهرکه‌وتنی موسلمانان بیت پړؤی په‌شی کافران و دووړپووان بیت.
خوایه‌گیان ده‌فته‌ری کرده‌وه‌کافان سپی بکه‌یت لهم په‌مه‌زانه
پېرؤزه‌دا وه‌به‌به‌ه‌شتی به‌رینمان شاد بکه‌یت به‌لیقانی خوټ و
پتغه‌مېره‌که‌تمان شاد بکه‌یت یا اکرم الاکرمین.

نازیزان په‌مه‌زانی پر خېرو به‌ره‌که‌تتان پېرؤز بیت، نهم په‌مه‌زانه‌و
چه‌ندین په‌مه‌زانی تر به‌خېرو خوښی بگوزه‌ریتن.

نازیزان زؤر بیرم نه‌کرده‌وه لهم په‌مه‌زانه پېرؤزه‌دا، چی بز میلله‌تی
خوښه‌ويستم ناماده‌ بکه‌م، چییان پتښکه‌ش بکه‌م تا گه‌يستمه‌ نایه‌تیک که
خوای گه‌وره‌نه‌فه‌رموړت: (فاعتبروا یا اولی الابصار) په‌ند وەرگړن،
عیبه‌ت گر بن نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی نه‌قلیان هه‌یه، جا منیش بیرم کرده‌وه
خو دنیا قوتا بمانه‌ی ژبانده، دنیا جی تیارامانه‌و جی ی تاقی‌کرده‌وه‌ی

ژیانە، دونیاو بەرزى و نزمى خەلکى خۆشى و شادى خەلکى ھەمووى جێى پەند وەرگرتنە، بۆ پەند وەر نەگرم لە خۆشى خەلکى، لەبەرزی خەلکى بۆ پەند وەر نەگرم، لەبى دەسلانى خەلکى، بۆ پەند وەر نەگرم لە زالم و زۆردارەکان بۆ پەند وەر نەگرم، لە ھەژاران، لە دەوڵەمەندان، بۆ پەند وەر نەگرم لە بى ئەوان، لە نەخۆشەکان، گەشتە ئەو قەناعەتى کە دەبى ئینسانى موسلمان پەند وەرگرتى لە ھەموو ژيان ھىچ تاقىکردنەو ھەیک نەپوا لە ژيان، تا پەندىکى لى وەر نەگرت، کەواتە جگە لە خۆم جىگەى پەند و عیبرت وەرگرتنە ئەو نى یە خراى گەرە دەفەر موویت (ان في قصصهم لعلهم یستنبهوا) باسى پێغەمبەرانیان بۆ نەکات (صلوات و سەلامى خوايان لەسەر بیّت) ئەفەر موویت (ان في قصصهم لعلهم یستنبهوا) بەراستى جەخت دەکا لە چیرۆک و سەرگۆزشتەى ئەو پێغەمبەرانی عیبرت ھەبە، پەندو دەرس ھەبە، بەراستى ئێمە دەبى لە ژيانى خەلک پەند وەرگرتن بۆ ئەمە بەرزبوو؟ ھاتە خوار! چۆن دەوڵەمەند بوو؟ ھاتە خوار! چۆن ھەژار بوو؟؟ ھەموو ئەوانە جى ی ئەو یە پەندو نامۆزگارى لى وەرگرتن، بۆ ئەو ی لە ژيانى خۆى ئەم ھەلانى ئەوان کردوویانە ئەم نەیکات، ئەو چاکانەى ئەوان کردوویانە ئەمیش لە ژيانى خۆى لێکى بداتەو و سوود مەندبیت، ئەو ھەمان ھەلانى ئەوان کردوویانە دووبارەى بکەیتەو نا نەخیر تۆ لە ژيانى ئەوان پەندو نامۆزگارى وەرگرت، ئەگەر بەرز بوو بەرزەکەى وەرگرت و ئەگەر نزمیش بوو خۆتى لى بپارێزە.

مانگا که ی به نی نیسرائیل

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الصلاة والسلام على حبيبنا محمد
(ﷺ) وعلى آله وصحبه اجمعين. السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

خۆشه‌ويستان باشتري شت بۆ پەند و نامۆژگاري قورناني پيرۆزه
چونکه پيغه مېهر (ﷺ) نه فرمويت (خير الكلام كلام الله) باشتري
قسو گفتوگۆو کهلامی خوی گه‌وره‌یه. جایه‌که‌م شه‌وی نهم په‌مه‌زانه‌مان
له قورناني پيرۆز پەندو نامۆژگاريه‌کان وه‌رده‌گرين، نه‌گه‌ر چی نهم قورنانه
زۆر زۆر چيرۆک و پهندي سه‌رسوپه‌ينه‌ری تيايه، يه‌ک له‌م چيرۆکانه
له‌سووره‌تي (البقرة) به، بزاني نهم سوپه‌ته هۆی چی يه به‌ناوی
سوپه‌تي (البقرة) کراوه به‌ناوی سوپه‌تي (چيل، مانگا) کراوه؟.

کابرايه‌کی به‌نی نیسرائیل له زه‌مانی پيغه مېهر موسی (سه‌لامی
خوی له‌سه‌ر بی) دا نه‌ژیا، نهم پياوه زۆر ده‌وله‌مه‌ند بوو منالی نه‌بوو نهم

پياوه برازاپەكى ھەبوو، زۆر تەماحى لە سامانى مامەكەى كردبوو، ھەزى ئەكرد زوو مامى بمریت، چونكە ھىچ میراتگرتكى نىيە تەنھا ئەم نەبى ھەموو مالهە كە بۆ ئەم نەبیت، پۆژو ھەو خەيالى لای سامانەكە بوو، تا پۆژىك شەیتان ھەلى خەلەتاندوو باوەرى پى ھینا كە مامى بكوژیت، نینجا نەگاتە سامانەكە، پى ی وت كى نالى مامت تەمەنى ۲۰۰ سالیش نىيە وا چاكە بۆ خۆت زۆر زوو بىكوژیت و ئەم گوزەرە خۆشەت لەپارەى مامت دەست دەكەوئ، ئەم پياو بە گوئى شەیتانى كردوو مامەى خۆى كوشت و ھەلسا بردى لە شوینىكى دوور لە مالى خۆیان فرپى دا، بۆ بەيانی چوو مالى مامى و پرسى كوا مامەم؟ ماموژنى وتى: نەھاتۆتەو، نەمیش ووتى: چۆن نەھاتۆتەو؟ ھەلسا بە پرسىارو گەران بە دوايدا نینجا بینى لاشەى مامى لەم شوینە كەوتوو، بوو دەنگ و ھەللا چۆن مامەتان كوشتەم؟ خوینیم نەوئ، ھەمووتان نەكوژم.

خەلكەكە ھاتن و كیشە چوو لە ھەزەتى موسى (سەلامى خۆى لى بى)، ھەزەتى موسى دەستى بەپارائەوە كردوو داواى لە پەرورەدگار كەرد، ئەم كیشە ناشكرا بىت، خۆى گەورە پى ی فەرموو (واذ قال موسى لقومہ ان الله يامرکم ان تذبھوا بقرة) خۆى گەورە نەفەرموویت: ئەى موسى (سەلامى خۆى لى بى) فەرمان بە قەومەكەت بكە، باچىلىك سەر بېرن. بەلام ئەم قەومە سەرکەشە گوتیان: (قالوا اتتخذوننا ھزوا) ئەى موسى تۆ گالتەمان پێشەكەیت نىمە نەلین پياوئىكمان كوژراو و خەرىكە دوو ھەشیرەت بەشەردین، تۆ چى نەلئى!

موسی (سهلامی خوای له سهری) گوتی: (قال اعوذ بالله ان اکون من الجاهلین) په نا نه گرم به خوا، نه گهرشتیک له نه زانیسه به ئیوه بلیتم، به لکو نه فرمانه فرمانی خوای گهره یه که ده لیت: چیتیک سهر بپر و گۆشته که بنین به لاشهی مردوو که، مردوو که خۆی زیندوو نه بیتسه و نه لیت کئ منی کوشتوو. نینجا لیره بهنی نیسراییل که وتنه پرسیار کردن، پرسیار کردنیکی زۆر چیتله که چۆن بی دریزی چه ندبی رهنگی چۆن و چه ند قه له و بی.

نیر نه وه به پرونی له سووره تی (البقرة) دا باسکراوه، بهنی نیسراییل و گهرمه گهرمی گفت و گۆ و مونا قه شه جئ نه هیلین. نه چینه لایه کی تری چیرۆکه که، پیاونیکی صالح و له خوا ترس هه بوو پیاونیکی زۆر باش بوو، چیتلیکی هه بوو بۆ خۆی به خیتی نه کرد، پۆر به پۆر به پرووومی نه هینا بازارو نه یفرۆشت، نه م پیاره له هه موو دنیا یه ک کوپی بسچووکی هه بوو نه م پیاره حاله تیکی به سهر هات، زانی که نه مریت و منال و خیزانه که ی نه م چیتله یان پی به خیتو ناکریت، چوه نار شاخ و پارایسه له په ره دگار و داوای لیکرد و گوتی: خوابه گیان من نه م چیتله ی تو لای تو به نه مانه ت دانه نیتیم، ههر کات مناله که م گهره بوو ناقل بوو، تو نه م چیتله بگهر پنه وه بۆ پی ی بیه خشه وه لای خیزانه که ی وه سیه تی کردوو گوتی نه م چیتله م به نه مانه ت داوه به (رب العالمین)، ههر کاتیک کوپه که م گهره بوو تو پی پی بلی بابچی له م شاخانه داوا له په ره دگاری جیهان بکات و بانگی چیتله که بکات چیتله که خۆی دی، به لی کابرا مردوو دنیای

جێهێشت. چەند ماوەیەکی پێچوو نەو کۆرە بۆخۆی گەنج بوو، گەیشته نەوێ ئەقڵی هەبێت، دایکی پێی گوت: نۆڵە گیان باوکت چەند سال بەرلەنیتستا چێلێکی هەبوو، بەنەمانەت دای بە پەرورەدگار، جا نۆڵە گیان تۆش برۆ ناو نەم شاخ و کێوانە بانگی چێلەکە بکەر لە خوای گەرە داوای بکەرە.

کۆرەکەش ئەچیتە ناو شاخەکان و ئەلێ یا (رب العالمین). ئەو خالقی ناسمان و زەوی، باوکم لای تۆ نەمانەتێکی جێهێشتوو، من کۆرپی نەوم هاتووم نەمانەتەکە وەرگرمەرە، نینجا بینی چێلێکی زۆر گەرەرە ڕەنگ زەرد کە هێندە شێر تیابوو، هاتە ژێر دەستی کۆرەکەو ڕاوەستا، کۆرەکەش زانی نەمە نەمانەتەکی باوکی بوو کە لای پەرورەدگار بوو، نینجا دەستی لە ملی کردوو هێناوە مالتی لای دایکی.

دایکی وتی نۆڵە برۆ لە بازارێ بیفرۆشە، بەلام تا نرخەکی بەمن نەلێتی نەیدە بەکەس. ئەبێ نرخێکی باشت پێبەن، چونکە نەم چێلە خوای پەرورەدگار بۆ خۆی ناگاداری بوو بەختیوی کردوو. پێنەچیت خێر بێرێکی باشی هەبێت. کۆرەکە نەچیتە بازارێ بۆ نەوێ چێلەکە بفرۆشێت.

بێنەو لای بنی ئیسرائیل پێک هاتن کە چێلەکە سەربرن، بچن لەبازارێ نەم چێلە بکرن بەلام چێلەکە نەبێ بەم سیفەتانە خوای گەرە نەیلێ: زەردبێ، گوانی گەرە بێ. چوونە بازارێ هیچ چێلێک نەبوو تەنها هێ نەم کۆرە، بەم سیفەتانە بوو.

جوونە لای گوتیان: بەچەند نەیفروشت؟ گوتی: وەرنەمەمەلە لەگەڵ دایکم بکەن. چون بۆ لای دایکی. دایکی کوپەکە وتی نەم چیلەتان بۆ چیه؟ گوتیان: کێشەیک هەیە حەزەرەتی موسی وتووێتی چیلێک بکڕین و سەری بڕین تا کابراش زیندوو بیتەو. دایکی کوپەکە وتی: پڕ بە پێستی زێر نەبێ نایەم، چەند ووتیان زۆر، وتی نایەم بچن بۆ خۆتان یەکی تر بکڕن، بەلام ئەمان هێندە لەسەر خۆیان گران کرد، هێندە پرسیاریان کرد، تا خوای گەورە بە مواسەفاتی خۆی لەسەری فەرز کردن، نەگەر نا هەر چیلێک با نەبوو، ئینجا پڕ بە پێستی چیلەکە زێریان پێدان، ئینجا چوون سەریان بڕی و گۆشتەکیان بەلاشە پیاوێکەو نامردووەکە زیندوو بوو وەو وتی: کەس تاوانبار مەکەن نەم برازایەم منی کوشتوو دووبارە مردووە. لێرەدا خوای گەورە یاسای داناو گوتی: هەرکەس کەسیکی تر بکوژێت لە پێناو میرات، بێبەش نەبێت لە میراتەکە.

جا خۆشەویستان نەم چیرۆکە قورئانیە بوو بەهۆی هاتنە خوارەوی نەم سووپەرەتە. جا نەم پەندوو عیبرەتانه وەرگرن:

یەکەم: فەزلی سوپەرەتی (البقرة) کە فەزلیکی زۆری هەیە لە دنیا، پێغەمبەر (ﷺ) نەفرەتووێت: ﴿هەرکەس سوپەرەتی (البقرة) بخوێنێت (٣) پۆڕ شەیتان ناوێرێت بیتەو نەم ماله، لەقیامەتیشدا نەم سوپەرەتە لەگەڵ سوپەرەتی دواي خۆی، ئەبەنە چەتر لەسەر نەم کەسەي خوێندووێتی﴾.

هەرکەس سوپەرەتی (البقرة و آل عمران) لەبەر بکات، پۆڕی دوايی، نەو پۆڕی ئیستا (٨٢٢٧-٩٣٢٠) میل لێمان دوورە، پۆڕی قیامەت یەک

میل نە مینێتەوێ لەسەر سەرمان تین و گەرمایەکی زۆری هەیە، نەم دوو سوپەتە لێناگەرێن تین و گەرمایی نەم پۆژە کاریگەری لەسەر سەر و میتشکی هەبێت. جا بەراستی شتیکی گەورە و پیرۆزە.

دووێم خال ئەوێ: نەبێ مرۆڤ صالح بێ، لەخوا ترس بێت، صالحی و مۆتەقی تۆ، کاریگەری لەسەر منالەکان ئەبێت. بێنیت نەم بۆ خۆی صالح بوو، خۆی گەورە خێزان و منالەکی پاراست.

نازیزانم ... پەمەزان بۆ صالح بوونە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ تەقواکردنی پەرورەدگەر. جا بەراستی پەمەزان جێی صالح بوونە، جێی لەخواترسانە و نزیک بوونەوێە لە خۆی گەورە. بۆ ئەوێ مال و منالە کەشت خێر لە تەقوای تۆ ببینن.

-خالتیکی تر هەیە ئەویش، جێ بەجێ کردنی ئەوامری نایینی نابێ -هیچ منجە منجی تیا بێت، هەرچێدە بەسەر تا هات بلی ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ یە کەسەر جێ بەجێ بکەو زۆر پرسیار مەکە. نەگەرنا دەبێتە هۆی سەرلێشواوێت و لەخۆت تێک ئەدەیت. وەك ئەوێ خۆی گەورە بە پیغەمبەر (ﷺ) ئەفەرموویت: ﴿پۆژوو بشکێنن و لەگەڵ بانگی مەغریب افطار بکەن﴾ کەچی تۆ راوەستی تا نوێژی مەغریب ئەکە. نا... دینداری ئەوێە پارشێو درەنگ بھۆیت و زوو فطار بکەیتەوێ. خۆشەویستان پەندوو نامۆزگاری زۆری تیا، بۆ نێوێ جێ دێلم، بەخواتان ئەسپێرم.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

به خششه‌گانی خودا

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الصلاة والسلام على حبيبنا محمد
(ﷺ) وعلى آله وصحبه اجمعين. السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.
نازیزان و خوشه‌ویستان ره‌حمهت و میهره‌بانی خوای گه‌وره برزیت
به‌سهرتانا. یا ره‌بی خواجه گیان، له گونا‌هه‌کاتمان خوش بیت و دل و
ده‌روغان به نووری خوت پروناک بک‌ه‌یت‌ه‌وه. خواجه گیان هیدایه‌ت‌مان بدهی ،
را‌گیر‌مان بک‌هی له‌سهر راسته رتی نی‌س‌سلام نهم ره‌مه‌زانه‌مان لی ق‌ب‌و‌و‌ل
بک‌ه‌یت، یا ره‌بی خواجه گیان به‌به‌ه‌شتی به‌ر‌ن‌مان شاد بک‌ه‌یت، یا ره‌بی
خواجه گیان نه‌وانه‌ی لی‌ت‌ه‌وماون و داوات لی‌ده‌که‌ن به‌ه‌انایان به‌چیت، وه
نه‌وانه‌ی نه‌خ‌وش‌ن شی‌فایان بدهیت، خواجه گیان نه‌وانه‌ی ق‌م‌ر‌زارن، به‌ره‌که‌ت
به‌دیته رزقیان، خواجه گیان به‌ه‌انای نه‌وانه به‌چیت ، که خ‌م و په‌ژاره‌یان

هەبە و بزێیان سووک بکەیت یا اکرم الاکرمین.

نازیزاڤم... بۆ چیرۆکی ئەم جاره مان تا ببێتە مایەی پەندوو عیبرەت وەرگرتنمان، ئەچینە خزمەت پێغەمبەر (ﷺ) چونکە تا خوای گەورە و پێغەمبەر (ﷺ) قسەمان بۆ بکەن، نابێت نێمە هیچ قسەیدەک بکەین، چونکە قسەی ئەوان بەر لە هەموو قسەیدەکە. پای ئەوان بەر لە هەموو پایەکە دەستوری ئەوان بەر لە هەموو دەستورو پریری کەسێکە نەمشەو لە خزمەت پێغەمبەرمان (ﷺ) دادەبێن بزانی چیمان بۆ نەلێت: جابری کسوی عبدالله (پەزای خوای لەسەر بێت) کە پێغەمبەر (ﷺ) نەفرەموویت: ئەمێ صەحابیەکان جبرائیل ئەم چیرۆکە بۆ گێڕاوەتەوه، کەواتە چیرۆکەکە هێ حەزرەتی جبرائیل، با بزانی چی بە پێغەمبەر (ﷺ) نەلێت: نەفرەموویت لە بەنی ئیسرائیل لە زەمانی بەر لە نێو پیاویک هەبۆ، گۆشەگیر لە شوێنێکدا لە نەشکەوتێکدا، عیبادهتی خوای گەورە نەکرد، نەفرەموویت: (٥٠٠) پێنج سەد سالان ئەم پیاوێ عیبادهتی خوای گەورە نەکرد، تەنها سوجدە و پارانەوه، تەنها ویردی خوای نەکرد، لە ناو ئەم نەشکەوتەدا، جگە لە پارانەوه و یادی خوا، هێچی تری نەدەکرد، خوای گەورەش بۆ ئەم پیاوێ چەند نازو نەمەتێکی بەخشیبوو، ئەم نەشکەوتە لە چیاوەکدا بوو هەر چوار دەوری ناو بوو، بەلام ناوێکی سوێر بوو نەنەخورایەوه، خوای گەورە وای کرد بوو، لەلایەکی ئەم نەشکەوتە چالێک هەبوو، لەم چالە ناو دۆزۆپ دۆزۆپ نەهاتە خوارەوه لە چیا ناوێکە

شیرین بوو تا بهیانی پر نه بوو له ناو، نه میش نهی خوارده وه.

له لایه کی تر دوو دار هه نار پوو ابوون، له م دار هه نار هه موو پۆژیک هه ناریکی لی نه کرده وه نه یخوارد، تا بهیانی نه نه هاته خوار نه مه حالی نه م پیاوه بوو، (۵۰۰) سالان بهم جۆره ژیا، له پهروه ردگاری داوا نه کرد نهی وت: خواجه گیان له سوژده نه بیت نه مرم و رووحم ده نه چیت، هه ر نه بیت له سوژده دا برم. خوی گه ورهش نه م دو عایه ی بۆ قبول کردوو. نه م پیاوه له سوژده دا بوو که رووچی کیشاو بردی بۆ لای خۆی، حه زه تی جبرایل چیرۆکه که بۆ پیغه مبه ر (ﷺ) ته واو نه کات و نه فه رموویت: که هاته خزمه ت خوی گه وره و خوی به رزو بالا ده ست پی ی فه رموو: به په جمه تی من برۆ به هه شت، نه میش وتی: خواجه گیان به عه مه ل و کرده و هی خۆم، خوی به لوتف و به زه یی پی ی فه رموو: نهی بهنده ی خۆم به ره جمه تی من برۆ به هه شت، نه میش وتی: خواجه گیان به کرده و هی خۆم، بۆ جاری دووه م و سیته م خوی گه وره پی ی فه رموو: نهی بهنده م به ره جمه تی من برۆ به هه شت، نه میش وتی: خواجه گیان به کرده و هی خۆم نه چم، (۵۰۰) سال بهنده یی و سوژده بردن و پارانه و/ (۵۰۰) سال زکرو ویرد کردن، (۵۰۰) سال ژیان بۆ درۆ کردن و غه یبه ت کردن، (۵۰۰) سال پاک و... خوی گه وره فه رموی: نهی فریشته کان کرده و هی (۵۰۰) سالی نه م بهنده یه بیتن، که پی ی مغرور بووه هه ره ها نیعمه تی دوو چاوانیشی بیتن له تای ته رازوو دای بنیتن، کرده و هی (۵۰۰) سال هه قی دوو چاوی

نه دا به وه، نینجا پارایه وه داوای له پهروهردگاری کرد که به لوتف و
پهحهتهی خۆی بیباته بهههشت، نینجا خوای گهروه پێ ی فهرموو: نهی
بهندهی خوشهویست برۆ بۆ بهههشت.

نازیزانم په ندوو نامۆژگاری چیه؟ له م چیرۆکهی حهزهرتی جبرائیل بۆ
پتغه مبهەر (عليه السلام) گێڕایه وه؟-

به کهم: نه بێ بزانی که نازو نيعمه تێکی زۆرمان پێ به خشراوه بۆ
نمونه: مانگی په مهزان گهروه ترين نازو نيعمه تی خوايه، که به نومه تی
پتغه مبهەر (عليه السلام) به خشیوه، نهی له سایه ی نه م په مهزانه نییه که پاک
نه بینه وه له گونا ه و یه کترمان خوشه وێ، نهی له سایه ی نه م په مهزانه
نییه، هه موو عیباد ته کان به پێک و پێکی نه کهین و مزگه وته کان ئاوه دان
و مامۆستا کان چالاک که وتوون نامۆژگاری نه کهن، خه لکی له و په پری
پێکوپێکی به فیل بازی نه ماوه، ئافره ته کان بالاییان پۆشیوه ژیا نێکی
نارامو خوشه نه مه گهروه ترين نيعمه تی پهروهردگاره به بهندهی به خشیوه،
نازیزان: نازو نيعمه تی خوای گهروه زۆر زۆر نه بێ مڕۆڤ بیریان لێ
به کاته وه.

دوهم: نهو نيعمه تانهی که خوای گهروه پێی داوین، نه بێ له
به رامبهری دا چاکه ی بدهینه وه، خوای گهروه دهستی پێ داوین نابێ تۆ
زۆلم و خراپه ی پێ بکهی، نه بێ له خزمه تی خوا دابی، له خزمه تی
هه ژارانو بێ نه وایاندا بێ، نه مه به رامبهری نيعمه تی خوايه، خوای گهروه

دوو چاوی جوانی پێ داوین، نابێ گوناھ و نهزهری پێ بکهین.

بهلكو بۆ نهوهیه گهوهیهی پهروهردگار ببینی. بۆ نهوهیه نهقل و تیگه‌یشتنت زیاتر بکهی، پاشان بۆ سوودی خۆت و ژیا‌نت به‌پێزان: نیعمه‌ته‌كان زۆرن (وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها)، نهم نیعمه‌تانه پێوستییان به بهرامبه‌ر ههیه، نه‌بێ بهرامبه‌ره‌كان به چا‌كه بکهین، نه‌وه‌كو به‌خراپه‌و گوناھ.

سێیه‌م: ده‌رسو‌عی‌ره‌ت نه‌وه‌یه، كه خ‌وای گه‌وره خا‌وه‌نی هه‌موو شتی‌كه نازو نیعمه‌تی‌کی زۆری پێ به‌خشی‌وین، به‌لام نه‌بێ بزانی‌ن چۆن هه‌لسو‌كه‌وتیان له‌گه‌ڵ بکه‌ین، نه‌بێ خ‌واناسی تیا‌دا نه‌نجام به‌دین. نهم كا‌برایه زیاتر بیر له‌گه‌وره‌یی خ‌وای میه‌ره‌بان نه‌كرده‌وه جا به‌پاستی نه‌بێ زیاتر بیر له نیعمه‌تی په‌روه‌ردگار بکه‌ینه‌وه، به‌لای شو‌تی‌كا ره‌ت نه‌بی، ده‌بێ به‌ر له هه‌موو شتی گه‌وره‌یی خ‌وای تیا به‌دی بکات، نینجا مه‌نفه‌عه‌تی دو‌وه‌می تیا به‌دی بکات و و‌ریاب‌ن ه‌یچ شتی‌ك به‌بی ناسینی په‌روه‌ردگار له ده‌ست مه‌ده‌ن.

چواره‌م: ده‌بێ مرۆڤ خ‌وای بالا ده‌ست زۆر باش بناسێ نهم به‌نده‌یه وه‌لیش بوو، به‌لام ناسینی خ‌وای گه‌وره‌ی كه‌م بوو، چون‌كه نه‌گه‌ر بی‌زانی‌با خ‌وای گه‌وره فه‌زلی به‌سه‌ریا كرده‌وه نهم هه‌موه عیبا‌ده‌ته نه‌كات، نه‌ی نه‌وت خ‌وايه به كرده‌وی خۆم له‌گه‌ڵم بکه، نه‌گه‌ر چه‌ند رۆژێك به‌ پۆژوو نه‌بێ، به‌چه‌ند جو‌زێك له قوور‌تان خو‌تندن مه‌غرور مه‌به، نه‌مانه به‌رامبه‌ر نهم هه‌موو نازو نیعمه‌ته‌ی خ‌وای گه‌وره ه‌یچ نین، نازو نیعمه‌تی خ‌وای

گەورە زۆر زۆرە، ئەگەر سەر لە سوژدەدا بگىرىن تا ئەمىرىن، هەقى دەستىگمان نەداوە، سەبرى ئەم پىاوە بکەن (٥٠٠) ساڵ هەقى دوو چاوى بوو، ئەگەر نىچە (٧٠) سالتىك بژىن، نىوێ خەوتووین، لە نىوێکەى تر منالى دەرىکە، (٢٠) ساڵ ئەمىنیتەو، کە ئەگەر رۆژانە (٢٠) سەعات عىبادەتى پەرورەدگارى پىبکەین، هەقى يەك پەنجەشت نەداوە، تەماشای دوو گۆی و دوو چار و بالای رىکت هەيە، ئەي ئەمانە هەموو نىعمەتى خواى گەورە نىن، بۆ سەبرى دەورو بەرت ناکەي ؟ کەواتە مەغرور مەبە بەم کەمە عىبادەتە، هىچت لە تەرازووى خواى بالا دەست بۆ زیاد ناکات، هەتا هەموو شتىک بەفەزڵ و مېهرەبانى خواى گەورە بزانە، هەتا ئەم عىبادەتەش کە ئەيکەين، وەللاهی نارۆینە بە هەشت، مەگەر پەحمەتى خواى گەورە نەبى، پىغەمبەر (ﷺ) ئەفەرموویت: کەسمان نارۆینە بە هەشت تەنها بەرپەحمەتى پەرورەدگار نەبى، فەرموویان: (حتى انت يا رسول الله) (ﷺ) وتیان: تۆش ئەي پىغەمبەرى خودا؟ فەرمووی: منیش، تەنها (الا ان يتغمني الله برحمته) تەنها ئەگەر خواى گەورە بمۆشیت لە نازو نىعمەتى خۆي، نىنجا دەچمە بە هەشت، جا خۆشەويستان دەبى عىبەرەت و نامۆزگارى لەم چىزۆکانە وەرگىرىن بۆ ئەوێ ژيانان پى پرووناک بکەينەو و قىامەتانی پى ناوەدان بکەينەو، تاجىزۆکىكى تر بە خواتان نەسپىتم

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

چ بچینی نه و ددووریه وه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، الصلاة السلام على حبيبنا محمد (ﷺ)
وعلى اله وصحبه اجمعين
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

خوشه ويستان و نازيزان خوشحالم بتوانم له خزمه تتان بم، به پرتان
ميهره باني و په حمه تي خوي ميهره بان پرژيت به سمر دل و ده روونمان،
خوايه گيان له گونا همان خوشبيت به لوتف و به زه بي خوت له گه لمان
بجوليته وه نم دله مان به نووري خوت پروناك بكه يته وه، خوايه گيان
عيباده تان قبول بكه يته، له ناگري دزه خ بانياريزيت، بو خاتري ناوه
پروزه كانت له گونا هي دايلك و باوكمان خوشبيت، نه وه ي نه خوشه شيفاي
بده ي، نه وانه ي قهرزارن يارمه تيبان بده ي و نه وانه ي ليته و ماون به

هانايانەو بەجىت، خوايە گيان نەوانەى خەم و پەژارەيان ھەيە لەسەريان
 ھەلگىرى، بۆ خاترى ناوہ جوانە کانت نەسپەتى موسلمانان بەدەى و
 سەرکەوتو سەرفرازيان بکەيت يا اکرم الاکرمين امين.

خۆشەويستان بۆ چىركى نەم جارەمان بۆ پەندوەرگرتەمان لە ژيانى
 خەلکى، باسى پياويک نەکەين، کە عمرەبە و ناوى (ابن جدعانە) پياويکى
 زۆر پێک و پێکە بۆ خۆى نەگيرتەوہ و نەلى: سالتىکيان خواى گەرە ناوړى
 لىندامەوہ و شترىکى زۆرى پىنبەخشيم کە بە ھار ھات نەم و شترانە مالى
 نەوہ بوون، سەريان بکەى لە جوانى و قەلەوى و گوان پر لە شيرى، لە ھەر
 ھەموويان جوانترم ھەلبۆاردو و تەم، نەيدەم بەم دراوسىيەمان، کە ھەوت
 کچى ھەيە و کەس نىيە يارمەتییان بەدات، نەم و شترەم بە خەلات دا بەم
 مالى دراوسىمان و زۆر کەيف خۆش و سوياسگوزار بوون، بۆ خۆيان
 و شترەکەيان بە خىو نەکردو شير و بەرپوومى و شترەکەيان نەبرد لە بازار
 نەيانفرۆشت و گوزەرانيان پى بەرپى نەکرد، سالى نايندە ھات ھاوينىکى
 زۆر گەرم بوو، ناو نەبوو زۆر لە و شتر و مەرو مالانمان بە فەرۆ چوو، سى
 کوپم ھەبوو و تەم: پۆلە بابېژين بە دواى ناو بگەرپين گەر ناو نەبى ھەموو
 و شتر و مەرو مالانمان نەمرى و خۆشان لە ناو نەچين، جا چووین و دەستمان
 بە گەپان کرد، لە بىابان شوين ھەيە زەوى شەقى بردووە و ناوى تيدا ھەيە
 کوتى: چەند شوتينک گەپام نام نەدۆزىوہ، نەم جارەيان لە شوتينک
 چووہە خوارى کە زۆر ماندو بووم کاتى ەسر بوو، وتى: کە چووم چەند

شوئینیك گه‌رام زۆر تاریك بوو پێم لێ وون بوو، به هه‌رلایه‌ك نه‌پۆشتم رێ نه‌بوو زۆر هه‌لاك بووم و كه‌وتم.

كه به هه‌ش خۆم هاته‌وه نه‌مزانى شه‌وه یان پۆژه به‌لام بیهنیم ناوی لێ به هه‌ر نه‌گه‌رام و ناویشم نه‌خوارد (۳) شه‌وى پێچوو هه‌ر لێم چاله مامه‌وه وتی: پاش نه‌وه‌ی زۆر هه‌لاك بووم كه‌وتم، كۆره‌كانیشی له‌سه‌ره‌وه‌ی چاله‌كه‌ چاره‌پوان بوون به‌کیان وتی: ئێمه‌ بۆ هه‌تنده‌ چاره‌پێتی باوكمان نه‌كه‌ین كێ نه‌لێ: باوكمان ماره‌؟! گه‌یانداریك نه‌ی كوشتوه‌؟! نه‌گه‌ر باوكم (۳) پۆژ نه‌یه‌ته‌ ده‌ره‌وه‌ یان له‌ تینوان خنكاوه‌؟ یان له‌ برسان مردوه‌؟ وه‌یانی‌ش گه‌یانداریك نازاری پێ گه‌یاندوه‌و مردوه‌؟ نه‌وانی تریش بره‌ویان هاتوو گه‌رانه‌وه‌ مال و تیان: دایكه‌ گه‌یانه‌وه‌ (۳) پۆژه وه‌ستاوین باوكمان نه‌هاته‌وته‌ ده‌رێ و مردوه‌، دوا‌ی دره‌وسێ و ده‌وره‌یه‌ر هاتن و سه‌ردانیان كردن و سه‌ره‌خۆشییان لێ كردن، دواتر كۆپه‌یكیان وتی: بۆ میرات به‌ش نه‌كه‌ین! با ده‌ست به‌ میرات دابه‌ش كردن بكه‌ین، ئه‌تر ده‌ستیان كرده‌ میرات به‌ش كردن، به‌كه‌یكیان وتی: خۆ ئێمه‌ وشتره‌یكی زۆر باشمان له‌م ماله‌ی دره‌وسیمانه‌ بۆ نه‌چین نه‌ی هه‌تینه‌وه‌، باوكم پێی داوین خۆ ئێمه‌ نه‌مانداونه‌تێ، وتی: من نه‌پۆم نه‌ی هه‌تینه‌وه‌، دوو براكه‌ی تری وتیان: نه‌گه‌ر هه‌تانه‌وه‌ بۆ خۆت ئێمه‌ هه‌قمان به‌سه‌ریه‌وه‌ نییه‌، چوه‌و ماله‌ی دره‌وسه‌كه‌یان و له‌ ده‌رگای دا وتیان: فه‌رموو، وتی: هه‌تورم تا وشتره‌كه‌مان ببه‌مه‌وه‌ وتیان: خۆ باوكت نه‌مو وشتره‌ی داوه‌ به‌ ئێمه‌ و هه‌ی

تۆ ئی یه!! وتی: باوکم مردووه و نه ماوه، وتیان: چۆن باوکت مردووه؟
 نه میش ووتی: (۵) پۆژه مردووه له فلانه شوین، نه وانیش و وشتره که یان
 دایه وه و کابرای دراوسی هه رچی پیتیست بوو له گوریس و شتی تر،
 هه لسا بردی و پۆیشت، تا گه یشت به شوینه که پۆژیکسی ته وای پیتچوو
 وتی: گوریسم به ست و په ته کهم هه لئاسی و چومه خواره وه، زۆر گه رام تا
 بینیم له وئ له سه ر سک که وتوو و نازاری زۆری پیتگه یشتوو، نینجا چاویم
 به ستوه تا نازاری پی نه گات و هیدی هیدی رام کیشاو هینامه دهره وه،
 بردمه وه مال خزمه تمان کرد تا وه کو چاک بوویه وه، سوپاس بو خوا نهم
 جاره یان نه مردووه، پرسى کوا کۆپه کانم؟ وتیان: کۆپه کانت وتویانه باوکمان
 مردووه. پرسیان نه وه تۆ چهند پۆژه له وئ ی؟ نه ویش وتی: من له فلان
 پۆژه وه له ویم، (۵) پۆژ بوو له وئ بوو، وتیان: چۆن نه خنکاویت له تینوان؟!
 وتی: پۆژی یه کهم و دووه نام نه خواره وه پاشان هیلاک بوم له ناو
 خواردن و (۳) هه مه یه کیک نه هات و به چاو نهم نه دی جامیک شیرى و
 وشرى بو نه هینام، به یانیان، نیوه پۆیان، ئیواران بۆی نه هینام، به لام دوو
 پۆژه شیره کهم لی براره، بۆیه وا حاله خراپه پیتی نه دام که بتوانم بژیم ،
 نه مننه توانی تا قهت بگرم و بيمه دهر.

نه مانیش وتیان: نه وه دوو پۆژه کۆپه کانت هاتوون و وشتره که یان له
 نیمه سه ندۆته وه، جا خۆشه و یستان سه رنج بدن نهم دیمه نه نهم پیاره له بهر
 خاتری خوای گه وه پزگاری کردو له شیرى و وشتره که شی خوارد سبحان الله

پەندو عیبرەت لەم دیمەنە ئەوەیە:-

یەكەم: نەگەر مەرۆڤ خوای گەورە پێی دا بارەزلی نەكات و
 بیبەخشیت لە باشتەین سامانی، چونكە خوای گەورە نەفرموویتی (لەن
 تنالوا البر حتی تنفقوا عما تحبون) واتە: ئێوە ناگەنە ئەو پەری چاكە تا
 نەوشتە نەبەخشن، كە لە هەموویان زیاتر لە دلتان شیرین ترەو لەلاتان
 خۆشەویستەر، پیاویكی هەزار لە دەرگای مالتیكی داو، وتی: دیناریكەم پێ
 بدەن، خاوەن ماله كەش وتی: نافەرەت كێلۆ شەكریكی پێ بدە،
 نافەرەتەكەش وتی: ناخر ئەو داوای دیناریكی كردووە! بۆچی كێلۆ
 شەكریكی بۆینەم؟ وتی: چونكە حەز بە شیرینی نەكەم خوای گەورەش
 نەفرموویتی (لەن تنالوا حتی تنفقوا عما تحبون) لای من لە هەمووان
 شیرین تر شەكرەكەیه و برۆ پێی بدە، تا نەم خێرەمان پێ بگات و نەم
 نایەتە جێ بە جێ بكەین، نازیزان كاتێك چێشت و خواردن بۆ
 دراوسێكەت نەنێرت پاشاوە كە مەنێرە بەلكو كامەت لا شیرین ترە نەم
 بنێرە.

دووەم: هەرچی بكە دیتەوەر پێت چاكە بكە، دیتەوەر پێت، نەم پیاو
 پتووستی بەم شیرە بوو لەم كاتەدا خوای گەورە هێناوە پێی
 سێهەم: پەندێ سێهەمان نازیزان زۆر ناگاداری ئەو مالانە بن كە
 كچیان زۆرەو كەسیان نی یە نیشیان بۆ بكات پتووستە یارمەتیان
 بەدریت، هەروەك لەم چیرۆكە بیستمان كە چۆن یارمەتی ئەو مالهێ كە

که سیان نییه، به ختویان بکات، تا گوزهرانیان باش بیت.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

سامان ببه خشه

بسم الله الرحمن الرحيم

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته الصلاة وسلام على حبيبنا
محمد (ﷺ) وعلى آله وصحبه اجمعين.

نازیزان سهلام و په‌حمت و میهره‌بانی په‌روږدگاری نازیز برېږئ
به‌سهرتان، یاره‌بی خواجه گیان له گونا‌همان خو‌شبیت و یارمه‌تیمان بدهی،
دل‌مان به نووری خو‌ت پ‌ژشن بکه‌یت، خواجه گیان خو‌شه‌ویستی خو‌ت و
پیغه‌مب‌ری نازیزمان محمد (ﷺ) له دل‌مان جی‌گیږ بکه‌یت، خواجه گیان
عیباده‌تمان قبول بکه‌یت، له ناگری د‌ژه‌خ بمانپاریزی، خواجه گیان شیفای
نه‌خو‌شه‌کال‌مان بدهی، قمرزی قمرزاران‌مان بده‌یوه، بده‌ک‌ت بده‌یته پ‌زقیان،
به‌هانای لیقه‌وماوان به‌چیت و یارمه‌تی ده‌ست کورت و هه‌ژاران بده‌یت و
په‌حمت و بده‌ک‌ت برېږنئ به‌سهریان یا اکرم الاکرمین، یاالله آمین.

بۆ چیرۆکی نهم شهو نهچینه خزمەت پیاویکی خواناس و پێک و پێک
 که زانایهکی بهرزه ناری(فوضه یلی کوری عیاض)ه نهم زانایه
 نهفرموویت: پیاویک بۆی گێرامهوه که ئینسانێکی زۆر دهست کورت و
 ههژار ههبوو، پۆژیک له مال پتووستییان به خواردن بوو، هیچیشیان نهبوو
 بیخۆن و حالیان زۆر خراب نهبیّت، پارچه بهرپێکی دراویان نهبیّت
 نافره ته که نهیدا به پیاوه که و نهلی: برۆ بیفرۆشه و نانێکی پێ بکپه و
 بیهینه مالهوه تا بیخۆین، پیاوه کهش پارچه ^① بهرپه که نهباته بازارو به
 درههمی نهیفرۆشیت، نهیهویت بجێ نان بکرت و بۆ مال و مناله که ی
 بیباتهوه سهر نهکات دوو کهس به شههاتوون و ههموو گیانیان خۆینه
 نهمیش، له خه لکه که ی پرسی نهوانه بۆ وا نهکن؟! وتیان: له سه ر
 درههمی به شههاتوون، نهمیش ووتی: به شه ر مه دیه نه فرموو: نهوه من
 نهم درههمه تان پێ نهدهم و له راهی خوا ناشت ببنهوه، وتیان: زۆر باشه
 پۆشیتن، نهمیش به دلساردی چوویهوه مال و نافره ته کهش وتی: نهمه
 چیت کردووه کوا پاره نهی کوانی بهرپه که؟ بۆ نانت نه کریوه؟ ووتی:
 به درههمێک فرۆشتم و درههمه کهشم کرده خێر، نافره ته کهش هه ندی قاپ
 و پتووستی مالتیان هه بوو پێیدا و بردی تا بیفرۆشیت، نهم پیاوه تا عه سر
 له بازار گه را کهس درههمێکی بهم کهل و په له نه دا، عه سری ^② نه گه رایه وه
 له پێگا دا بینێ پیاویک ماسی نهفرۆشیت و خه ریکه ماسی یه که ی تێک
 نهچی و بۆی نافروشریت. نهمیش ووتی: کاکه وهره با نهم کهل و په لانه

بەم ماسیانە بگۆڕپنەو، نەكەس ماسیەكان لە تۆ نەكپیت، نەكەسیش نەم كەلەپەلانی لەمن دەكپیت.

ماسی فرۆشەكە پازی بوو، مامەلەیان كرد، گەراپەو مال و ووتی: نافرەت بە حال تا نەم مامەلەيەم كردووە، نافرەتەكەش ماسیەكە چاك نەكات بۆ نیتواری، شتیکی زۆر جوان نەبینیت، لە كاتی چاك كردنیدا بانگی پیاوێكە نەكات و نەلێت: ناسکی ماسیەكە نەمەي تیاپە، پیاوێكەش سەیری نەكات نەلێ: نەمە (دوێ) گەوهرێکی زۆر جوانە لە خوشیان نان خواردنی لەبەر نەچیت و نەبیاتە لای هاوڕێیەکی كە زێڕینگەرە نەلێ: هاوڕێ نەمەم هەبە بزانە چی یە؟ نەمیش نەلێت: (٤٠٠٠) چل هەزار درهەمی پێ نەدەم، گەر بیفرۆشیت گەر نا فلانە كەس زیاتری پێ نەدات، بۆ بۆ لای شو، نەمیش نەبیاتە لای شو شویش (٨٠٠٠) هەشتا هەزار درهەمی پێ نەدات، بەلام نەلێ: فلان كەس شو لە هەموو كەس زیاتری پێ نەدات، پیاوێكەش نەبیاتە لای نەم دوكانەو (١٢٠٠٠) سەدو بیست هەزار درهەمی پێ نەدات، نەبیفرۆشیت (١٢) کیسەي پێ نەدات هەر کیسەي (١٠٠٠) دە هەزار درهەمی تیاپە، نەگەریتەو مال سەیر نەكات هەژاریك لە دەرگایان دەدات، نەمیش بێر نەكاتەو نەلێ: دوینی من هەژارو برسیەكە بسوم، نەمپۆ (١٢٠٠٠) درهەم هەبە نای خواپە گیان!

دەرگاكة نەكاتەو هەژارەكە دەباتە ژوورەو بە خێرهاتنی نەكات

پێی ئەلێ: منیش وەکو تۆ هەژارو دەست کورت بووم بەلام خۆی گەورە
 نەمرۆ پێی بەخشیم و پارە کەمی لەگەڵ ئەکاتە نیو، هەژارە کەش ئەلێ:
 نەمە زۆرە تەنھا یەک کیسەم پێی بدە، پیاوێ کەش ئەلێ: هەر ئەبێ (٦)
 کیسە بەریت (٦٠٠٠) درەمی تێدایە هەژارە کەش پارە کەمی بردوو
 هاتەوێ بۆ لای گەراو، کابرا وتی: کەمە هەندێکی تر پارەت نەوێت؟
 هەژارە کەش ئەلێ: نەوێت! سۆپاس، بەلام من مرۆڤ نیم فریشتەم خۆی
 گەورە منی نارد تا تۆ تاقی بکاتەوێ لەبەر ئەم دوو هەژارە لێ بازار
 لەسەر درەمیەک بەشەر هاتبوون و تۆ یارمەتیت دان، خۆی گەورە (٢٠)
 قیراتی بە تۆ بەخشی ئەم (١٢٠٠٠) هەزارە یەک قیراتە (١٩) کەمی تر
 لای خۆی گەورە و چاوپێی کە، تا بۆت نەنێرم، سبحان الله یەک درەم
 (١٢٠٠٠) درەمە و یەک قیراتە (١٩) کەمی تر لای پەرورەدگەرە.
 نازیزان پەندو نامۆزگاری ئەم چیرۆکە:-

ئەبێت نینسان ناوا بۆی نەگەر بۆ خۆی پێویستی هەبوو، بەلام خەڵک
 پێویست بوون بایبەخشیت (ویژو شرونی علی انفسهم ولو کان بهم
 خصاصة) ئەوان خەڵکی داماوو هەژار و دەست کورتترن، ئینجا نەبەخشن
 و ئەلێن: با تەنھا کێشەیی ئەو چارەسەر بکەیت، بۆ ئەمەش خوا گەورە و
 یارمەتیمان ئەداتەوێ جا پەندیش لەم چیرۆکە کە ئەمانەیە:

یەکەم: پەروەستی هەرە بەرزێ موسلمانان بەخشینە ئەبێ موسلمان لە
 خەمی خەڵکی دا بێت کە بۆ خۆت کەمێکت هەبێت، بەلام خەڵکی

پټویست بوون، بیهه خشه خوای گه وړه یارمه تیت نه داته وه.

دووه م: نه ویه نازیزان نه و خیزانه ی دوو کیشه چاره سهر نه کهن،
 گه وړه ترن له ووی یه کیشه چاره سهر نه کهن، دوو کهس کیشه یان له سهر
 نه م دره مده، یه کیکیش پټویستیه تی به لام دوو مالتی پی ناوهدان
 کرده وه و، دوو کهسی ناشت کرده وه، جا به پریم خوای گه وړه پیی
 به خشییه وه، برژ نه م کیشانه چاره سهر بکه، خوای گه وړه چاکه ت برژ
 دینیته پټی و له دنیا یارمه تیت نه دا، نه بی خوای گه وړه له چ کاتیکي
 پټویست (۱۹) قیراته که ی تری پی بدات.

سیهم: نینسان هرگیز خوی له بیر نه کات چوون خوای گه وړه نه می
 تاقیکرده وه و هه ژاریکی نارده وه بهر دهرگای، که چوون مالتی خوی له گه ل
 کرده نیوه، نه که ی ده وله مهنه بی و خوای گه وړه له بیر بکه تیت، خه لکی تر
 بناسه تو هه بوونیت و خوا پیداویت، به لام بیرت نه چیت هر نه م هه ژارو
 کریکاره ی دینیتیت، نه م خه لکه هه ژاره به سهرکه وه، یارمه تیان بده و
 دهستیان بگره خوای گه وړه دینیته وه پټ، خیریش نه گهر که م بیت به
 بچوکی مدزانه پیغه مبه ر(ﷺ) نه فهرموویت: (اتقوا النار ولو بشق
 تمره) نه لی: خوت له ناگری دوزخ پیاریزه نه گهر به نیو له ته خورماش
 بیت، نه گهر پرژوی قیامت ته رازووت به رامبه ر یه ک بوون، به چی پرزگارت
 نه بیت؟ به یه ک خیری بچووک نه گهر نیو له ته خورماش بیت پرزگارت نه بی
 و نه پرژیت به هه شت.

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ***

چوارەم: پەندی تر ئەوێه پاستگۆیی دوکاندارەکان، لێ ی ئەشاردەووە و
وتی: کەسێکی تر لەو زیاتری پێ دەدات لەو پارەییە ئەو کە بە
ئەلماسە کەمی دەدات، ئەم پەوشت و پێکیە دوکاندارەکان، ئەخێر ئەمە
وانییە خۆشەویستان. خۆشەویستان پەندو نامۆژگاری زۆری تری تیا بە
خۆتانی جێ دێلم، تا چیرۆکی تر بە خواتان نەسپێرم.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

به ند یخانه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين الصلاة والسلام على حبيبنا محمد وعلى اله
وصحبه اجمعين.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

نازیزان سه لام و په حمه تی خوای میهره بان برژی به سه رتاناو
نه پارینه وه داوا نه کهین خواجه گیان له بدر خاتری ناوه جوانه کانت له
گونه کاتمان خوشبیت، دلتمان به نووری خوت روشن بکه یتسه وه، خواجه
گیان به لیکای خوت شادمان بکه یت و به دینی پیغه مبه ره که ت (ﷺ)
شادمان بکه یت، خواجه گیان (فردوس الاعلی) شوینمان بیت و له ناگری
دوزه خ پزگارمان بکه یت، په روه ردگار په حمه ت و میهره بانیت برژی به سه ر
نومه تی محمد (ﷺ) و پشت و په نایان به سه ریان بخه و سرفرازیان بکه یت،
یا اکرم الاکرمین یا رب العالمین امین. نازیزان خوشحالم پیتان بکه مه وه

لە چیرۆکیکی تر پەندوو نامۆژگاری تر خۆشەویستان بۆ ئەجارە ئەچینە میسر، کاتبێکی گەورە میسری ھەبە ناوی (مصطفى الامین) بۆ خۆی بۆمان ئەگێرتتەو و ئەلێ: لە سالی (۱۹۶۵) جمال عبدالناصر سەرۆکی میسر خەلکیکی زۆری گرت بەناوی موسلمانییەو، خستنیە شونینکی زۆر تاریک و لە زیندان و لێدایکی زۆری لێدان و زۆری ئەشکەنجە کردن، دوایی بریارێکیان دا، من و چەند کەسیکیان بردو وتیان: ئەبێت ئێو لە برسان و تینوویان بمرن.

خستمانە ژوورێکی زۆر بچووک و تاریک، بەبێ خواردن و خواردنەو، پۆژی یەکەم ئارامم گرت، بۆ پۆژی دووەم حالم زۆر خراب بوو، چونکە ئەخۆشی شەکرەم ھەبوو، دەبواوە ناوی زۆرم بخواردبایەو، بەھەر حال تا پۆژی دووەم ئێوارەکی خۆم راگرت، نەتوانی ھێچی تر خۆم راگرم، چووم بۆ (W.C) لەوێ کەمێک میز ھەبوو خواردمەو، ھەر چۆن بوو توانیم خۆم راگرم، نەگەر چی بیتاقەتی خۆم و سویری میزەکە و زەختیشم زۆرم لە خۆم کرد بەلام نەمردم و خۆم راگرت، پۆژی سێیەم ھات شیت بووم، نەقلم پۆژی زمانم بە زەوی و بە لیواری خوارووەی دەرگاکیە دادەھێنا نەم ووت پەنگە لەکاتی شوشتنی ئەوێ دلوپی ئاو بە لیواری نەم دەرگایە دانەھێنا کەوتبێ و بێخۆمەو تاقەتم نەماو لەو پەڕی بێ ھێزی دا بووم، پۆژی سێیەم عەسر بوو چاوەڕێی (ملك الموت)م نەکردو شەھادەم نەھێنا تا بەرەو قیامەت بپۆم، لە کاتیکی دەرگا کرایەو بێسم

پهرداختك ناوی سارد بهرو پرووم دیت، سهره تا وامزانی خه و نه بینم دهستم بۆ ناوه که نه برد ښنجا کابرا دهستی هینایه پیش، سهرم سورما وتم: نه بی نه مه ښنسان بی! جنۆکه بیت! یان فریشته ی پهروهر دگار بی!! دهستم بۆ ناوه که بردوو دهستم بهری کهوت بینم ښاوټکی زۆر سارده، کابراش وتی: بی دهنگبه تا کهس پی ی نه زانیوه، ناوه کهم وهرگرت و خواردمهوه له ژیاغا ناوی وام نه خوارد بووه وه ههستم کرد ناوه که نه چیتته نیو ده ماره کانی لهشم، قهسم به خوا گهر یه که ملیزم هه بویه نه مدا بهم کابرایه، چونکه ههستم به خوشی و سه عاده ټیکی زۆر کرد، ښنجا تا بهیانی خزم گرت و بهیانیس سزا که نه ماو هه لگړا، بهلام چهند که سیک له نیمه مردبون، منیان برد زۆریان لیدام و نازاریان دام.

شهو بینیم هم پاسه وانه ی له لاهمه، هه مان شو که غه یه که پهرداغه ناوه که ی بۆ هیناوم، به تنه ا له لام بوو منیش چرپاندم به گوئی دا وتم: بۆ شو ناوه ت پندام نه نه ترسایت ده رت بکه ن؟ ووتی: هه ر ده ر کردن به خوا له سیداره یان نه دام، وتم: نه ی بۆ هم کاره ت کرد؟ وتی: ماموستا راسته تو من ناناسی بهلام من تو نه نام (۹) سال بهر له ښستا چاکه یه که ت له گه ل نیمه کرد، هه رگیز له یادی ناکم، ماموستا تو سه رۆکی تحلیلی پړوژنامه ی (اخبار الیوم) بوویت، باو کم چیلټکی هه بوو چیله که مان مردار بوو، تو له شوی (لیلة القدر) چیلټکتان به دیاری بۆ باو کم هینا، وتم: من شو چیله بۆ ښتوه هینا؟ وتی: به لی، من خه لکی فلان شو ټنم باو کم (۷) سال

خەرىك بوو، ھەرچى شتىك ھەبوو لە مالا فرۆشتى تا چىلتىكى كىرى،
(٦) مانگ لاماى بوو دواىى مردارىو باوكم زۆر پەرۆش بوو بۆى زۆر گىيا،
نىمەش نامەىە كمان بۆتان نووسى ووتمان: حالمان زۆر خراپە، تۆ لەگەل
ھاوړىكت بۆ خۆت ھاتى و لەشەوى (ليلة لقدر) چىلتىكت بۆمان ھىنا
من كورې ئەو جوتيارەم، جا خۆشەويستان چاكە بكەن بىدەن بە دەم
ناوەرە، پۆژىك ھەر دىتەوہ رىت، نازىزان پەندوو نامۆزگارى نەم چىزۆكە:-
يەكەم: ھىچ شتىك لاى خواى گەرە بزر نايت (البر لايبلى والذنب
لا ينسى والديان لايموت، افعلى ما شئت كما تدين تدان) ھىچ شتى لاى
خواى بالا دەست بزر نايت (الذنب لاينسى) چاكە بزر نابى، خراپە ناپۆزى
و لەبىر ناكړيت (الله) نامرئ چى ئەكەى بىكە (كما تدين تدان) چى
بكەيت ئەو دىتەوہ رىت، چى بچىنيت ئەو دەرورىتەوہ.

دووہم: خواى گەرە ئەفەرموويت: (وما من خير فلا نفسكم) واتە:
ھەر چى يەك بكەن بۆ خۆتانە، دىتەوہ رىتان لە دونيا و پۆژى دواىى، نەم
كابراىە چاكەيدەكى كرد، ھەر لە بىرىشى نەمابوو، بەلام ھاتەوہ رىتى، لە
پۆژىك كە كەس بە كەلكى كەس نايت، نەم گەبە ٩ساڵە رەنگ و
دەنگى لە بىر نەكرد بوو پەرداخىك ئاوى پى دا كە نرخى (١)مليۆن بوو
لاى مامۆستا مصطفى الامين.

سپيەم: مەرۆ چەندىن نىعمەتى لايە، نازانى، پىغەمبەر(ﷺ)
ناوئىكى ساردى خواردەوہ فەرمووى: وەللاھى خواى گەرە لە پۆژى دواىى

له‌م نیعمه‌ته نه‌پرسی‌توه، نیمه‌هر پی‌شی نازانین.

چوارهم: کاربه‌ده‌ستانی زالم هر کاتیک به‌زین له‌گفتوگو، ده‌ست نه‌کهن به‌زیندانی و نه‌شکه‌نجه‌و نازار، زالم‌ان وا بوون هر له‌فیرعه‌ون تا نی‌ستاشی له‌گه‌لدا بی‌ت، نه‌وان وا نه‌زانن بانگی ناشتی نه‌کهن، نه‌گهر راست نه‌کهن بابین بۆ سر می‌زی گفتوگو، بزائن کی له‌سر هه‌قه؟ کی داوای ناشتی نه‌کات؟ ناینی خوای گه‌وره یان یه‌کینکی تر؟ به‌لام زالم‌ان هر وا بوون، نازاری خواناسان و هه‌ق په‌روهرانیان داوه به‌لام نه‌وانه‌ی داوای داوین پی‌سی و داوای بی‌په‌وشتی و به‌په‌لانی نه‌کهن، داوای خاک فروشتن نه‌کهن، نازادن و نه‌هلی پرس و پان (اخرجوا آل لوط من قریتم انهم انا س یطهرون) نه‌وانه‌ی پاکن نی‌شتمان نافروشن، خو‌یان نافروشن، نه‌وانه ده‌بی‌ت درکرین له‌خاک و ولاتیان، نه‌بی له‌کوچی زیندان بن بۆ چی؟ چونکه نه‌وانه پاکن نابی له‌گه‌ل پی‌سی بۆین.

پینجهم: په‌وشتی پرژنامه‌وانی سه‌یر نه‌کهن کی برسیبا یارمه‌تی نه‌دا؟ کی هه‌زارو کهم ده‌رامه‌ت بوايه یارمه‌تی نه‌دا. جا خو‌شه‌وستان په‌ندوو ناموژگاری تری زوری تیايه بۆ خو‌تانی جی ديلم، به‌لام له‌بی‌ری مه‌کهن هر چاکه‌یه‌کتان کرد بیده‌ن به‌ده‌م ناوه‌وه، پرژنیک دیته‌وه ریتان. تا چیرکینکی تر به‌خوانان نه‌سپیرم.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

خوا ئاگاداره

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العلمين الصلاة والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ)
وعلى اله وصحبه اجمعين

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

خۆشهويستان و نازيزان پۆژووگران موملمانان، هه زاران سه لات و
په جمه تي ميهره باني خواي گه وره برژيت به سه رتانا، خوايه گيان
نه پاريمده به ناوه جوانه كانت نه ئيم : يار من يار حيم يا غفور يا كريم يا
حي يا قيوم يا بديع السموات والارض يا الله يا په بي خوايه گيان له
كوناهمان خۆشبيت و دلمان به نووري خۆت پۆشن بکه يته وه، خوايه گيان
عيبادت و شهو نويزو توبه کاتمان قبول بکه يت، په روهر دگار شيفاي

نەخۆشەکانمان بەدەیت و قەرزى قەرزاران بەدەیتەوه بەرەكەت بخەیتە رزقيان
خوايه گيان نەوێ خەم و پەژارەى هەيه يارمەتى بەدەیت يا اکرم الاكرم
امين.

نازیزان بۆ چیرۆکی ئەم جاره مان نەمانەوێت بچین بۆ شارى موصل،
لە ٢٠٠١/٨/٢١ لە شارى موصلی خۆمان روويداوه، پیاویك شوفیری
تەكسییه، بۆ خۆی بە حالى خراپى خۆى و ئوتومبیلەكەى بە هەر چۆنێك
بێت بژێوى مال و مندالى دابین ئەكات، پۆژێك چوار تایەى ئوتومبیلەكەى
پەنچەر ئەبێت و تێك ئەچێت هەر چی ئەكات پارەى چوار تایەكەى بۆ
كۆناییتەوه بۆى ناکرێت، داوا لە خێزانەكەى ئەكات بچێت لە لای باوكى
پارەى بۆ قەرز بكات، ئەلى: ئەگەر تایەى نوێ ی لەسەر بێت نیشم باشتەر
بۆ ئەكرێت، ئەگەر لە شەقام لێم تێك بچێت تایەى ترم نى یە و لە شەقام
نەمێنمەوه، نافەرەتەكەش كە چوو لە لای باوكى و داواى لى ئەكات و پى ی
ئەلى: بابە گيان زۆر پتۆیستمان بە كەمێك پارەیه، ئەگەر بتوانى بەقەرر
پێمانى بەدەیت تاكو چوار تایەى پى بکیرین، باوكیشى پارەكەیان پى
نەدات، نافەرەتەكەش پارەكە دینیتەوه بۆ مال زۆر كەیف خۆش و سوپاس
گوزارن.

بۆ بەیانى پیاوهكە ئەچێت تاوهكو چوار تایەى نوێ بکیریت، لە
ئوتومبیلەكەى بھات، لە ڕینگادا ئەروات نافەرەتێك دەست ڕانەگریت تا
لەگەلى بروات، ئەمیش بۆى ڕانەگریت ئەلى: ئەگەر ڕینگەى نزیک بێت

بابیگە بەنم، نافرەتە کە دیت و لە پیشەوێ دانەنیشیت، شوفێرە کەش زۆری پێناخۆش نەبیت، چونکە نەریت وایە، کە نەگەر نافرەتێک بە تەنھا سواری تاکسی بیت، نەبیت لە دواوە دانیشیت، لە ڕینگادا شوفێرە کە نەپرسیت نەپۆیتە کۆی؟ نافرەتە کەش نەلێت: هەر شوێنێک تۆ پیت خۆشە، پیاوێ کەش سەیارە کە ڕانەگریت و نەلێ: دابەزەو پێی نەلێ: نا نەجیب، بێ شەرم، لەم شارە کەس نەماوە تووشی گوناھێ بکەیت، منی بەدبەخت نەبیت نەم نیشە نەکەیت بۆ ناچی نیشیکێ باش بکەیت؟

نافرەتە کەش دەستی بە گریان کرد وتی: بۆ نەگریت لەسەر ئەوێ گوناھ نەکەیت بە نەشگریت، نافرەتە کەش وتی: برا گیان بە خوا من بێ شەرم نیم و خاوەن ئابرووم، بەلام تۆ نازانی من بۆ نەمەویت نەم نیشە بکەم؟ تۆ لە مال و حاڵی منی نازانیت، من بۆ نەمە نەکەم؟ من مێردە کەم لە قادسیە سەددام کۆژراوە، ٤ کچم هەیە لە خانوویەکی خراپ نەژیم و نازانم چۆن بۆتیویان پەیدا بکەم نەم بڕە پارەیی شەھیدانە پێمان نەدەن، بەشم ناکات هیچ شوێنێک نی یە تا کاری تیا بکەم، بۆیە نەم کارە نەکەم، پیاوێ کەش زۆری پێناخۆش بوو، بەزەیی پیاھاتەووە پێی وت: نەگەر تۆ راست بکەیت، نیستا من نەتوانم یارمەتیت بدەم، نافرەتە کەش وتی: وەرە لە گەلم تاپۆزینەووە مال، حاتم بێنەو لە دراوسێکانم بپرسە کە من چۆنم؟ بەلام دەست کورتی و نەداری وای لی کردم کە نەم کارە بکەم، نەگەر وانەبوو هەق بە تۆیە، پیاوێ کە لە گەلی

چووێوە بۆ ماڵ و حاڵی ئەمی بینی، نینجا لە گەڵ خۆی بردی بۆ بازارو
لێ ی پرسی تۆ چ پێشەیهک ئەزانیت؟ ووتی: من خەیاڵی ئەزانم،
پیاوەکەش مەکیڤەیهکی دوورمانی باشی بۆ کەری لە گەڵ هەندێ خواردن و
نینجا بردیوە بۆ ماڵ و پێی ووت: ئە ئەمناسیت، ئە ئەتناسم بەلام
بەلێن بده وەها کارێک ئەکەیت، جارێکی تر ئافەرەتەکەش وتی: بەلێن
ئەدەم هیچ کارێکی خراپ ئەکەم و بەرپەنجی خۆم منالەکانم بە خێو بکەم.

پیاوەکە گەراییوە ماڵ ئافەرەتەکە وتی: ئەی کوا تایە؟ خۆ هەر تایە
کۆنەکانن! ئەمیش ئەلێ: چووم بۆ لای هارپێکەم وتی: دواي دوو پۆژی تر
تایە نوێ و چاکم بۆ دیت، هەندێک پارەشتان بۆ ئەمێنیتتەوه، هەر پۆژێک
ئەهاتەوه ماڵ ئافەرەتەکە ئەبیرسی کوا تایە نوێت ئەکریوه؟ ئەمیش ئەی
ووت: ئافەرەت ئارام بگرە هارپێکەم ئەلێ: تایە باشمان بۆ دیت، تا پۆژێک
هاتەوه ماڵ بینی چوار تایە نوێ و جوان لە ماله‌وه‌یه سەری سورما!
وتی: ئافەرەت ئەم تایانە هی کێن؟ ئافەرەتەکەش وتی: هی خۆمانن پیاوێک
هات و ئەم تایانە هی هیناو ناو نیشانەکی خۆی جێ هیشت، زۆر سەری
سورما ئافەرەتەکەشو وتی: پیاوەکە وتوویەتی سەردانی بکەیت بۆ بەیانی
ئەچیت بە دواي ئەم ناو نیشانەکی کە بۆیان جێ هیشتوو، کە ئەچی سەیر
ئەکات کۆمپانیایەکی زۆر گەورەیه جۆرەها تایە لێ یە گشتی تایە ناو
پاکەت و نوێن! سەلامی کرد فلانە کەس کێ یە؟ وتی: فەرموو منم،
ئەمیش ووتی: ئەرێ تۆ چوار تایە هیناوه بۆ مالتی ئێمە؟ تۆ کێیت؟

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چەژکی راستەقینەدا ***

ئەي كى پارەي داوہ؟ خاوەن كۆمپانیاكە لە شوێنی خۆي هەلسایەوہو
ماچی كردو پیتشوازی لی كرد.

شوفێرەكەش پرسیاری لی كرد تۆ پێم بلی بۆ نەم (٤) تایەت بۆ
مالی نێمە هێناوہ نەمشەو خەو لە چاوم نەكەوتووہ تۆ كی ی؟ كی پسی ی
وتی: نەم تایانە بەینیتە مالی نێمە؟؟ وتی: برا گیان من خۆم نەم هێناوہ،
بەلكو پیغەمبەر(ﷺ) ھاتە خەوم و پسی ی وتم: كە چوار تایە بیتنە مالی
نێوہو ناوێشان ی پێدام من بۆ خۆم نەم هێناوہ، بەلكو لە خەودا پێیان
و وتم: خۆشەوستان ئەو یە خێر، نەمە یە چاكە تۆ بیکە خواو
پیغەمبەر(ﷺ) پسی ی ناگادارن تۆ ھەول بەدە و ھیممەت بكە، خواو
پیغەمبەر(ﷺ) پسی ی ناگادارن پشت و پەناتن، جا خۆشەوستان با
پەندوو عیبرەت وەرگەرن.

یەكەم: خەم خواردن و بە ھانا چوونی نەم ئافرەتانە ی نەم ھالەیان
ھە یە، نازیزانم نەم ئافرەتانە ی نەم كارانە نەكەن لە بی شەرمی و خراپی
خۆیان نییە، ھەردی خوا بن بەرھەم و بەزەیی بن، بە ئەقل و ژیرانە نەم
كێشانە چارەسەر بكەن، با ھەول بەدە ی بە بەزەیی بین لە گەلیان و
یارمەتییان بەدە ی، نەم ئافرەتە بۆ یەكەم جار نە یویست نەم كارە بكا،
بەلام دەستی كردۆتە گریان، چونكە كاری وای نە كردووہو خۆی گەورە
یارمەتی داوہو پزگاری كردووہ، بە پێزان نەم ئافرەتانە داوێن پاكەن، نە گەر
نێمە لە خەمی ئەوان نە بین، خەلكی خراپ زۆرن ئەلێتی گورگەن،

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چوێکی راستەقینەدا ***

گۆشتەکەى ئەخۆن و نێسکەکەى فەرى ئەدەن، جا خۆشەویستان هیممەت بکەن.

دووهم: هەر نیشێک کە ئەیکەیت بۆ خوا بیکە، ئەم پیاوێ لەسەر پێویستی خۆی، یارمەتی ئەم ئافەرەتەشی دا (وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ) خۆی پارەى قەرز کردووە، بەلام هەر یارمەتی ئەم ئافەرەتەى دا، پێغەمبەر (ﷺ) ئەفەرموویت: ﴿انْفِقْ أَنْفَقْ عَلَيْكَ﴾ بێخەشە، ئەدرێتەوێ پێت. ئەفەرموویت: ﴿يَا بِلَالُ انْفِقْ وَلَا تَخْشَىٰ مِنْ ذِي الْعَرْشِ اِقْلَالًا﴾ ئەى بلال بێخەشو مەترسە لە خاوەن عەرش، کەمى بکات یا بەرەکەتى لى بپریت.

سێ یەم: پێغەمبەرى خوا ناگادارە بە نوومەتى خۆى، ئەبێ چەند کەیف خۆشبییت و پێیکەنى و دلخۆش بییت، مەردى خوابى دلى پێغەمبەرە کەتان (سەلامى خواى لەسەر بییت) خۆش بکەن.

چوارەم: هەرکەس دلى پێغەمبەرەکەى (ﷺ) خۆش بکات، بەلگەى ئەوێە لە خواى گەورە نزیک ئەبێتەوێ، جا هیوادارم پەندوو نامۆزگارى تر بۆخۆتان هەلبژێرن و بیری لى بکەنەوێ، تا دیدار بە خواتان ئەسپێرم.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

خواردنی هه ژاران

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الصلاة والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ) وعلى
اله وصحبه اجمعين.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

نازیزان و خۆشه‌ویستان، سه‌لام و په‌حمه‌تی خوای میهره‌بان برپژێ
به‌سه‌ر دڵ و ده‌روومان، خواجه‌گیان له‌ گونا‌هه‌کانمان خۆشبیت، خواجه‌ بو
خاتری ناوه‌ جوانه‌کان، خۆشیمان بده‌یت له‌ دونیای قیامه‌ت، خواگیان
به‌ناپاریزه‌ له‌ دونیای قیامه‌ت. یارپه‌بی خواجه‌ گیان له‌ ناگری دۆزه‌خ به
دورمان بگرت، به‌چاوی په‌حمه‌ت سه‌یری هه‌موومان بکه‌یت و دلمان
به‌نووری خۆت پووناک بکه‌یتمه‌وه‌ و یارپه‌بی خواجه‌ گیان نه‌خۆشه‌کانمان شیفا
بده‌یت و گه‌نجه‌کانمان به‌پاریزیت و په‌حم به‌ پیره‌کانمان بکه‌یت، خواجه‌ گیان
سه‌وه‌ی ده‌رده‌داره‌ ناگاداری بیت، خواجه‌ گیان سه‌وه‌ی مالی په‌شیوه
یارمه‌تی بده‌یت. .... آمین یا اکرم الاکرمین.

خۆشه‌ویستان شیخیک، زانایه‌کی له‌خواترس هه‌بوو له‌ شاری دیمه‌شق

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ***

لە سوریا، ناوی (سەلمی مەسونی دیمەشق)ی بوو، نیعام بوو لە مزگەوتێک لە تەنیشە مائەکە ی خۆیاندا. پۆزێکیان لە مزگەوت بوو بەر لە نوێژی نیوەرۆ چاوەڕێی نوێژی نیوەرۆی ئەکرد، هەژاریک هات زۆر پاراسەو و زۆر داوای لە شیخ کرد، ئەمیش بە هەژارەکە ی وت: هێچت نی یە؟ هەژارەکەش ووتی: ئەخێر خوا ناگادارە (٣٥) پۆزە خواردنێکی وامان نەخواردوو چۆنی لێ وەرگەرن، تەنها خورما و ئاو نەبی نانیشت ئەکرم، ئەم شیخە کە گوێی لێ بوو ئەم پیاوێ مائە و مندالی تەنها خورما و نان و ئاو نەخۆن زۆری پێ ناخۆش بوو، ئەم لە مائەوێ خۆی گەورە ئەم هەموو نازو نیعمەتە ی پێداو، گەراوێ مائە و وتی: دەرگای حەوشەم کردووە لە ئاو حەوشەکەدا نافورە یەکی بچووک هەبوو، بێنیم لەسەر نافورە کە یەک سینی خواردنی زۆر بە تام حازر کرا بوو، تاکو کە من گەراوێ نەبۆین، منیش سەیرم کرد لە مائەوێ کەس ناگادار نی یە و خواردنە تازەو بەتامەکەم دا بە هەژارەکە و وتم:

پۆز خوا ناگادارت بێت، خۆم نەپۆزێشمەوێ تا ئێوارە ئەم وێرا پۆزەوێ

وتم:

ئێستا پۆزەوێ لە مائە ی پێم نەلێن: چیت لە خواردنەکە کردووە؟ ئێنجا ئێوارە بەترسەوێ گەراوێ مائەوێ، بێنیم سفرە راخراوێ ئەم هەموو خواردنە خۆشەو چەندین جۆر گوشت دانراوێ! سەرم سوپما؟ سەلامم کردو هێچم نەوت دانیشتم ناغان خوارد سوپاسی خۆی گەورەم کردو وتم:

یا ڕەبی خواپە گیان لێت بەزیاد بێت و وتم: نەم هەموو خواردنە
خۆشەتان چۆن نامادە کرد؟ کێ نامادە ی کردووە؟ منالەکان وتیان: بارە
گیان نەم خواردنە خۆمان نامادەمان نەکردووەو هی خۆشان نی یە بەلکو
والی دیمەشق دوو میوانی داوەت کردووەو میوانەکانیش نەهاتوونە
داوەتەکە و نەمیش وتوویەتی: نەبێت هەموو خواردنەکە بۆ مائی
مامۆستا بەرن ، هەموو خواردنەکیان بۆ هیناوین، لەبەر خواردنە
زۆرەکی مائی والی سینی خواردنەکی خۆمانیان بیر چوو بسوو، منیش
باسی هیچم نەکرد.

نازیزان خۆتان بیدەن بەدەست پەرورەدگار، سبحان الله خۆشت نازانی
چۆن بۆت دیتەو، جا بەڕێزان با پەند وەرگەرن لەم چیرۆکەدا:-
یەکەم: خۆشەویستان هەرگیز مەترسین لە خێرو بەخشین خۆی گەرە
نەفەر مەوێت:

(وما تنفقوا من خير فلا نفسکم) واتە: خێریکەن هەر بۆ ئێوەیە، لە
پاداشتی دونیاو قیامەت بۆت دیتەو، ئە ی ئێمە چۆن؟ نەم ئایەتە جی بە
جی بکەین (ويعطمون الطعام علی حبه مسکینا ویتیماسیا).
نەم خواردنە خۆشە کە هەلمی لی هەلنەستا، بێ هیچ شتێک یە کەسەر
دای بە هەژارەکە، خۆی گەرە چۆن دێلێت نەزبەت بکێشیت چوونکە
هێندە بە دلسۆزی خێرەکی کرد، جا خۆشەویستان نەمە نێمەتی خواپە
بەقەد دل و نییەتی نەم بێ ی نەبەخشیتەو.

دووهم: سەیر کەن نەم شێخە ڕێزدارە حالی نەم هەژارە زۆر کاریگەری

❀❀❀❀❀ با پەند وەرگەریڭ لە (٢٩) چوژکی راستەقینەدا ❀❀❀❀❀

لێ کرد، نێمە پۆژانە هەژار دیت داوامان لێ ئەکات هیچ نەبێت شتیکی
پێ بدەن مەبێت پێنەو بە دەستی خالی، بۆ ئەوێ دلی خوشبێت، چونکە
دەخۆش بوونی ئەو دەخۆش بوونی تۆیە و خوای گەورە پاداشتت نەداتەو
لە دونیای دواپۆژ، و ئەم شێخە شتیکی زۆر بچووکێ کردووەتە خێر کە
چی پەرەردگار لەم هەمووێ بۆ ناردۆتەو، خۆشەویستان خێری زۆر بکەن
و خواردن بدەن بە خەلکی بالەچیشتی ئێوە بخۆن، هەژاریک وەستا بوو گوی
ی لە پێغەمبەر (ﷺ) بوو ئەو ووت:

ئەگەر کەسێک بە خواردنی ئێوە پۆژوو بشکێنێت خوای گەورە
پەڕمەتی بۆ نەنیرێت، هەژارە کەش ووتی: ئەگەر ناویش بێت؟
پێغەمبەر (ﷺ) ئەفەرمووی: ئەگەر ناویش بێت.

بەراستی مانگی پەمەزانە کاتی چاکەییە و یستگەیی خێر و خێراتە، وە
لە هەمووشیان گرێنگەر (ويعطمون الطعام) هەڵبەدەن چاکە و خێر لای
پەرەردگار زۆر بکەن، پۆژێک دیت هیچ دەست نادات (یوم لا ینفع المال
ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم)

واتە: پۆژێک دیت هیچ شتێک بە کەلەکت نایەت، تەنھا ئەم دڵە پاکەو
نێیەتە پاکەکان نەبێت لە گەڵ خۆمان نەیبەینەو، ئەم چاکانەش کە بەر لە
خۆمان ناردوومانە، نازیزانم بە تەمای کۆڕو کەس و کارت لێمەگەرێ و بۆ
خۆت بیکە، تالای خوای گەورە گەورە بیت و لە چاکەکاران بیت.

تا شەوێکی تر بە خواتان نەسپێرم

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

به‌زه‌یی

بسم الله الرحمن الرحيم

پۆزی پینچ شه‌مه ٢/٨/١٩٩٠ خه‌لکی کویت له‌گه‌ڵ ده‌نگی تۆپی
جهد ده‌که‌ی به‌غدا به‌خه‌به‌ر هاتن، نه‌بینن وا سوپای عێراق کویتی
داگیر کردوو، هاتنی نهم سه‌ربازانه‌ حالتيکی زۆر ناخۆش بوو، بۆ نهم
خه‌لکه‌ هه‌ژارو داماوو، بينايان نه‌روو خاند، گشتيان وێران نه‌کرد،
هه‌رچييان بکه‌وتايه به‌ر ده‌ست نه‌يان بردوو نه‌يان فموتاند، هه‌ر له‌به‌ر
نه‌مه‌شه هيشتا خه‌لکی کوردی به‌ر نه‌داوو هه‌ر فيتري نهم تالانی و
بردنه‌يه، کوردو عه‌ره‌ب به‌لام عه‌ره‌به‌کان زياتر ده‌ستی تالانيان هه‌بوو به
تايبه‌ت نه‌وانه‌ی پله‌يان گه‌وره‌تر بوو، خه‌لکه‌که‌ حالتيکی زۆر خراپيان
هه‌بوو به‌ کوشتن و تالان و ژێر ده‌ستيه‌وه يه‌ك لهم خيزانانه که حالي زۆر

خراپ بوو نەگێڕێتەو و نەتێ:

من و دایکم و خێزانم لە گەڵ منالەکان چووینە ناو ئوتومبیل و ڕێمان
گرتەبەر تا بە زووترین کات لە کویت دەرچین، هەر چەند زۆریش شارەزا
نەبووم، سەرەرای ئەم هەموو خالی پشکنینە ڕۆشتین تا گەیشتینە بیابان
هەر ڕۆشتین هەر چۆلایی بوو، ئەم لاو نەولاشمان پەر بوون لە تۆپ و
دەبابەو شتی تری جەنگ، تاگەیشتینە سەربازێک لە لای خالی پشکنین کە
هات زۆریە توپەیی و نامەردی هات، زۆر قسەی پێ وتین و ئەزیەتی داین،
پرسیمان کامە ڕێگەی سعودیایە؟

دەستی درێژکردو نیشاپەتی کردوو وتی: ناوا پڕۆن، ئێمەش لە ترسان
بە خێرای ڕۆشتین دایکم ووتی:

ڕۆڵە ناو و خواردنت دابەم سەربازە؟ منیش وتم: دایکە گیان ئێمە
دووا نەکەین پزگارمان بیت، ئەو نەتێ ی چی؟ دایکی ووتی:

ناڕۆڵە گیان ئەمیش بە زۆری هاتوو بە ئەو، ئەبێ لە چ حالێک
کەس و کاری جێ هیشتبێ بگەرێتو و شتی پێ بدە، وتم:

چۆن دایکە گیان تا پزگارمان بوو چۆن بگەرێتو و؟ نینجا لەبەر دلی
دایکم گەرانیوە سەربازە کە هاتەرە پێش بەتوڕەییەو ووتی: بۆ گەرانیوە؟
وتم: هەندێ خواردنمان پێیە حەزمانکرد پیتی بدەین، ڕەنگی گۆراو ووتی:

کوانی؟ ناوەکە خواردووە ئێمە هەر لە بیرنەما ئێمەش ڕۆشتین
سەیر نەکەم بە دوامان ڕانەکات بانگمان نەکات و منیش ترسام ڕاوەستام

ووتی:

وهرن برا گيان بهم رتيه مه پړن، گشتي لوغم و خالي پشکنينه، بهم
پريگيه به پړن سه لامهت دهرنه چن تا سعودييه، زور سوپاسيم کردو بهر
له دهی، بر پړين وتی: تو به کهم کهس بوويت خواردن و ناوت پيډام نه م رتيه ی
سهره تا پيشانم دان رتيه کی زور خراپه، له بهر خواردن و ناوه که دل م نه رم
بوو وتم:

با یارمه‌تیتان بدهم، رَیْگه سه‌لامه‌ته‌که‌تان پَیتیشانبدهم.
نازیزان سه‌یر بکه‌ن به چاکه چۆن مَرۆڤ ده‌گۆرَیت، بانهم په‌ندوو
نامۆڤگار یانه وه‌ریگرین:-

یه کهم: بزائن (ان الله یجزی المتصدقین) هەر کهس یارمه‌تی یه کینکی تر بدات خوای گه‌وره یارمه‌تی نه‌دات، بزائن نه‌مانه چ ناخوشییه که نه‌هاته پێشان، مال‌وێرانی بوو بۆیان به‌یه که په‌رداخ ناوی سارد چۆن سه‌ریازه که دلی گۆراو ری ی سه‌لامه‌ت و راستی پێنیشان‌دان.

دووه: پټغه مېر (ﷺ) نه د فرمویت: (والافات واحلکات والاصل
 فی دنیا معروف هم اهل معروف فی الاخرة) نیما می حاکم ریوایه تی
 کردوه و نیما می نه لبانی ترجیه تی داوه خو شه ویستان پټغه مېر (ﷺ)
 نه د فرمویت:

(صنائع المعروف تقى مصارع السوء) چاکه کاران نه پاریزی
له کاره سات واته: خوی گه وره نه پانپاریزی، نه مانه همور نه مردن،

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ***

بریندار دەبوون، بەلام یەك پەرداخ ناری سارد، پارچە نانێك پێی ئەوانی گۆری.

سێبەم: نازیزان چاکە بکەن، ئەمە دوژمنی بوو، بەلام پێی چاکێ پیشاندا، چاکە بکە، ئەگەر بەروالت دوژمنیش بیت، بەلام دڵی ئەگۆریت، ئەگەر مرۆڤە کەمێک مرۆڤایەتی و موسڵمانیەتی تێدا بیت، ئەم نان و ئاو دەگۆریت، چاکە بکەن ئەگەر لەگەڵ دوژمنیش بیت.

چوارەم: وا مەزانن هەموو کەسێ کەچاکە لەگەڵ ئەکە ی خراپە، ئەم سەربازە خراپ بوو، بەلام چاکە وای کرد چاک بیت خوشەوێستام.

پێنجەم: پەندی تر ئەوەیە نازیزان بە گۆیی دایکتان بکەن، با تاجی سەرتان بیت، لە قسەیان دەرمەچن، ئەگەر بە قسە ی دایکی ئەکردایە هەمووان لە ئاو ئەچوون و بەرەو هەڵدێرو وێرانسی، بەلام چونکە دایکی باش بوو، دڵی پاک بوو یادی خوای دەکرد، دڵی بەبەزەیی بوو، ئەمەش وایکرد کە خوای گەوره دڵی سەربازە کە نەرم بکات.

تاجیرۆکی تر بە خواتان ئەسپێرم

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

سامان نه شکه نجه يه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين الصلاة والسلام على خير خلقه وعلى اله
وصحبه اجمعين

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

خوشه ويستان نازيزان په حمهت و ميه ره باني خواي ميه ره بان برږي
به سهرتانا، ياره بي خوايه ليت نه پارينه وه به ناوه جوانه كانت به سيفه ته
به رزه كانت خوايه گيان ليمان ببوريت، دلان پاك بکه يته وه، خوشه ويستی
خوت و پتغه مبه ره که تي (ﷺ) تيا بچينه، له و دلا نه بيت که جگه له تو
که سي تری تيان يه، نه و دلا نه ي جگه له خوشه ويستی خوت و
پتغه مبه ره (ﷺ) هيچی تری تيا نييه، ياره بي خوايه گيان له دا يک و

*** ما بوند وهرگرین له (۲۹) چیرۆکی راسته نهدا ***

باوكم خوشبخت خوايه گيان منال! نازان صالح بكهه و سه لايان له سه لابهيت، خوايه گيان بو خاتري ناوه جوانه كانت نهوانه پزقيان كه مهر قهرزارن، بهره كه تيان بجهيته رزق و يارمه تيان بدهيت.

كه بجه كاغان پاريزراو بكهيت و يارمه تي پيره كاغان بدهيت، عيباده تمان قبول بكهيت، يا اكرم الاكرمين امين.

خوشه ويستان هه ندي كهس مال و دنيا واي لي نهكات بيكات به ندهي خوي، بويه پيغه مبهه (ﷺ) نه فهرمووت:

(تعس عبدالدينار و تعس عبد الدرهم) واته: بغه وتيت له ناو بچيت نهوهي به ندهي پارهو ديناره، نازيزان زۆرن نهوانه ده بنه به ندهي دينار و درهم له دونيادا، له ناويان نه بات و به ره زيلي نه مرن و هم له قيامه تيش حيساب و وهلامه پرسیارو حالي ناخوش تووشيان نه بيت، چیرۆکی نهم شهومان هي كابرايه كي پيره دراوسيه كي نه گيرپيته وه نه لي: پياوئكي پير دراوسيم بوو، نه ژني هه بوو نه منال، نه كهس و خزم و خويشي سهردانيان نه كرد، له بهر ره زيلي خوي دوكانی چاك كردني پستلاوي هه بوو، جاريكيان بينيم سي پژه دوكانی داخراوه نه يكر دۆته وه، منيش شيوام وتم:

دراوسيمه بابچم لي ي پيرسم له دهركام دا ووتی:

كي يه؟ وتم:

منم زۆر به شيوازيكي ناشيرين دهري كردمه ده ره وه وتم:

کاکە من هاتووم لیت بپرسم بزانم بۆ سێ پۆژه دوکانت داخراوە و تم:
نەکا کێشەیه کت هەبێ؟ وتی:

هیچم نی یه و لیم گەپێ، منیش پۆیشتم دوایی و تم:
ئەو پیرەو نەخۆشە نەو هە شتیکی لێ بەسەر هاتبێ، دەرگا کە
کراپوویەو منیش چومە ژوورەو هێدی هێدی بینیم لە ژوورەو
دانیشتووەو یەک تەنەکە لیرەو زێری هەیه، و تم:
نەم هەموو لیرەو زێرە جوانەو هەیه، نێمە خێرمان پێ نەکرد! منیش
لەدرزی دەرگاوە سەیرم کرد کاتیەک قاپێک لە پوونی زەیتی دانابوو بە
پارەکانیشی ئەوت:

من نێوہ جێ بیتلم! ئەبێت نێوہ لەگەلم بێنە ناو گۆر، من ژیايم لەسەر
نێوہ داناوہ، چۆن نیتا جێتان بیتلم؟ منیش خەریک بوو شیت بم، و تم:
قسە لەگەل کێ نەکات؟ قسە لەگەل پارەکانی نەکات! پارەکانی دانە
دانە بەزەیت نەکردووەو نەخوارد، لەگەل خواردنی تازاری هەبوو و هاواری
نەکرد تا تازارەکەو نەشکا، ئینجا دانەیهکی تری نەخوارد و تم:

نەلێ ی شیت بوو! دەرگا کەم لەسەر داخست و تم:
بەرە لیرە، دەرگا کەم وا داخست، یەکیکی تر نەتوانی بیکاتەوہ، دوای
سێ پۆژ هاتەوہ بینیم رەق بۆتەوہ، سێ پۆژە مردووەو نەستور بووہ،
دەستم داوی و بینیم هەر هەموو لیرەو زێرەکانی خواردووەو لە ناو
سکیدا، منیش بە دراوسێکانم وت:

كه فلان مردووه شووشتيان، نه يان وت:

بۆ ئەوەندە قورس بوو، بەم لاوازیەى خۆى؟ منیش پێدەكەنیم دوایی
گۆرەكەیم نیشان كردوو دواى نیوه شهوێكى درهنگ چهقۆو پێداویستیم
برد، چوومه سەر گۆرەكه هەلمكۆلى كفنەكەم دراندوو چهقۆیه كم له
سكیدا خواناگاداره تیشكى لیره زیرهكان له گەل تیشكى مانگه شهو
تیکهڵ ببوو، دەستم بۆ لیرهكان برد نازانم چى بوو به دەستى وەداو
لیرهكان ئەوەندە گەرم بوون، له گەل گەرمییەكەى دەستم سوتاو هەندى
لیره به دەستمهوه نووسا زۆر ترسام، خێرا خۆڵەكەم بەسەر دا دایهوه،
هاتمهوه مال بۆ ماوهى يەك كاتژمێر دەستم له ناو ناوى سارد دانا تا ژانى
بشكىت، هیشتا ژانى دەستم هەر مابوو.

خۆشهويستام نازيزان با پەندوو عیبرەت وەرگرىن لەم چىركە...

بۆ كۆى ی كۆكردهوه، بۆ نهيكرده خێرو چاكه، نهبيت تا قیامت له
نازارو مەینهتى دابيت، نهى له قیامت نهبى چى بهسەر بیت؟ خراى
گهوره نهفەرموویت:

(والذین یکنزون الذهب والفیضة ولا ینفقونها فی سبیل الله
فبشرهم بعذاب الیم)

واته: ئەوانەى زیرۆ زیو كۆدەكەنەوهو له پێناوى خراى گهورهدا
نایهخشن به فەقرو ههژاران، مژدهیان بدهرى به سزایهكى به نازار،(یسوم
یعمنى علیها فی نار جهنم) ئەم پارهیە سۆر نهكرتەوه، نهفەرمووی

*** با پەند وەرگرن له (٢٩) چیرۆکی راسته قینه دا ***

(فتكوى بها جباههم و جنوبهم و ظهورهم هذا ما كنزتم لانفسكم فذوقوا ما كنتم تكنزون) واته: پيشيان و پشتيان و تەنيشتيان، به پاره‌ی خۆيان سور نه كړينه وه سزايان پي نه دريت و پيشان نه لښ بيكيشتن ئاوا سزايي كه له دونيادا بو خوتان كوتان كردوته وه، خوشه ويستان له كۆكردنه وه بترسو پيش خوت بينيره و جي ي خوتي پي خوش بكه و ناوه داني بكه وه. نازيزان په ندوو ناموژگاريه كان نه مانه ن:-

یه کهم: سزای دنیا ناوایه یه کینك بیهته بهنده‌ی دنیا و دینار(تعس عبدالدينار وعبدالدرهم) پیغه مبه‌ر(ﷺ) نه فەر مویت:

بفهوتی و شهرمه زار بی نه وه‌ی نه بیهته بهنده‌ی دینار و درهم، سیر کەن نه مردوو ژيانی کوتایی نه هات، به لام نه توانی بیه خشت.

دووه: هەرچه‌نده مرؤ پیر بیت و به سالا بچیت، حەزی بو دنیا زیاتر نه بیت، پیره پیاو تو که ژيانت وا کوتایی دیت و به ره و ساته‌کانی مالتاواپی نه پویت، نه م پاره‌یه‌ت مالتیکی خوای گه‌وره‌ی پی دروست بکه‌یت و ناوه‌دانی بکه‌يته‌وه و بیه خشت، هەرچه‌نده پیره به لام دلی هەر لای پاره‌کانیه‌تی، بۆیه پیغه مبه‌ر(ﷺ) نه فەر مویت:

(مرؤ پیر نه بیت، به لام دوو شت له ناخیدا هەر به گه‌نجی نه مینیته‌وه(الامل والحرص) هیوا بون به ژيان و مانه‌وه‌شی له ژيانداوه هه‌روه‌ها په‌زیلی.

سێیه‌م: نه‌گەر مرؤ په‌زیل بوو ئاوا نه‌یکوژیت و له ناوی نه‌بات،

*** با پەند وەرگەریڭەن لە (۲۹) چیرۆکی راستەقینەدا ***

کەسێک مائى خۆى نەخوات و نەیکوژى ئەوا ئەو نەیکوژیت، بیکوژە بەر
لەوێ بیکوژیت، لە پیناوی خۆی گەورە بێبەخشە نەگەر نا ئەو نەتکا بە
قوربانی و لە قیامەت سزات ئەدات، جا نازیزان با سامانەکەمان نەبێتە
نامیریکی سزا لە دنیا و دواپۆژ، ببەخشین و بەهەشتی پى بکەین و
خەلکی پى دلشاد بکەین و خەلک خێر لە پارەکاغان ببینیت.
تا چیرۆکی تر بە خواتان نەسپێم

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ئەو كەسەى چال ئى بدا، خۇى دەكەوئتە ناوى

بسم الله الرحمن الرحيم

خۆشەويستان.... زۆر كەس ھەن خۆشى و جوانى دونيا وايان لى
ئەكات ستمى زۆر گەورە بىكەن، خىانەت بىكەن، گوناھى زۆر گەورە
بىكەن، نازىزان بۆ پەند وەرگرتن ئەچىنە لاي پياۋىكى بازىرگان، نەم پىاۋە
بازىرگانى بە چىل ئەكات لە توركىيا و سوريە ئەيىكپىت و بۆ ئىتران يان لە
ئىتران و توركىيا بۆ سوريە ئەيىات، گۆيگرن بۆ نەم رووداۋەى كە بەسەريا
ھاتورە ئەلى: چىلئىكى زۆرم پى بو لە (جەلەب)

ئەگەرەمەورە بۆ (موصىل) بەفرىكى زۆر كەوتىبوو، ھالەم خراپ بوو،
ھەموو چىلەكانم مردارىبون، تەنھا چواريان مانەورە، بەھەر چۆنىك بوو
كەبىشتەمە لادىيەك، بەلام كە لەرى چىلەكان نەمردن، منىش جىم نەھىشتن
نەمنەزانى چىيان لى بىكەم، لە دىيەكە لە دەرگايەكم دا و دەرگاكيان

كرده وه، بردميانه ژووره وه و خزمه تي زۆريان كردم و شويني ناژه له كانيان
كرده وه و ئاليكيان پي دان، نه وان دايك و باوك و منالتيكي شهش سالانيان
هه بوو، شه و دانيشتين قسه مان نه كردوو باسي خۆم كردو وتم:

من بازرگام و خواي گه وه تاقى كردمه وته وه، كه وام به سه ر هاتوه،
دوو ژووريان هه بوو مناله كه يان چوو له ژوورى نوستن خه وت نينجا چووم
خه وتم، شه و نافره ته كه به پياره كه ي نه ليت:

بۆ ناييت من و تو كارتيك بكه ين، نه لي چي بكه ين؟ نه لي وه ره با
نهم پياره ي ميوانمانه بكوژين، ناخر نافره ت شوره ييه نه وه ميوانمانه و له
خوا بترسه، نه مانه ته ده بيت پيژي بگرين، خو تو نه زانيت نهم زستانه
ته نها كه ميك نازووقه مان هه يه، ه ي چي تر، چيله كانان به ژير به فر
كه وتوون، وه ره با بيكوژين و سه ري بربين، فر ي ده ده ينه ناو نهم دۆلانه،
نه گه ره نيتمه شيان پرسى نه ليتين نايناسين و نه مان بينيوه چوار چيل و
هه ندي پاره شي پتیه نيتمه پتويستمانه له به ر خاتري نهم مناله، واز له
پياره كه ناهييت، تا بر وای پي نه هيني كه بيكوژي، پياره كه نه لي چۆن؟
وتی: زۆر ماندووه، تا دره نگه شه و راوه سته، جا خۆت به ژشه و ده چينه
ژووره وه، خه ري ليكه وترووه ناگاداري نايته وه. چوونه ژووره وه و نافره ته كه
قاچي گرت و پياره كه ش نه رمایي ملي گرتو سه ري ده برن سبحان الله! بي
نه وه ي سه يري بكه ن، كه ته ره كه يان هتيايه ده ره وه و دواي سه يريان كرد
راست بوورانه وه. كوړي خويان سه يري بوو به ده ستي خويان. نه وان چه ندين

ساله نهم کوره تاقانه‌یان هه‌بوو، بزنانن خوای گه‌وره چسۍ کردووه، کاتیښک نه‌وان دانیشتبوون مناله‌که چوو ځه‌وئ و سه‌یری کردبوو، جیځگای میوانه‌که نهم تره له‌وئ ځه‌وتبوو. که میوانه‌که چوووه ژورووه ځه‌وئ، سه‌یری کرد مناله‌که له شویتنی نه‌و ځه‌وتوو. نه‌میش له‌سهر جیځگای مناله‌که ځه‌وت و دلئی نه‌هات ځه‌به‌ری بکاته‌وه.

خوشه‌ویستان نهمه کوټایی هه‌موو که‌سیکه که خیانه‌ت بکات. نه‌وان چۆن میوانیان کرده نامانج، به‌لام کوره‌که‌یان کوشت. هه‌تا ماوون به‌و داخه‌وه هه‌سره‌ت ده‌کیشن و له قیامه‌تیش خوای گه‌وره چه‌ندین سزای داناوه بزیان.... نازیزان با بهند وەرگړین.

یه‌که‌م: (ان الله یسمع ویری) ناگاداریه هه‌ر کاریک ویستت خیانه‌تی تیدا بکه‌ی، خوای گه‌وره ده‌بینی و ده‌بیسۍ و ناگاداره، له‌ترسی خوا نهم کاره نه‌که‌یت.

دووهم: هه‌ر که‌سیک ویستی زولم بکات، نه‌وا خوی تینه‌که‌ویت. نه‌گه‌ر که‌سیک ویستی خیانه‌ت بکات، نه‌وا سزا ده‌دری و مالتی خوی ویران ده‌کات.

سۍ یه‌م: تۆ به‌حاله‌لئی دارا له په‌روهردگار بکه‌و خوای گه‌وره‌ش خوی نه‌تداتی و هه‌رگیز داوای هه‌رام مه‌که. نهم پیاووه ویستی نهم سامانه له میوانه‌که‌ی ببات، به‌لام نهم سزایه‌ی بینۍ.

چواره‌م: میوان نه‌بی ناوایی و نه‌رکی به‌سهر خاوه‌ن مال ژور نه‌بیټ.

نهم میوانه چوو تا مناله‌که لابیات و بیخاته‌وه سهر جیگه‌ی خو‌ی به‌لام
دلی نه‌هات خه‌به‌ری بکاته‌وه.

پینجه‌م: نافرته‌ی خراب کاره‌ساته. نهم ژنه چونکه ناو‌ه‌وی خراب
بوو، وایکرد پیاو‌ه‌که به‌ده‌ستی خو‌ی مناله‌که‌ی سهر بپریت. نه‌گهر نهم
نافرته وانه‌بوایه، نهم پیاو‌ه‌هر بیریشی نه‌نه‌کرده‌وه له‌م جو‌ره کارانه
به‌لام سه‌یرکه‌ن پیغه‌م‌به‌ر (ﷺ) نه‌فرمو‌ویت: ﴿اتقوا الدنيا واتقوا
النساء﴾ واته: وریا بن له نافرته‌تان. نافرته‌که نه‌بوایه نه‌هیلتیت پیاو‌ه‌که‌ی
وه‌ها کاریک بکات، به‌لام نافرته‌که وایکرد پیاو‌ه‌که ناوابکات.

خۆشه‌ویستان ه‌زده‌که‌م زیاتر په‌ندوو نام‌وژگاری لی و‌ه‌رېگرن، به‌لام
بزائن کو‌تایی خیانه‌ت ه‌درناخو‌شی و هیلاکییه تا چیرۆکی تر به‌خواتان
نه‌سپیرم. السلام علیکم.

هیچ شتیك بنی حیکمهت نییه

الحمد لله رب العالمین. الصلاه والسلام علی حبیبنا محمد (ﷺ) وعلی
اله وصحبه اجمعین.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته....

نازیزانم .. بهر پیرانم .. ره‌حه‌تی میهره‌بانی خوای میهره‌بان برژیت
به‌سه‌ر هه‌موومان. یاره‌بی خوایه لیت نه‌پاریمه‌وه به‌ناوه جوانه‌کانت،
به‌سیفه‌ته به‌رزه‌کانت له‌گونه‌همان خوش بیت، خوایه گیان به‌نده‌ی زالم و
سته‌مکارین، تو لیتمان خوشبیه. خوایه گیان سنوورمان به‌زاندووه به‌لام تو
غه‌فورو ره‌حیمی.. هه‌رچه‌ند تاوانان زور بیت، لی‌بورده‌بی تو گه‌وره تهر،
یا ره‌بی ره‌حه‌تت زوره بی‌به‌شمان مه‌که‌و ره‌حمان پی‌ بکه‌ی. خوایه پاکمان
بکه‌یته‌وهو دلینکی پاکمان پی‌ بیخشیت، بی‌ته شوینی زانست و نیمان،
دلینکی زیندوومان پی‌ به‌خشه، دلینک تا قیامت ده‌ستمان بگری‌ت. نه‌و

دەلی بەیادی تۆنەبی بە هیچی تر نارام ناییت. خواپە پەحم بە دایک و باوک و منالەکاغان بکەیت. خواپە گیان لە خەزم و کەسمان خۆشبەیت و عیبادەتەمان قەبۆل بکەیت، خواپە نەسەرەتی موسلمانان بەدەیت، موسلمانان کەسی تریان نییە جگە لە تۆی میهرەبان، پەرورەدگارا بۆ خاتری ناوی بەرزو پیرۆزت، لوتف و پەحمەتی خۆتەمان پێ بەخشە. آمین یا اکرم الاکرمین.

خۆشەویستانم ... کەشتیک روو دەدات زۆر دڵمان پێ ئەتەزی، بۆی دڵگران ئەبین، بەلام ئەگەر تۆزیک لێ ورد ببینەوێ نارام بگرین، دەبینین چ خێریکی تێدا بوو، ئەک هەر ئەمە، بەلکو چ بەلایەکی زۆر گەورەشی لەسەر لابردوویت. کەس نی یە تا قی نەکریتەو، دلی ناخۆش نەبوویت، بۆ پەند وەرگرتن گۆی گرن لەم چیرۆکە.

نافرەتیک هەبوو ماستی دەفرۆشیت وەک گشت نافرەتەکانی تری کوردەواری بەیانیان زوو لەگەڵ تۆتۆمبیل دیت بۆ شار بۆ نەوێ ماستەکی بفرۆشیت.

شەو هەموو ماستەکی هەوێن کردو دایبۆشی، بەیانی کە هەلسا ماستەکی نامادە کردو بەرەو شار هات بۆ ئەو شوێنە کە لیتی دا نەبەزیت، لای دوکانیک ماستەکی دانار چاوەپێی پەحمەتی خۆی میهرەبانی دەکرد ماستەکی فرۆشت، یەک جام ماستی مابوو وتی: الحمد لله کە نەوێندەم ماو، چاوەپێ بوو بفرۆشیت لە بیری خۆی دا ئەو وت:

خوا به گیان کړپارېتک بنیريت، نهم ماستهم لی بکريت، نهی به موهه
مال، چووه لایه کی تر سه موونی کړی و به ناو نه بخوارد، پیاوړتک هات و
زۆر ته واو دیار نه بوو، ماسته که ی تام کرد، نافرته کهش هیچی به پرووی
خۆی نه هیتنا وتی: نیستا نه بکريت، نه ویش ماسته که ی کرده وه (لاحیاء فی
طلب الدین) میزیک ی تیکرد، نافرته کهش زۆر توپه بوو، کردیه دهنگه
دهنگ و خه لکی بانگ کرد، پیاوه که شیت بوو هیچی نه نه کرد، به لکو
تهنها پیده که نی، پیاوړکی تریش بهو شوینه دا پەت بوو وتی:

نهمه چی بووه، وتیان: نهم شیتته وه ها کارێکی کردووه، پیاوه کهش
خوا پیداو بوو، ههقی ماسته که یداو به نافرته که ی وت:

برۆ بیرپۆه، دهستی کرده ملی شیتته کهو وتی: جاریکی تر کاری وا
نه کهیت و هه ندی پاره ی پیداو، نافرته که چوو ماسته که برژینیت، بینو
ماریک له ناو ماسته که خۆی لولد او وه توپیه، نافرته که زۆر سوپاسی
خوا ی کرد، که نه یفرۆشتوو و نهم شیتته نهم کاره ی کردووه.
خۆشه ریستان پەند وەرگرتن:-

یه کهم: نهم گهردوونه به بی خواهن نی یهو خوا یه کی کارساز
نه یسورینیت و ، نهم کارانه به پۆه نه بات، هه موو کاره کان له شوینی
خۆیه تی و ریکخراو و جوانن (فارجع البصر هل تری من فطور ثم ارجع
البصر کرتین یقلب الیک البصر خاسنا وهو حسیر) هیچ شوینیک ی
دوینا نادۆزیه وه کهم و کوپیه کی هه بیته و هه مووی پر چیکهت و پر

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چیرۆکی راستە قینەدا ***

فەلسەفەو تەواون نەمە حیکمەتی پەرورەدگارە، دروست کراوی نەمە،
هەموو بوونەوەر لە ژێر سیستەمیکی حەکیم داوە، نەمیش (الله) یەو
بەرپێوە دەچێت.

دووەم: هەموو کاریکی خوای گەورە حیکمەتیکی تێداوە، بە نەقلی
کەمی من دەرکی پێنەکات و نەزانیت، کە نەم شیتە هات و وای کرد کێ
نەیزانی نەمە وادەکات و نەم ماستە ماریکی تێداوە، نەگەر نەم نافەرەتە
نەم ماستە ی بفرۆشتبایە چی پرویدەدا؟ خوای گەورە نەم نافەرەتە ی پاراست
چونکە یادو زکری خوای گەورە نەکردوو، بە هەولێ خۆی نانی پەیدا
دەکرد، بۆیە خوای بالادەست پاراستی.

خۆشەویستان هیچ کاریکی خوا بەبێ حکمەت نییە، راستە نەم شیتە
بە نەمری خوا هات.

سێیەم: لە هەر کاریک و پروژەدا سۆپاسگوزاری بکە، چونکە خوای
گەورە ناسانی دەکات، وەکو کاری نەم نافەرەتە، بۆیە خۆشەویستان خۆتان
بدەن بە دەست خوای بالادەست و نەمیش دەتانپاریزی، پەرورەدگار بە
شیتەکان دەتانپاریزی، نەک بە ناقلەکان، بەشیتەکان دەتانپاریزیت لە
دەستی ناقلەکان .

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

نُهولیا نه مینیت، دونیاش نامینیت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ)
وعلى اله وصحبه اجمعين.

نازیزان و بهر پیران په حمدت و میهره بانی نازیزو په دروه ردگارمان برپړی
به سهر دل و دهر وونشان.

یاره بی لیت نه پارتینه وه به ناوه جوانه کانت یارمن یسار حیم یساغفور
یا کریم یا حی یا قیوم یا بدیع السموات والارض ویا الله یا لطیفاً بخلقه ویا
خبیها بخلقه یا علیماً بخلقه الطف بنا یا اکرم الاکرمین، یاره بی خوايه گیان
له گونا هه کاغان خوشبیت، نهو دله مان رووناک بکه یته وه، له خدم و په ژاره
بنا پارتیزی تیمانان سه لامهت بکه یت، به موسلمانان بژین و بمرین و

*** با بهند و مرگین له (۲۹) چیرۆکی راسته قینه دا ***

بۆتینهوه، خوايه گيان شهرف و كه پامه تي نومه تي محمد (ﷺ) بپاريزي
خوايه گيان نومه تي محمد (ﷺ) هاوارو ناله يان دى، به هانايان بيت،
خوايه گيان له ناگرى دۆزه خ بانه پاريزي و به هه شتمان به قسمت بكهى و
له گهلا خۆشه ويستان و پتغه مبه ران (دروودى خويان له سهر بى) و يارانى
حه شرمان بكهيت، يا اكرم الاكرمين

خۆشه ويستان خهلكى له بازارو مزگهوت و شوينه كانى تر ده بيسين
هه ژاره و پيزى كى واى ناگرين، كه شايه نى نهو بيت، زۆر جار نهوليائى زۆر
گهوره له بهر نهوى شه رميان هه بووه، خه لك له دانىشتن و كۆره كان پتريان
نه گرتون، به لام نهوان له بهر سه فائى خويان و رووناكى دليان، هه زيان له
خۆده رخستن نه بووه، له هه ر شوينه خويان نه ناس كردووه، هه زيان
نه كردووه، خه لكى بزائن نهوان نهوليان، خويان به گهوره تر له خه لكى
نه زانيوه.

ده چين بۆ تور كيا باسى نهوليائيه كه نه كين:

به پتران يه كيك له زانا كانى تور كيا، خه لكى شارى قهيسه ر بوو
ناوى (حاميد نابهرد ئىلى) بوو، نه مه زانايه كى زۆر گهوره بوو، زۆر
كه رابوو بۆ زانست و خويندن، چو بوو بۆ هه له ب، ته به ريز، شارى نه ر دبيل
له نيران، له لاي شينى عه لانه ددين نه ر ده بيلى بوو له خزمهت نهو
زانايه دا بوو تاكو مرد، خزمه تي كردووه زۆرى زانست لى فير بووه، زۆر
شاره زابوو، له زانستى ته سه ووف، نه م زانا به ر پتره هاته شارى بۆرسه كه

پايتەختى دەولەتى ئىسلامى بوو لە زەمانى بايەزىدى يەكەم، لەوى
سەموونى ئەفرۆشت بەگەرەكەكاندا، ئەم زانايە لای منالە كانىش
بە(سەموونچى بابا) بانگيان ئەكرد، كە لە كۆلان ديار ئەكەوت منالەكان
ئەيان ووت:

دايەكە، باوكە، سەموونچى بابا هاتوو، پياوێكى نەرم و نىيان بوو،
پيشىكى سپى و پروينىكى جوان و نورانى هەبوو، ئەو سەموونەى كە
ئەفرۆشت زۆر خاوين بوو، لەم كاتەدا بايەزىدى يەكەم: ويستى
مەزگەوتىكى زۆر گەورە لە بۆرسە دروست بكات ئىستا بە(الجامع
الكبير) بە ناويانگە، كرىكارەكان هەموو پۆژى سەموونيان لەم پياو
ئەكړى، مەزگەوت تەواو بوو، خەليفە خۆى هات و مەزگەوت كرايەو،
فەرمانى بە ئەميرى سولتانكرد كە زانايەكى زۆر گەورە ناسراو بە
ئەميرى سولتان، خەليفە پێى ووت: ووتارى هەينى بدات، وتى:

باشە، پۆژى هەينى هەموو خەلك دانىشتون، ئەم زانايە كە ئەميرى
سولتان، خەليفە پێى فەرموو: كە هەلسىت و وتار بدات، هات لە
تەنىشت مەنبەر دانىشت و سەيرى خەلكەكەى كرد، وەك ئەوێ بەدواى
سەموونچى بابا ئەگەر ئەيزانى چ زانستىكى هەيە، بەلام خۆى ديار
ناخات. ئەم زانستەى بۆ ئەوێ، عىبادەتى پێى بكات و خواى گەورەى پێى
بناسى.

بينى لەناو خەلكەكە فەرموى: شىخ حاميد فەرموو، خەلك ئەيان

نه‌ناسی نه‌یان و ت: نه‌بی کئی بی؟ بینیان سه‌مورونچی بابا هه‌لسایه‌وه و چووه پېشه‌وه، وتی: خه‌لکینه وه‌للا له‌م شوینه له‌و شایسته تری تیا نییه، که نه‌م و تاره بخوینیتته‌وه و نه‌بی نه‌م و تار بدات. به‌لام سه‌مورونچی بابا خه‌زی نه‌نه‌کرد بخوینیتته‌وه. به نه‌میر سولتانی و ت: تۆ بۆ منت ناشکرا کرد؟ وتی: نه‌بی نه‌مړۆ ناشکرا بیت. تاکه‌ی ناتوه‌ی خۆت ناشکرا بکه‌ی و خه‌لک پږت نه‌گرئ. زۆر نارامم گرت، بۆ نه‌وه‌ی ناشکرات نه‌که‌م.

مامۆستا فه‌ناری زانایه‌کی ده‌وله‌تی عوسمانییه نه‌لئ: به‌سەر دوانگه‌ که‌وت وه‌کو شیر ته‌فسیری سورپه‌تی (الفاحه‌) ی کرد، نه‌قل و می‌شکی نه‌وانه‌ی دانیشتبورن هه‌مووی راگرت. خه‌وت جار ته‌فسیری سورپه‌تی (الفاحه‌) ی کرد. جاری به‌که‌م هه‌موو خه‌لکه‌که تیی گه‌یشت، ته‌فسیری دووه‌م هه‌ندئ تییگه‌یشتن، ته‌فسیری سئ یه‌م هه‌ندیکی که‌م تییگه‌یشتن، ته‌فسیری چواره‌م هه‌ندیکی زۆر که‌م تییگه‌یشتن، ته‌فسیری پینجهم و شه‌شم و خه‌وتهم هیچ که‌س لیتی تینه‌گه‌یشت ته‌نھا خۆی نه‌بیت.

دوایی هاته‌خوار. بایه‌زید خه‌ریک برو شیت بیت، وتی: چۆن له‌ده‌وله‌ت و پایته‌ختی من که‌سی وا هه‌یه‌و به‌منی نانا‌ستین؟ وتی: قوریان خۆی خۆی نه‌ناس نه‌کات و سه‌مورن نه‌فرۆشیت. سه‌مورونچی بابا وتی: قوریان و اباشه‌ بۆم. دوایی چوویه مال و خه‌لک نانی خوارد و یستییان برۆن ده‌ستی ماچ بکه‌ن، دوعایان بۆ بکات، به‌لام خیرا رۆیشتبور، که‌س نازانیت چو بۆ کوی؟!

نازیزان باپەند وەرگەرن.....

یەكەم: زانای رەببانی ئەبێ ئاوابێت، نانی بەدەستی خۆی پەیدا بکات (الذین لا یملکون قوتهم، لا یملکون قرارهم) ئەوێ خواردنی بەدەستی خۆی نەبێت ئەوا بریاریشی بەدەستی خۆی نییە. خۆزگە هەموو کەس نانی بەدەستی خۆی پەیدا نەکرد، بۆ مالا و منالای خۆی، لەکەسێش شەرم نەکات. کەسی ئەولیا ئاوابە، سیفەتی خۆی دەرناخات.... بینیتوانە مامۆستایان لە ریزی پێشەوێ دانیشتوون، بەلام ئەولیا لە هەر شوێنی بێت دانەنیشیت. پێغەمبەر (ﷺ) باسی خەلکی بەهەشت نەکات (انقیاء اتقیاء اخفاء) پاکن و مۆتەقین و کەسێش نایان بینیت. کەدێنە ئاوە خەلک کەس لێیان ناپرسیت و پێزیان ناگریت، کە دیاریش نین، دیسانەوێ کەس لێیان ناپرسیت و گەرنکیان پێ نادات (رب اشعث اغبر متردون علی ابواب اولئک لو اقس علی الله لابره) پێغەمبەر (ﷺ) ئەفەرمووت: پیاویکی غەریبی تۆزای (متردون علی ابواب) بچیت بەر هەر دەرگای مالتیک دەری نەکەن (اولئک لو اقس علی الله لابره) هەموو شتیک داوا بکات، خرای گەرێ بۆ جێ بەجێ نەکات. بلی: خوایە ئاوەها بکە، نەیکات. بلی: خوایە سۆتێد بە عێزەتی تۆ ئەبێ ئەم کارە بکەم و ئەیکار و ئەگەر سیستەمی هەموو بوون رابووستی.

خۆشەویستان ئەولیا خۆی ئالی من ئەولیام و من ئارام و من ئاوام، من زانام.... خۆشەویستان سیفەتێکی تری وەرگەرن شێخەنە ناییت بە

زانین مه‌غرور بێ، ده‌بێ متوازع بێ. دار هه‌رچهند گه‌وره بیت لقی زیاتر نه‌بێ و شوێ نه‌بێته خواره‌وه، به‌لام نه‌گهر بێ به‌ر بیت لقه‌کانی بلند نه‌بێ. مرۆڤ هه‌رچهند زانستی هه‌بێ، نابێ به‌ره‌و خوار بێته‌وه، متوازع ده‌بێ و بێ ده‌نگ ده‌بێت و ملکه‌ج ده‌بێ، به‌لام نه‌گهر زانستی پێشه‌بێت نه‌وا ته‌که‌به‌روو خۆیه‌گه‌وره زانی ده‌یگرێ.

دووه‌م : نازیزان .... نه‌بێ ئیمه‌ پێزی زاناو مامۆستاكان بگه‌ڕین. هه‌ندی له مامۆستاكان هه‌ژارن، نه‌بێ پێزیان بگه‌ڕین. خۆشه‌ویستان.. نه‌و زانایانه‌ی ئیستا چاره‌کی ئیمامی (نه‌بوو هه‌نیغه) زانستییان پێینه به‌لام نه‌و جلو به‌رگانه‌ی له‌به‌ر نه‌وان بوو زۆر کۆن بوو، به‌لام هێ ئیمه‌ جوانن، خاویئن. به‌پێزانم به‌ جلو به‌رگ نییه به‌لکو به‌ دل و ده‌روونه. نازیزانم نه‌و زانایانه‌ی که پێزیان ناگیریت له‌لامان، لای په‌ه‌روه‌ردگار زۆر گه‌وره‌ن، پله‌یان به‌رزه‌، پێزیان بگه‌رن تاخوای گه‌وره پێزتان بگه‌ڕێ. تا چیرۆکی تر به‌خواتان نه‌سپێرم.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

مۆله‌تی قه‌رزدار

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الصلاه والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ) وعلى
اله وصحبه اجمعين. السلام عليكم ورحمه الله وبركاته.
نازیزان باهه‌رگیز مرۆڤ مه‌غرور نه‌بی‌ت به‌وه‌ی که خوای گه‌وره‌ پیتی
نه‌دات، چرونکه نازانی‌ت چۆن لی‌ی نه‌سه‌نی‌ته‌وه. نی‌ستا هه‌بو‌نیت،
ته‌ندروستیت باشه، له‌ خۆشیدا نه‌ژی‌ت، بزانه که له‌ تاقی‌کردنه‌وه‌ی
په‌روه‌ردگاری و وریای خۆت به‌و ناگادار به‌، چونکه خوای گه‌وره‌ نه‌تبینی و
ناگاداره تابزانی چۆن نه‌م نی‌عمه‌ته‌ی نه‌م به‌کاردینی، هه‌رگیز کاریکی
پێچه‌وانه‌ی شه‌رع نه‌که‌یت و شتیکی خراب نه‌که‌یت، نه‌گه‌ر که‌مترین
هه‌له‌و خرابه‌ بکه‌ی خوای گه‌وره‌ سزات نه‌دات.. چیرۆکی نه‌م شه‌ومان:-
پیاویکی هه‌ژار له‌ مانگی په‌مه‌زان هه‌ندی پاره‌ی له‌ پیاویکی

دهوله مه‌ند وه‌رگرتوه، که بژماره‌یه‌کی کهم بیداته‌وه، چند هه‌ول ده‌دات
پاره‌که‌ی بداته‌وه، دهوله مه‌نده‌کش هه‌والی ده‌داتی پاره‌که‌ی بداته‌وه،
نه‌ویش ده‌چیتته‌وه لای و تکای لی ده‌کات، به‌لام دهوله مه‌نده‌که نه‌لی
نه‌خیر نیواره دیم و پاره‌که‌م تاماده بکه. نیواره دانیشتون تا پوژوو
بشکینن، هه‌ندی نانی ره‌ق و شوژیای نیسکیان داناوه، که‌چی ماله‌کانی
تر چه‌ندین جوړ خواردن و شیرینی و گۆشتییان داناوه، که‌س ناگای له‌م
ماله نییه، هه‌ژارو خه‌مبار دانیشتون، پیاوه‌کش بیر نه‌کاته‌وه و نه‌لی:

خوایه گیان چی بکه‌م؟ نیستا پیاوه، دهوله مه‌نده‌که دیت؟ توژیکی
ماوه تا بانگ بدات، دهوله مه‌نده، هات و به‌هه‌ژاره‌که‌ی وت: کوا
پاره‌که‌م؟ زوړ قسه‌ی ناشیرینی پی و توو جوینی پیدا. نه‌ویش وتی: به‌خوا
پیم په‌یدا نه‌بوو، تنه‌ها یه‌که هه‌فته مۆله‌تم بده، له‌ناخی زه‌ویش بی توژی
دینم. دهوله مه‌نده‌کش وتی: نه‌زانی زوړ نامه‌ردی، که‌وته گیانی و
له‌به‌رچاری ماله‌کانی لییداو تفی لی کرد، ماله‌کانیشی ده‌ستیان به
گریان کردو نه‌یان ووت: لیتی مه‌ده، دهوله مه‌نده‌کش وتی: هه‌فته‌یه‌کی
تر ده‌مه‌ویت و پویش. هه‌ژاره‌کش ده‌ستی به‌ گریان کردو بانگی
نیواره‌شی دار وتی: پوړ خوی گه‌وره توژت لی بسه‌نیته‌وه.

دوای ده پوړ ژانیک له قاچی په‌یدا بوو، نارامی لی هه‌لگرت، چوه
لای دکتور، وتی سه‌ره‌تانی گرتوه نه‌بی بی‌پینه‌وه، دوای ده پوړی تر
قاچه‌که‌ی تر ژانی گرت و دکتور وتی: نه‌مه‌شیان سه‌ره‌تانی گرتوه ده‌بی

بەپەڕینەوه، چۆن بەقەچەکانی کەوتە سەر هەژارە کە و لێی دا ئاواش خوای گەرە تۆلە لێ کردەوهو پێغه مەبەر (ﷺ) ئەفەر مووێت: (اتقوا دعوة المظلوم) واتە: ووریا بن لە دووعای سەتەم لێکراو، چونکە هەر حەوت ناسمانەکان دەپێت، تا نەگاتە لای پەرەردگار. (فاعتبروا یا اولی الابصار) ئەوانەى مەغرورن، ئەوانەى زۆردارن، ئەوانەى خواپێداون با پەند وەرگرن.....

ئەوهی کە قەرزی لایە وازی لێ بیتن، تاکو پەیدای دەکات. پێغه مەبەر (ﷺ) دەفەر مووێت: ﴿پیارێکی خواپەرست نەبوو، بەلام بە کوڕەکانی نەوت نەگەر خەڵک هاتنە لاتان شتتان لێ بکړن، پارەى هەبوو لێی وەرگرن، نەگەر نەیبوو بەقەرزی پێی بدەن، نارام بگرن تا دەیداتەوه، نەگەر هەر نەیبوو ببوورن. خوای گەرە پێی فەرموو، تۆ خەڵک دەبووری ئەوا منیش دەتبورم﴾ خۆشەویستان خەڵک ببورن بەخشینی خوا بۆخۆتان بکړن. نەگەر یەکیک قەرزی لایە ببوورن، چونکە خوای گەرە دەولەمەندی دەکات و پزۆتیک هەقەکەت دەداتەوه. شەرمەزاری مەکوو مەیشکێتەوه چونکە ئەویش مەرۆقە، بەرامبەر ئەمەش ئەوانەى قەرزیان لایە، نەگەر هەیانە با بیدەنەوه چونکە پێغه مەبەر (ﷺ) دەفەر مووێت: ﴿مطل الغني ظلم﴾ ئەوکەسەى پارەى هەیه، باقەرە کەى بداتەوه، چونکە نەگەر نەیداتەوه زولمە. ئێستا خەڵک هەموو پارەى کردۆتە قەرزی، بەلام نەگەر یەکیک نەیبوو ببوورن خوا پێتانی ئەداتەوه.

خالتیکی تر نازیزان له بهرچاوی منّا و خزم و کهس مه‌یان شکینهوه
به‌لکو به‌ته‌نهایی پێیان بلێن به‌به‌رچاوی خه‌لکه‌وه نه‌بێ.

خالتیکی تری گرنه‌گ وریای بن له‌مانگی ره‌مه‌زان یه‌که‌تر
مه‌شکینه‌وه، له‌کاتی بانگدا دوعای کرد هه‌ردوو قاچی برابه‌وه خوای
که‌وره دوعایه‌که‌ی قبوڵ کرد. ناگاداری نه‌و کاتانه بن دوعای تیا قبوڵ
نه‌بێ. نه‌ی نه‌و که‌سه‌ی زوڵم نه‌که‌ی خراپه، نه‌گه‌ر دوعات لی بکری ته‌خت
نه‌بیت. جا زوو ناشت به‌وه له‌گه‌ڵ په‌روه‌ردگارت تۆیه بکه. خالی تر بزانی
(ان الله يهل ولا يهل) خوای که‌وره فرسه‌ت نه‌دات، به‌لام بتگری به‌رت
نادات، تا چیرۆکی تر به‌ خواتان نه‌سپێرم.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

دونیا دەوران دەورانە

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الصلاه والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ) وعلى
 آله وصحبه اجمعين. السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

نازیزانم زۆر جار مەرۆڤ لوتفی له گهڵ ده کړیت پهروه ردگار نازو نیعمه تی
 پێ نه به خشیت به لām بهنده مه غرور نه بێ نازانی پۆژان پۆژی له دوايه.
 به پاستی ده بیته بزانی هه موو حاله تیک گۆرانی به سهر دیت (کل حال
 یزول) هه موو حالیک ده گۆریت، هه موو پۆژیک شهوی له دوايه. ده بیته مەرۆڤ
 نه م یاسایه له بهر چاو بیته نابێ مه غرور بیت، چونکه نازانیت دوا پۆژ
 خوای گهوره چی به سهر دینیت؟

فهرموون له گه لمان بن بۆ چیرۆکی نه م جار ه مان...

دوو برا له مالتیک ده ژین باوکیان نه مریّت برا بچوکه که به ته که بورو
خۆ به گه وره زان بوو. برا گه وره که ړتک و بهر یتز کار ده کات برا گه وره که
ده بیته فهران بهر و برا بچوکه که ش نیشی نازاد ده کات و ړوژ به ړوژ
به ره و گه غبی ده چن، برا بچوکه که ده وله مهند نه بی، نه وی تریان وه کو
خویه تی ژن نه هینن و خیزان دروست نه کمن و منالیان نه بیّت. کور ټکی برا
گه وره که بزمان نه گیت ټته وه نه لی: مامم مه غرور ببوو. که میوانی نه هات
پیزی باوکی نه نه گرت، زور به سووکی سهیری باوکی نه کردو وه نه وهی
که خزمهت کاریکه.

پړوژ ټکیان میوانان هه بوو، باوکم وه نه وهی برا گه وره به داوه تی
کردو پړوژ دوو هم موومان چوینه مالتی مامم، به لام مامم زور
به سووکی سهیری باوکی نه کرد وه کو خزمهت کاری مالتی. زور خه م
خوارد باوکی شم نهی وت: برا بچوکه که، که نه قله، نارام بگرن هیچ باسی
له خرابی نه نه ده کرد لای نیتمه نهی ده شکانده وه. گهنج سووین هه موو
خوشک و برا کاتم کو کرده وه و چوینه مالتی مامم. چووین و امزانسی مامم
دهر گامان لی نه کاته وه و ماموژنم پیشوازیان لی نه کات، به لام مامم که
دهر گای کرده وه ته ماشای کردین وتی: نه وه له کی نه گهر ټن؟ جاریکیان بو
مالتیان چروم، وتی: بهر ټلا بهم به یانیبه و له دهرگا نه ده دیت، تفتیکی
له ناو چارم کرد. منیش زور شکامه وه، له پړوژ وه (۳۰) سالتی به سهر چور
نه پړوژ شتمه مالتی مامم، که چرومه مالتی به باوکم وت، نه میش زوری پی

*** با پەند وەرگىن لە (٢٩) چيژكى راستەقىنەدا ***

ناخۆشبوو. هەموومان بېيارماندا لەگەڵ داىكم وتمان ناچىنەوه مالى مامم
تا سى سال نەمانزانى كە نىتمە مامان هەيه يان نا.

من خويىندىم تەواو كرد، بووم بە ئەندازيار، دواىى بووم بە سەرژۆكى
يەكئى لە كۆمپانيا نەهليهكان. حالىم زۆر خۆشبوو، بەهەزاران كرىكار لە
ژێر دەستم كاريان نەكرد، هەزار واسىتەيان نەكرد تا من لاى خۆم كاريان
پى بكەم، پۆژىكيان لە نوسىنگەكەى خۆم دانىشتبووم پياويكى پىر هاتە
ژوورەوه، بىنىم مامە زۆر كزى لاواز بوو وتم:

كو نەو شەوق و زەوقەى جاران هەيبوو! منىش هەلسامەوه دەستم
ماچ كرد، لە بىرمدا نەو خراپەى لەگەڵ باوكمى كردبوو و نەو تفەى لە
منى كرد بوو دەسورپاىوه، بەلام خۆم گرت چونكە باوكم نىتمەى
فێركردبوو، هەرگىز لەگەڵ خزم و كەسە نزىكەكان قسەى ناشىرين نەكەين
وتم: مامە گيان چىت نەوى؟ وتى: كورپم دەستم زۆر كورتە نەگەر بە
فەرمانبەر يا كارگوزارىك لاى خۆت دام بەزرىنى، منىش دەستم كردە
گرىيان خەمىكى زۆر داىگرتم، مامم نەو بازىرگانه گەورە، نەم هەموو
پارەيهى هەبوو چۆن واى لى هات! نەو تفە بسو واى لە نىتمە كرد
پەيوەندىمان نەمىنى، دەستم لە مىلى مامم كردو وتم:

مامە تۆ لىترە لاى من فەرمانبەرى لە ژوورەكەم و كارەكەم بۆى تەواو
كرد، چورمەوه مالى باوكم چونكە نەو كات من ژنم هێنابوو مالم جيا بوو،
باوكم سەرى سوپما! وتى:

تۆ ھەرگیز بەم کاتە ناییت! وتم: بارکە شتیکی سەیر نەمەرۆ
 ڕوویداوه، مامم ھاتوو بە ھالێکی ناوام دیو، باوکم زۆر گریاو خەمی
 خوارد، منیش لە تاو باوکم دەستم بە گریان کردو وتی:
 ڕۆڵە گیان مامت چواتر سالتیکە شاوی لی ھاتوو، من ھەموو
 سالتیک زەکاتی ئێو بەم بردوو، نەم ھێشتوو ئێو بزائن، بەلام ڕۆڵە گیان
 یەک نامۆژگاریت نەکەم، توخوا زۆر ناگاتان لە مامتان بیت. نازیزان با
 پەند وەرگەرن:-

یەکەم: مەغرور مەبن ڕۆژان ڕۆژی لە دواوە، مەغروری لە دل و
 دەروونتان فری بدەن.

دووەم: نەکەن تف لە برازاو خزمە کانتان بکەن چونکە کینە لە دلێان
 نەگرن، نەگەر ھەبوونیت ئەوا خزمە کانت لە دەرووسەرت کۆیکەو، بە
 خزمە کانتەو پیاوی، بێگانە تالیت نەخوات خزمە، بەلام کە کۆتایی ھات
 ناتناسیت، بەلام خزمی خۆت بە کەلکت دیت، بیربکەنەو گەر خوای
 گەرە لوئفی لە گەل کردن، یەکەم جار با خزمە کانتان خیرتان لی ببینن(الا
 یقربون او مھروف) خزمە کانتان لە ھەموو کەس لە پێشتەن و نزیکترین
 خیرتان لی ببینن.

سێھەم: براکان ئەبێ ڕۆژیکی زۆری یەکتر بگرن، بە تاییبەتی برا
 بچووک خزمەتکاری برای گەرەو بیت، مالی برای بچووک ھەمووی مالی
 برا گەرەو، ئێمە کەوتووینە زەمانیک لە گەل براکامان تەمەنای

❀❀❀❀❀ با پەند و مرگین لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ❀❀❀❀❀

شکستیان لێ ئەکەین، خۆشەویستان بڕایەتی بەم جوۆره نییه، نییه
براگانان به قوریانی هاوڕێکانمان ئەکەین.

مامەڵەی برا و برا مام و برازا، زۆر پیچەوانەی یەکتەر دەبێتەوه، بزانه
نەم برازایە چەند کینی هەلگرت لە مامی، چونکە هەلس و کەوتی خراپی
لەگەڵ باوکی دەکرد، سیفەتی باوکی باش نەوێه کە بۆ خۆی
ناشکێتیتەوه، لە بەردەم ژنو مالهەکی، ئەکە ی کەس و کارت بشکێتیتەوه
لە بەردەم منالەکانت چونکە ئەوانیش جوورنەت پەیدا دەکەن، نەمە تفسی
سەریەرەو هەورازە و بە رووی خۆی ئەکەوێتەوه.

چوارەم: بەراستی پەرورەدە ی جوان ناوایە و بەسەر وەسوەسە ی
شەیتانەوێه.

تا چیرۆکی تر به خواتان ئەسپێرم

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

سوژده بۇ غەیری خودا!

بسم الله الرحمن الرحيم

نازیزان... سیفەتی خۆشەویستی دونیاو خۆشیەکە، ناگایى لەو
کەسە دەبریت، کە ئەچیتە دلبەو نازانى کە مردن چاوەروانیەتی بەرەو
مردن و گۆر دەروات، بى ناگایە لە کارى خۆی لە ژيانى خۆی، کاتىك
فریشتەى گيان کیشان دیت، وا لەسەر گوناھە پەنابە خوا تووشى گوناھ
وبى نەمرى خوا بوو، کاتى نەمرى لەسەر گوناھ بەپروو پەشى نەمرى،
خۆشەویستان نەبى ناگادارى خۆمان بى، نەوێك هەر کاتىك فریشتەى
گیان کیشان بیت.

با پەند وەرگرین لەم چیرۆکە...

دوو هاوێرى سەفەرى وڵاتان نەکەن بۆ بازرگانى، پۆژىکیان لە ناکاو
تەلەفۆنى نەکرى نەلین: مالى فلانە؟ بەلى: نەلینت خیرا وەرەن بۆ
فرۆکەخانە و تەرمى باوکستان وەرگرەنەو، کچىکى گەبى نەم پیاو

نه گټه پټمه وه، نه لى:

خهريك بوو له داخا شيت بين، چوڼ باوكم وای به سهر هاتووه! نه و
چوته (بانكوك) چهند رږږنيكه رږږشتووه و نيتستا تهرمه كې هاتوته وه، نيمه
زور خوشگوزهران و دهوله مند بووين، تهرمه كه مان هينايه وه و پرسه مان
گټه.

نه و هاورپټه لې له گهل باوكم هام و شوى نه كړد، كه پټكه وه زور خراب
بوون، ناره قيان ده خوارده وه، كارې خراپيان زور ده كړد، بينيم دواى مردنى
باوكم هر پينج نويژه كې له مزگهوت نه كړد و تويه كړدوه، هيچ كارې
خراب نه ما بوو كه له گهل باوكم نه يكلن، وتم:

نه بى حيكمت و نه نيتييهك له م كارهدا هېښ!! چورمه سهر پټگاي،
چونكه ماليان زور له نيمه دور نه بوو و دراوسى بووين، وتم: مامه گيان
وتى: به لى، وتم: نه و چونه تويت كړدوه و گهراپته وه، هوكار چې يه??

چونكه نيوه له گهل باوكم هه موو كارتيكى خراپستان نه كړد، كه
نه چورنه دهره وه چې خوا پى ى ناخوشه، نه وتان نه كړد، توخوا پټم بللى?
وتى: پږله گيان باوكت بووه هوى نه وهى خواى گهوره من هيدايت بدات،
وتم: باوكى من بووه به هوكار؟! به لى نويژنيكى نه نه كړد و چې كارې خراپه
نه يكلد! ووتى: پږله گيان باوكت فيرى دهرسيكى كړدوم كه تاكو مارم له
برى نه كهم، وتم: مامه گيان فيرى منيشى بكه وتى: پيشه مان وابوو
له گهل باوكت نه چورينه دهره وه دواى نه وهى شتمان نه كړى و بى خومان

پاماننەبوارد هەر دوو کەمان لە (بەسەنکۆک) دوو ئافەرەتی زۆر جوانمان
 ھەلبژارد، دوو ژورمان ھەبوو لە تەنیشت یەک بوو، دواى ئەوێ زۆرمان
 خواردەو، مەن ئەم وت: ھى مەن جوانترە، ئەویش ئەى وت: نا ئافەرەتەکەى
 مەن جوانترە، گرەومان کرد لەسەر ھەزار دۆلار ھى مەن ھات زۆر جوانبەو
 وتى: ھىچ نى یە ئیستا ھى مەنیش دیت گرەو کە دەبەمەو، درەنگ
 کەوتو ئەم ئەھات، ھەلستا دەستی کردە ھام و شۆ زۆر پەشیو بزو وتم:
 چیتە؟ ووتى: ئەترسم ئەم شەو ئەیت و دڵم زۆر تەنگە، ئەگەر ئەیت
 ئەمەرم، شیت ئەم.. ھەر تەلەفۆنى بۆ لێدەدا وەرە ئەگەر ئە ناکار لە
 دەرگادا ئەو ئافەرەتەى باوکت چاوەڕپى بوو ھاتە ژورەو، باوکت خۆى بۆ
 ئەگەر و سوژدەى بۆ برد ھەر ھەلنەسایەو بەنگمان کرد وەلامى ئەبوو
 گیانى دەرچوو بوو، خۆى گەرە لە سوژدەدا ئەمانەتەکەى لى وەرگرتەو
 ژيانى کۆتایى ھات.

خۆشەویستان وریابن سوژدە تەنیا بۆ خودایە، لە پێناو خۆى
 بەلادەست ئەبێ ئەمەرم، لە پێناو کارى چاک ئەبێ ئەمەرم، لە مەھانە
 ئەمەرم لە شوێنەکانى توڕەیی پەرورەگارى لى یە ئەمەرم، ھەموو کات
 ناگادارى ئەو بن فریشتەى گیان کێشان ئیستا گیانى بکێشێ و خەریکی
 کارى خراپە بێ، سەیر بکەن بێ ناگایى و غەفلەت چى لەم پیاو کردو پى
 ی کافر بوو، بە کافرێ مرد و بۆ ھەمیشە لە ناگرى دۆزەخ دەمینیستەو،
 خۆشەویستان با پەند وەرگەرن.

یه کهم: نهوانه ی نه چنه دهره وه بۆ بازرگانی، تکایه له گهڵ هاویری ی باش برۆن، چونکه نهو شوینانه ی بازرگانی تێداده کریت، بۆ په وشتی زۆری تێدا نه کریت، له دوه ی له دهرگات نه ده ن، وریابن بازرگانه کان (الركب الشيطان ، والراکبان شیطانان، الثلاث الركب) نهو ی به تنها سه فەر بکات شه ی تانه نه گهر دووان بن نهوا دوو شه ی تانن، به لام سۆ کس بن شه ی تان ناتوانی له گه لیان بیست، نه مه پیغه مبه ر (ﷺ) خۆی فەر موویه تی قسه ی نهو، نه گهر سۆ کس نه بن سه فەر مه که ن، نه گهر له بهر ترسی خواش نه بی، له شهرمی یه کتر گونا ه ناکه ن، به یه که وه بن له یه ک ژوور و هام و شۆتان له گه ل یه کتر بیست، با شه ی تان لیسان دوور بیست، ههر چه ند بازرگانه کان پاک بن لای خوای گه و ره گه و ره ن.

دووه م: غه فله ت نه تانگری و ناگاداری خۆتان بن وه ک نه م پیاو ه تان لی دیت غافل نه بن له غه فله تدا به خزمه تی په و ره ردگار ده گه ن.

سییه م: زۆر ناگاداری نافر ه تان بن (اتقوا الدنيا اتقوا النساء) وریابن له چاری خۆتان نافر ه تی نه م زه مانیه دلی پیاوان بۆ خزیان پانه کیشن، به م جل و بهرگ و خۆپازاندانه وه، پیاوان ده خه له تین وریابن له نافر ه تان شه رف و کهرامه تان نه بن، چونکه ئیوه ش خوشک و کچ و دایکتان هیه، له دهرگای کهس مه ده ن، با کهس له دهرگاتان نه دات.

تا چیرۆکی تر به خواتان نه سپیترم
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

چاره‌نووس

بسم الله الرحمن الرحيم

خزنده‌یستان.....

میلله‌تی عیراق (۸) سالان سک سوتان و مال ویرانی و دهریه‌دهری و
 شهری عیراق و نیرانی چه‌شتوه، پروداوه دل ته‌زینه‌کان زۆرن. پروداویکم
 بۆتان ناماده کردوه له‌م هه‌موو پروداوه، نه‌وه‌ی که بۆتانی نه‌گیرمه‌وه
 چه‌رۆکینکی راسته‌قینه‌یه‌و پیاریک پرو به‌پروو بۆمی گیراوه‌ته‌وه‌و هارپه‌مه.
 وتی : نیه له (به‌صره) سه‌ریاز بووین، وتیان: نیه‌و گواستراونه‌ته‌وه، بۆ
 کوئی؟ کس نازانیت به‌لام له فاو شه‌ریکه له یه‌ک ساتدا (۱۰) ته‌رم
 دپته‌وه. نیران نه‌یه‌وی به‌هر چۆنی بی داگیری بکات، چونکه به‌روای وایه
 داگیری بکات نه‌وا ده‌ست به‌سه‌ر هه‌موو که‌نداوی عه‌ره‌بی داده‌گریت، نه‌و
 ناوچه بازرگانییه، وتی: سواری زیلیان کردین و نیه (۱۰۰) که‌س بووین.

(زابتیک) و چەندین (نانب زابتمان) له گەڵ بوو هەر ئەرۆشتین. کاتژمێر ٢ ی شوو گەیشتی نه ناو فاو، ئەویش هەمووی چالەو تۆپ بارانی شه. ئەفسەریك هات، وتی: کێ ئێوی ناردوو؟ ئەو ئەفسەرە ی له گەڵ ئیمە بوو کتابة کە دەرهێناو وتی: فەرموو. ئەویش وتی: زۆر باشه پێنج پێنج دابهش بووین بەسەر ئەم چالانەدا ماندوون و پرۆن بۆن تاكو بهیانی.

ئیمەش دلخۆش بووین من و کوردیک له گەڵ و (٣) عەرەب کەوتینه ئێو چالیک کە (٣) عەرەبی تیاوو. بووین بە (٨) کەس، قەدەری خوای گەرە بهیانی له گەڵ (الله اکبر) ی ئێرانیه کان خەبەرم بوویهوه. بینیمان (٣) کەسە کە تر نه ماون، و ئیمە هەر پێنج کەسە کە ترین. ئەوان بۆ ئەوێ حالی (١٠٠) سەربازە کە تر تیک نه دەن، چونکە ئەفسەرە کە له گەڵ ئێران ریکەوتبوو بە خیانتەت فاوی دا به ئێران و ئیمەیان خەبەر نه کردبووهوه، خەریک بوو شیت دەبووین. (٣) سەربازە کە تر به نهیتی پۆشتوون، ئیمە دراوین به ئێران، کەمیک سەرم دەرھینا، دیم هەمووی ئێرانیه کانن واده گەرپن ئەوێ کوشتوویان و ئەوێ گرتوویان، ئیمەش زۆر ماندوو بووین کەوتبوینه خەو، نه مانزانیبوو چی پرویداده. هەر ناگام له شوینی خۆمەر نازانم شوانی تر چییان بەسەر هاتوو، ئێرانیه کان سەیری سەربازە کانیاان نه کرد نه گەر زیندوو بوونایه دیان کوشتن. ئیمە خۆمان بێدەنگ کرد تا شوو داهاات، به ئەوانە ی له گەڵ خۆم وت: وەر ن خۆمان دەر باز بکەین، ئیمە دەر فەوتین، بابڕۆین کورده کە ی

لەگەلم بوو وتى:

خەوم دىوہ من ئەكوژىم وتم: كاتى خەونى يە! شەيتان گالتەى پى
 كەدووى، (٣) عەرەبەكەش زۆر ئەترسان و دەگرىان ئەيان وت: جىمان
 مەهيتلن، نەماندەزانى بۆ كوئى بىرۆين؟ پۆزەهلات و پۆزناوا كوئى يە؟
 ئىترانەكان گوللەى روناك كەردنەوہى زەوييان لى دەدا زۆر ترسايىن ئەمان
 ووت:

گەر بە جلى عىراقى بانبىنىن دەكوژىن وتم: گەر (انفلاق جوى) يان
 لى دا، سەرى خۆتان نزم بکەن، گەر لىيان نەدا هيدى هيدى نەپۆين،
 نەوہم لە بىر بوو، كاتى ئىيمە دابەزين لەم ناراستەيە بوو، زانيم كە رىگەى
 بەصرەيە پۆيشتين، كە (انفلاق جوى) يان لى دەدا سەرمان نزم دەکرد،
 جارىكيان كە سەرى خۆم نزم دەکرد سەربازى دەنگى هات بينيم
 نەفسەرەكەى خۆمانە وتم: سەيدى ووتى: مەلى سەيدى وتم: چى بکەم وا
 پاها تووم، وتم: ئىيمە (٥) كەس ماوين وتى: بى دەنگ بە لاسلكى پى بوو
 قسەى نەکرد نەى لىمان شىواوہ، من رىگە دەزانم، نەى وت:

بى دەنگ بەو قسە مەكە، ئىنجە دوو تەقسە تەنوور لى نەدرىت
 لەنيوانيان دەبينىن، تەرمىكى زۆر كەوتبوون، ئىيمە هيدى هيدى لەسەر
 سەك نەپۆيشتين هەموو لەشمان برىندار، قاچمان تاسەر ئىسەك خورىنى لى
 نەهات و هەر چۆنىك بىت گەيشتىنە خەلفى و جەماعەتى خۆمان
 بەيانەكى زوو بوو كە گەيشتىن ئەجار بانگى بەيانى بوو، ئىنجە هەرچى

بریندارو نه خۆش حالیان خراپ بوایه، سواری زیلیان ده کرد ده یانزانی
 خیانهت کراوه و فاو دراوه ته ده ست ئێرانیه کان و کوژراوو برینداری زۆرو
 سوپاش هه لاتوون، منیش وستم بچمه ناو زیلی پیتی وتم: نه بی به پتیان
 برۆین.

نیمه (٥) کهس به شه قامه که دا برۆشتین، نهم لاو نه ولامان هه مووی
 ده باببه و چهك و شتی تری جهنگ بسو، برۆشتین، نه وکاته هه والگری
 (عابرات) سه ربازی هه لاتوویان ده کوشت، له رینگا نوتومبیلی له نکرۆزه
 هاتن زۆر یان قورپو خۆل لیدابوو وتیان: (انتهم جیاء انتهم هاریون) وتمان
 نه وه لاا خیانهتیان له نیمه کرد، نیمه تووش بووین ناگامان له هیچ نییه
 ده مانچهیان ده رهیتنا و گولله یه کی له نه وچه وانی کورده که دا، راست
 قسه که یم بیر که و ته وه که وتی: خه وم دیوه که به ربوویه وه منیش خۆم
 خسته سه ر زه وی، له وه ی تریشیان داو نه میشیان کوشت و منیش وتم: بو
 نه چه ژیر سه یاره که خۆ به ربوومه وه، له هی سیهه میشیان داو نه میشیان
 کوشت، منیش خۆم خسته نه و دیوی نۆتۆمبیله که و له هی
 چواره میشیاندا سه ربیان ده کردن و دوا یی چوونه وه ناو نۆتۆمبیله که و
 برۆشتن هه ر چوار ته رمه که شیان جی هیشته و له وی سه نگه ر (موضع)
 هه بوو خۆم هه لدا ناوی و دوو سه ربازی تیابوو وتیان: (شبیك ابو تحریر)
 واته: چیه؟ منیش نه وه نه ده ترسابووم زمانم گیرا بسو، نه وه نه ده قسه یان
 کرد نهم توانی وه لامیان بده مه وه، وتیان:

*** با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چەژکی راستەقینەدا ***

نەمە ئیترانییە، دیلتکمان گرت، وایەری تەلەفۆنیان هیئەو دەستیمان
بەست هەر چی نەمکرد نەمتوانی یەك قەسەیش بکەم، ئەوانیش ئەیان
وت:

ئێترانیەکمان بە دیل گرت، سەیر کەن چۆن جلی نێمە ی لەبەر کردووە،
شەقیان لێ نەدام و فرمیتسکم ئەهاتە خواری مێیان برده لای ئەفسەرێک
وتیان: سەیدی ئەو ئیترانییە، لەملا تر ئەفسەرێکی گەنج سی نەجمە
هەبوو وتی: ئەو ئیترانی نییە، تازە لێرە بوو، راست زمانم بوویەو وەو وتم:
سەیدی راست نەکەیت، وتیان: ئەو بۆ دەمیکە لێت نەدەین نەت وەو؟
وتم:

فرسەتتان نەدام قەسە بکەم ئەفسەرە کە وتی: لێ ی گەرێن، منی برده
لای خۆی و وتی: من تۆم دیوێ لەگەڵ ئەو کۆمەڵە کە خۆت بەردایەو،
خوا تۆی پزگار کرد، نەگینا کوژرا بوویت، هەندێ ناوی پێدام، لەگەڵ
دەستی جلی تازەو ئوتومبیلێکی راگرت و وتی: بێرێ جارێکی تر
لەسەربازی نەتبینمەو، لەم پۆڵەو هەلایم و نەپۆشتمەو سەربازی.
جا نازیان با پەند وەرگەرن:-

یە کەم: تەمەن بە دەست پەروەردگارە بە (ضیاء الحق)یان وت:
نەمریکا نەتکوژیت وتی: (ان قرار موتي في السماء لا في الارض)
برپاری مردن لە ئاسمانەو دەرئەچیت، نەلە زەوی، خۆشەریستان لە مردن
مەترسن، لە دوا ی مردن بترسن، بارەپتان هەبیت مردن بە دەستی خوای

❀❀❀❀❀ با پەند وەرگەریڭ لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ❀❀❀❀❀

گەورەیه، تاكو مردن نهیهت نامریت، تا خوای بالا دهست بریار نه دات نامریت.

دووهم: له حالهتیکا بهریت که خوای گهوره لیت رازی بیت، نهک له حالهتیکا که پی ی ناخۆش بیت.

تا چیرۆکی تر خواتان له گهڻ

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

پاساو بدۆزهوه

بسم الله الرحمن الرحيم

خۆشه‌ویستان ، نازیزان.....

سه‌لام و میهره‌بانى خۆای میهره‌بان برژیت به‌سەر دڵ و ده‌رووغان،
یاره‌بى به‌ناوه جوانه‌کانت به‌سیفته به‌رزه‌کانت ده‌ست به‌رز نه‌که‌ینه‌وه
نه‌لێن: یا رحمن یا رحیم یا غفور یا کریم یا حی یا قیوم یا بدیع
السموات والارض ویاالله یا مالک الملك یا ذو الجلال والاكرام لیتمان
خۆش بیت. نه‌گهر لیتمان خۆش بیت هیچ له‌ مولکت که‌م ناکات و
هیچیش زیاد ناکات ،گه‌ره‌بى هه‌ر بۆ تۆیه، ده‌خوایه گیان لیتمان خۆش
به، یاره‌بى دلتان به‌ نووری خۆت پووناک بکه‌یته‌وه، خوایه دلى ئارامان
پى به‌خشه، نه‌ر دلانه‌ی ته‌نها تۆیان نه‌وت به‌ خۆشه‌ویستی تۆ به‌ تۆ

شادن، نهو دلاندي به يادي تو ښاوه دانن، په روه ردگار بڼو خاتري ناوي
به رزت، بانه کي ته سهر بازي نه ناسراوي نه م نايينه، خوايه گيان نايينه که ت
جوان بکهيت، و امان لي بکهيت نايينه که ت به رز کهينه وه، به وه فا بين بڼو
تو پتغه مېبه ر که ت (ﷺ) و نايينه که ت و قورناني پيروز يا اکرم الاکرمين.
خوشه ويستان نيمه موسلمان هندی جار يه کيکمان خوش نه وي، له
کاتي نه خوشه ويستيبه و ته بابي يه سهر داني يه کتر دروست نه بي به لام
له وانه يه جار يکيان دلي خوش نه بي يا پروي خوش نه بيت، راسته وخو
له بهر دلان نه که وي، هيچ پاساويکي بڼو نيبه و هيچ چاکه يه کي له بهر چار
ناگرين. نه م سيفه ته له ناو نيمه دا هيه، نازيزان با چيرۍ کيکي
راسته قينه تان بڼو بگيرمه وه.

پياويک نه لیت: نيمه سهر باز بووین له سنجار، يه کيکمان له گه ل بوو،
به غدايي بوو، زور پک بوو، يه کتر مان زور خوشه ويست، له سهر بازيش
هه موو نه وانه ي وه کو يه کن يه کتر نه گرنه وه و نه وانه ي نايينيان هيه
به يه که وه، گالتسه چاره کان به يه که وه و خوشنووسه کان به يه که وه.....
پتغه مېبه ر (ﷺ) نه فهر مويت: (الارواح جنود مجنّه) .

زور خوشم ده ويست پتنج شه ممر هيني نه مته هيشت پرواته به غدا
بڼو ماله وه، ده مېبه مالي خزمان و خزمه تم ده کرد و دوايي به يه که وه
ده چروينه وه سنجار، دواي ماره يه ک گواستراينه وه بڼو به غدا. وتم زور
خزمه تم کرد وه، بردومه توه مالي خزمان تو بليني نه و خزمه تم نه کات؟

یەكەم پىنج شەممە گوتم: نارۆمەوه مال ئەچمە مالى ھاروپكەم ناوئىشانى مالى خۆيانى پىداپووم. ئەى وت: تۆ تەنھا وەرە مالم پات بەسەر چاو. رۆيشتە مالىان لەدەرگام داو چاكي و چۆنيەكى گەرمم لەگەڵ كردوو نەحوال پرسى زۆرم كرد، بەلام نەو زۆر بەساردى وەلامى دەدايەوه، منيش دواى وەستانو ھەوال پرسى وتم: نەپۆم. وتى: خوا ناگادارت يىت. كە رۆيشتەم لەو دورور كەوتەوه، زۆر قسەم پىتى وت. خانن و جارىكى تر سەلامت لى نەكەم. شەممە ھاتەوه دەوام، سەلامم لىتى نەكرد تا دواى مانگىتە قسەم ھەر لەگەلى نەكرد. پۆزىتە بانگى كردم و پرسى تەنھا بلى تا بزانم بۆ لىم تۆراى؟ منيش وتم: چۆن نەتۆریم؟ من ھىندە خزمەتم كردوويت، يارمەتيم داويت، ئاوا وەلامم نەدەيتەوه تاتوانيم قسەم پىتى وت. نەميش وتى: وا نىيە نارام بە كاكە گيان كاتى ھاتى ھاوسەرەكەم نەخۆش بوو، بەخوا پىشوازييم لى نەكردى و نەتەبەدە ژورەوه تا نەمتوانى خزمەتم نەكردى، بەلام بەخوا تەنھا ژورىكەم ھەبوو خىزانەكەم نەخۆش بوو منالى نەبوو. كە ھاتى خەريك بوو لەشەرما بېرم و زۆر خەجالەتت بسووم، چونكە تۆ زۆر مەنتت بەسەرمەوه ھەيە، زۆرت خزمەت كردووم، كە واى وت زۆر پىم ناخۆش بوو، زۆر داواى لىبوردنم كرد وتى: من داواى لىبوردن نەكەم، ئەمە ھالم بوو.

خۆشەويستان چەندىن ھالەتى وا ھاتووە سەرمان كە نەپۆينە مالى يەكيتە، تۆ لە ھالى ئەوان نازانیت، كە بەر لەچوونت بۆ ئەوى ھاليان چۆن

بووه. گله‌یی مه‌که، پاساویان بۆ بیتنه‌وه، نه‌گەر خاوه‌ن مال بیتاقت بوو زۆری مه‌دوینه، په‌چاوی حالیان بکه، نه‌گەر توانیت ه‌ندئ قسه‌ی خوښی بۆ بکه، نه‌گه‌رنا جیی بیتله. خوای گه‌وره په‌وشتیکي زۆر جوانی فی‌ر کردوین، نه‌فه‌رموویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ نهم په‌وشته ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ نه‌گەر چوون بۆ مالیک له‌ده‌رگاتاندا وتیان بگه‌رپینه‌وه ناتوانین له‌ خزمه‌تتان بین، بگه‌رپینه‌وه. خۆشه‌ویستانم ه‌اوه‌لی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) ه‌دیه، (۳) سالان له‌هه‌ولئ جی به‌جی کردنی نهم نایه‌تم، ناتوانم له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌رۆمه ه‌هر مالئ نه‌مه‌ویت پیتم بلئ بگه‌رپوه تا منیش بگه‌رپمه‌وه، وانا‌لین پی‌شوا‌زیم لی نه‌که‌ن. پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) نه‌فه‌رموویت: ﴿الْتَمَسْ لَاحِيكَ سَبْعِينَ عَشْرًا﴾ نه‌فه‌رموئ: (۷۰) پاساوی بۆ بیتنه‌وه، نه‌گەر چووی بۆ لای یه‌کئ پاساوی بۆ بیتنه‌وه، بزانه نه‌خۆشه کیشه‌ی نییه. له‌شه‌قام گه‌یشتی ه‌اوړیکه‌ت پروی له‌گه‌لت خۆش نه‌بوو، بزانه کیشه‌ی زۆره، زه‌ره‌ری کردووه، خه‌می ه‌دیه. خۆشه‌ویستان خه‌م نه‌لئی دل‌په‌ی بارانه به‌سه‌ر ه‌ه‌مووان، کئ ه‌دیه خه‌م و کیشه‌ی نه‌بیت؟ له‌گه‌ل یه‌کتر دل‌سۆزو دل‌ساف بن، خۆشه‌ویستان ناوا نابئ، نه‌گەر نی‌مه یه‌کترمان خۆش بویت. به‌ه‌ر چۆنئ بن، نه‌بی یه‌کتری قبولئ بکه‌ین، نازیزان نهم حاله‌ته له‌ناو نی‌مه زۆره له‌یه‌کتر نابووین، با ناوا نه‌بین.

*** با پەند وەرگەرن لە (۲۹) چیرۆکی راستەقینەدا ***

جاریکی تر برۆزە لایان و لە حالیان بپرسەو بزانه که هەمووان کێشەو
گرفتیان هەیه، گەر کەسێ پووی خوش نەبوو لەگەڵتا، نەگەر پێشوازی لێ
نەکردیت گلهیی لێ مەکە.

هەمووان وەکو یەک وان و مەرۆشن. بەگەرما گەرماي نەبێ، بە
ساردی سەرماي نەبێ. نەبێ مەرۆ مامەڵەي مەرۆ لەگەڵ یەکتەر بکا، هێ
وا هەیه تەنھا خەمێکی هەبێت لە پووی دیارە. با نێمە لە چاکەکان بین
لەیه کتر ببورین. دنیا چي تیا یە! من پێم سەیرە! ئەلێ: من چەند جار
چوومەتە مالتیان، ئەوان نەهاتوون منیش ناچم. نازیزان با دڵسۆزی یەکتري
بین با لەگەڵ یەکتەر بار سووک بین هاوڕێسەتی و خزمایەتیمان بارگرانی
نەبێ، هاو خەم و هاو دەردی یەکتەر بین، جا بەرێزان نیشوێ چیرۆک و
بەسەرھاتی زۆرتان لایە بۆ یەکتري باس بکەن و پەندی لێ وەرگرن. تا
شەوی تر بە خواتان نەسپێرم.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

دلی دایک

بسم الله الرحمن الرحيم

به پيژان...

سازيزانم سه لام و ميهره باني پوره دگارمان برژي به سر دل و
دهروغان، ياره بي به ناره جوانه كانت به سيفته به رزه كانت داوات لي
نه كه نه ليم: يارحن يا غفور يا كريم يا حي يا قيوم يا بديع السموات
والارض ويا الله ويا مالك يا ذا الجلال والاكرام ياره بي خوايه گيان ليتمان
ببورى گهرمان بورى هيچ له مولكت كه ناكات، گهرنه شيمان بوريت
هيچ له دهسه لتمان نييه، گهره بي هر بز تزيه دهى خوايه گيان ليتمان
خوشبيت دلتمان به نوورى خوت پروناك بكه يته وه خوايه گيان دلي نارامان
پي ببه خشه، نهو دلاندي به يادي تو نارام نه گرن امين يا اكرم الاكرمين.
خزه ويستان نيتمه هه موه مان خواي گهره به شهرفي كرده وين

دایک و باوکمان ههیه، جا ههیه ههردووکیانی ههیه ههیشه دایکی یان
 باوکی ههیه، وهیان ههردووکیانی مردوون، نازیزان مرۆشی پێک و
 نیمانداری مولتهزم و خاوێن نهوهیه، که بهراستی خزمهتکاری دایک و
 باوکی بیت، چونکه به راستی دایک و باوک کەس شوونی ناگریتهوه که
 نهوان پزۆشته نیت کەس نی یه دایک و باوکمان بیت، له قوربانی پیرۆز
 ههمان داوای ههیه و واجبی کردوه لهسهرمان(واخفص لهما جناح الذل
 من الرحمة وقل ربی ارحهما کما رییانی صغیرا) نه بیت زۆر نهرم بین
 لهگهڵیان، زۆر کات که نێمه هارسه نه گرین قسهو کرداری خێزانه کاغان
 لهسه سهرمان دا نه نین و پزیزان نه گرین، بهلام قسهی نهوان نا، زۆرمان
 نهو کێشانه مان ههیه، یان لای دایک نه گرین و خێزانه که مان بهر نه ده بین،
 یا به پێچهوانه وه، نه مهش دادپهروه رانه نییه، دادپهروه ری نهوهیه که دلی
 دایک و دلی خێزانیش را بگرین، دایک مافی بهسه تهوهیه، ههروه ها
 خێزانیش مافی ههیه (هل الحق ذي حق حقه) پێغه مبه (ﷺ) نه فهرمووی
 هه موو خاوهن مافه کان مافی خزیان بدهن، نه دایکت زال بکه بهسه
 خێزانت، نه خێزانت زال بکه بهسه دایکت، نه مهش به ژیری مرۆ نه بیت.
 چیرۆکی نه مپزمان لهسه دایک و کورێکه، ژنێک یه کورێ ههیه له
 پاش پیاره کهی و هه ر که هیشه و زۆر مناله کهی خوشته وی له ته مه نی (۶)
 باوکی مرد تا که هیشه (۱۸) سالی، نهو دایکه نیش نه کات واته نان
 نه کات و جل نه شوات و خزمهتکاری خه لکی نه کات، له بهر نهوی ته نه ها

*** با پەند وەرگەرن لە (۲۹) چیرۆکی راستەقینەدا ***

نانی حەلال پەیدا بکات، مائی باوکی دەستیان کورت بوو، نە ی نەتوانی
لە گەلیان بژی و خۆی خۆی بە خێو نە کرد دوا ی نەو ی کۆرە کە گەرە بوو
زانکۆی تەواو کرد دایکی زۆر دڵخۆش بوو وتی:

نیستا بەری دارە کەم نەخۆم، ماندوو بوونی دەرە بکات و کۆرە کە ی
دابەزرت، نافەرەتیک ی جوانیش بۆ کۆرە کە ی بینیت، لە خانوو یە ک ی خۆش
بژین، نەو نە دە تەمەنە ی کە ماو یە ت ی لە خۆشیا بژین، بەلام نەمانە ی
هەموو خەیاڵ و نەفسانە دەرچوو نە گە یشتە نەوانە، چونکە کۆرە کە ی دلی
کەوتە سەر کچیک ی دەوڵە مەند کۆرە کە وتی:

دایکە نە مەو یت هاوسەر یگرم، دایکی وتی: هەموو ناواتم نەو یە کە
تۆ هاوسەر یگرت ک یت نەو ی بۆ ت ی بینم؟ وتی: دایکە فلا نە کچم نەو ی
لە زانکۆ یە کترمان ناسیو، دایکی بیری کردو و نەم کچە ی بۆ ن یتیت،
زۆری پ ینا خۆش بوو، کۆرە کە وتی: نە گەر نە تەو ی م ن خۆشی و شادی
ببینم، لە ژیا ن دڵخۆشیم، نەم کچەم بۆ خوازی ت ی بکە، دایکە کە وتی:

چیت نەو یت بۆ ت ی نە کەم زۆری هەوڵدا، وتی: نەوان ناش ین بۆ ن یمە،
بەلام کۆرە کە وتی: هەر نەم کچەم نەو یت دایکی چوو خوازی ت ی نەمانیش
پازی بوون، بەلام مەر حمان هە یە وتی: چ ی یە؟ وتیان: نەو نە دە ز یرو
پارە مان نەو یت دایکە کە بە کۆرە کە ی وت: ن یمە نەم هەمو وە مان نییە،
کۆرە کە وتی:

م ن قەرزی نە کەم، قەرزی کردو کچە ی مەرە ب ی، دوا یی وتیان:

ناھەنگی (دەست نیشانکردنی بۆ بگێڕێ) کۆرە کەش وتی: نەمە لە ناو
 ئیمە دانێ یە وتیان: دەبێت ھەر بیکە دوا یی وتیان: بیگوازەو وە وتی:
 باشە مەولودێک نەخۆشینەو، نە یگوازەو وە وتیان: نەخێر، نەبێ بیبەیتە
 ھۆل و ناھەنگی بۆ بگێڕیت، نەمەشی کردو بووک ھاتە مائەو، مانگێک
 باش بوو، دوا ی مانگە کە بووکە کە قسەو پرتە پرتی نەکرد، دایکی وتی:
 کۆرم نەو چى نەوێت؟ وتی: لى ی گەڕێ وازی لى بێنە، پۆژێک بوکە کە بە
 کۆرە کە ی ووت: دایکت ناییت بێت لە دانیشتنی من دانیشیت کۆرە کەش
 وتی:

بۆچی؟ وتی: من شەرم نەکەم دایکت کرمانجە و ئیمە شارستانین،
 کۆرە کەش بە دایکی وت، دایکی وتی: من ھەر پەییەندیم پێیەو نییە
 بەخێر ھاتنی میوانەکانی ناکەم، کۆرە کە وتی: لە چێشتخانە مێیە دەرەو
 دایکی وتی: باشە وتی: دەبێت دایکت دەرێکەیت لە مائەو، کۆرە کە
 وتی: بۆ؟ وتی: من بێزم لە دایکت نەبێتەو و سەرو دلم تێک نەچیت وتی:
 نافەرەت لە خوا بترسە وتی: یا من، یا دایکت ھەلبۆژەر؟ کۆرە کەش پووحی
 لە ژێر پێ ی نافەرەتە کە یە وتی:

دایکە گیان چەند پۆژێ برۆ مالی خالەم، بەلکو باشتەر بێت، ھەموو
 ناواتی دایکی نەو بوو نەوان لە خۆشیدا بۆین، ئیش و کاری مالیان بۆ
 دەکات، نەم بێ ویژدانانە پازی نین، نەچیتە مالی براکە ی و دەبینی ھالی
 زۆر خراپە، ژنی براکە ی قسە ی پێ نەلی، نەمیش نەپوات براکە ی وا

نەزانێ کە چۆتە مالتی خۆی، بەلام خۆی بزر نەکات دواى هەفتەىەك کۆرە کە دایکى نایەتەو نەچیتە مالتى خالى ئەلى: دایکەم نەهاتۆتەو نەوانیش ئەلێن یەك شەو لامان مایەو و پزىشت، هەموو مالتە خزمەکان دەکات لەوێ نى یە، دوو هەفتەى پێ نەچیت نایەتەو هاسەرەکەى دایکى لە بێر نەباتەو ئەلى: ناخۆ لە مالتى کتێو سەفەرى کردووە لى ی گەپێ، لە کۆلمان بوویەو نەمانشەتوانى قسەىە کیش بکەین لە مالتى خۆمانین و هیچیشى بەسەر نایەت.

کۆرەى پازى کردو دایکى بێرچوو، جار ناچار بیری ئەهاتەو، بەلام لەبەر سەلتەنەتى ژنەکە، شەیتان بیری نەبردەو، سبجان الله دواى سالتیک کۆرە کە نەخۆش بوو، دایکیشى هیتشتا بزرە، کە نەخۆش بوو لەسەر جێگە کەوت، هیتشتا قەرزى لەسەر مابوو، چەندین دکتۆزى کرد، وتیان: دەردت دەواى نییە، چەند مانگ دواى ئەو دایکى زانیبوی کە کۆرەکەى نەخۆشە و لە نەخۆشخانە کەوتووە، هەلسا چوو بۆ لای بووکەکەى نەیینیت و بووکەکەى لەگەلى نەکاتە شەپو دەنگە دەنگ، ئەلى: هەمووی لە پای تۆیە دوعاو ناھى تۆیە، ئەم کۆرەت والێ کرد، بێر ژيانى نیتەت تێکدا نەهیتشت دایکى کۆرەکەى ببینیت، کە یەك سالە نەیدیوەو جى ی هیتشتووە.

دایکەکەش پزىشت و بووکەکە چوو ژوورەو، کۆرەکەش گوی ی لە دەنگە دەنگیان بوو، بەلام نەى وت: دایکەم بیتە ژوورەو دکتۆرەکان وتیان:

تۆ چاره‌سهرت نی یه‌لیتره، نه‌گهر برۆیته‌و ولاتانی ده‌ره‌وه، نه‌گهر نا له نه‌خۆشخانه برۆو، شوینیش مه‌گره، کوره‌ چووه ماله‌وه ماوه‌یه‌کی باش له‌سهر جینگه کهوت، حالی زۆر خراپ بوو، پارهی نه‌ما نه‌و پارهی هه‌لیشی گرتبوو بیداته‌وه قهرز نه‌ویشی نه‌ما، هه‌ندی شتوومه‌کی مالی فرۆشت سوودی نه‌بوو، به‌شی داوده‌رمانی نه‌کرد، له کۆتایی ناهه‌ته‌که بیری کرده‌وه وتی: تاکه‌ی به دیار ته‌م پیاوه نه‌خۆشه دانیشم، من هه‌شتا که‌نجم بووکی سالتیکم، بۆ داوای ته‌لاق نه‌که‌م وتی: ته‌لاق نه‌وێت، نه‌میش وتی: له‌سهر ته‌ختی نه‌خۆشی جێم نه‌هێلی، نه‌ی ته‌م قسانه‌ی به‌یه‌که‌وه نه‌مانکرد، ناهه‌ته‌که‌ش وتی:

خۆ من به‌ختم را ره‌ش نه‌بووه، دانیشم به دیارته‌وه، ناهه‌ت نه‌ی ته‌م هه‌موو به‌لێن و په‌یمان و قسه‌ خۆشانه‌ی نه‌مانکردن دایکم له‌بهر تۆ رۆیشت و جێ ی هه‌شتم، خۆم تووشی تووڕه‌یی په‌روه‌ردگارکرد، تووشی له‌عنه‌ت و نه‌فه‌رتی په‌روه‌ردگار بووم، ناهه‌ته‌که وتی: یه‌که هه‌فته‌ ماوه‌ت هه‌یه، نه‌گهر چاک نه‌بیته‌وه ته‌لاق نه‌وێت، داوای هه‌فته‌یه‌که زۆر دوعای کرد هه‌ر چاک نه‌بۆوه، ناهه‌ته‌که‌ش زۆر داوای کردو نه‌ی وت: هه‌ر ته‌لاق نه‌وێت، ته‌لاقی داو له‌سهر ته‌ختی نه‌خۆشی جێ ی هه‌شت به‌ ته‌نیا له ماله‌وه‌یه و شه‌ره‌ات و سه‌عاتیکه‌ی ماوه بۆ نوێژی به‌یانی نه‌و کاته‌ خوای بالاده‌ست دێته‌ ناسمانی یه‌که‌م و بانگی به‌نده‌کانی نه‌کات نه‌لی: کێ هه‌یه؟ دوعا بکات با قبوولی بکه‌م، کێ هه‌یه لیتسه‌وماوه؟ بابه‌ هانای

بچم، کێ گوناھی کردووه؟ بالێ ی خۆشیم، کێ خەم و پەژاری هەیە؟ با بۆی لایبەم، کێ هەیە داوا ئەکات؟ قەسوولی بکەم، تا بانگی بەیانی ئەدات، خۆزگە ئێمە یەکیەک بۆینایە لەم کەسانە بلێن خۆیە من هەم من خاوەن کێشەم و خاوەن پەژارەو خەمەم من تاوانبارم.

لەم کاتە دا زۆر گریار و زۆر پارێزەر بەلکو خۆی گەرەشیفای بەدات، بەلێنی دا گەر چاک بیتەرە دایکی بدۆزیتەرە تا نەمریت تۆزی ژێر پای خاوەن بکاتەرە، خۆی گەرەش دوعاکە ی قەبوڵ کردو خۆی گەرە پراستی ئەوی بۆ دیار کەوت و زانی لە دڵەرە بەپراستی قەبوولی کرد نیتەر تا دوا ی هەفتە یەک رۆژ بە رۆژ باشتر نەبوو، نەکەوتە سەر خۆی هەزار شوکرو سوپاس بۆ پەرەردگار چاک بوویەرە نیتەر بە دوا ی دایکی دەگەرێ، ١٠ رۆژی پێچوو تا دایکی دۆزیەرە، چ دیمەنیکە، هەندێ خانوو کراون کە تەنها هەیکەلە، دایکی لەم خانوو کەلاوە نا تەواوە نەژیت، ژووریککی بۆ خۆی چاک کردووه و پەنجەرەکانی بە دارو نایلۆن چاک کردووه یەک بەرێ هەبە نەبێنی دایکی لەوی کەوتوو (٣) ژەم خواردن دراوسێکان بۆی دینن، دایکێک ٢٥ ساڵ بەمەردانە ژیا، نیتەرە لە کونجی دیوار کەوتوو، دایکێک بەشەرف ژیا بەلام کۆری نارای بەسەر هینا، کە چاویان بەیەکتر کەوت دەستیان کردە ملی یەکترو زۆرگریان، کۆرە کە دەست و پێ ی دایکی ماچ کرد، چونکە زانی تاوانیککی کردووه، دایکیشی گەردنی سازاد کردو دایکی بردهوه مالی خۆیان وتی: دایکە تەنها گەردنم سازا بکە تا

نەمرم خزمەت نەكەم، تۆزی ژێر پیت نەبم من هەلە بووم بچۆرە.
خۆشەویستان با پەندوو نامۆزگاری لەم چیرۆكە وەرگیرین، چونكە
مەبەستی نێمە پەند وەرگرتنە (فاعتوبوا یا اولی الابصر) نەب نەم
بەندانەب نەقلیان هەبە پەند وەرگرن:-

یەكەم: نەوێ كە خزمەتی دایك و باوكی نەكات سەرکەوتوو نابێ،
گەنجان خوشكان برایان گەر نەتانهوێت بەختەوەر بن ژبانیکی ناسودەو
كامەرانتان هەبێت، خزمەتی دایك و باوكتان بکەن، خۆ نەگەر نەتانهوێ
بەر پەحمەتی خۆی گەرە بکەون خزمەتیان بکەن، نەگەر نەتانهوێت
ژبانیان خۆش بێت و سەرفرازین، خزمەتیان بکەن خۆی گەرەش لە یادتان
ناكات و سەر بەرزو سەر فراز نەبن.

دووهم: هەموو سزایەك لە پۆژی قیامەتە، تەنها سزای نەزیدەت دانسی
دایك و باوك لەدوونیا دایە، وریابن (كەما تەدین تەدان) بەخوا چۆن بیت لەگەڵ
دایك و باوكت، مەنالهكانیش ناوا نەبن لەگەڵت. تۆ جارێك لەدەست نەوان
بلیی نۆف... مەنالهكانت سەد جار پیت نەلێن، لە ژوورەو بکەون
خزمەتیان نەكەب، مەنالهكانت وات لێ دەكەن و هەزار جار پیت نەلێن:
ناھ... لەدەستت، چیان پێ بلیی، ئاوات پێ نەلێنەو، وریا بن نەكەن
نەزیهتیان بەدن. خزمەتی دایك و باوكتان بکەن.

سێ یەم: نەم دایك و باوكە نێعمەتی خۆی گەرەن، پلەو پایەت بە
خزمەتی نەوان بەرز نەبێتەو لە قیامەت، بزانه دایك و باوكت چۆن بسوون

له گه لټ، نه بیان نه هیشت بگری و نه بیان نه هیشت پیوستیت هه بیت،
چهنده جوان به ختویان نه کردیت! نهی تو بۆ نهوان له سر شانت بوونه ته
بارگرانی، وانه زانی نهم هه بوونیه و دهوله مهنديه هی خۆته؟! نا هی دایک و
باوکته، رزق و بهره کتهی نهوانه، همر به تراو پارانه وهی نهوانه تو
پاریزدای. وریا بن دایک و باوک زۆر ههستیاری، سهیرکهن نهوان نیمه
به ختو نه کهن بۆ ژبانی نیمه . نیمه نهوان به ختو نه کهن بۆ مردن!!! نیمه
نه لټین نهوان بمرن و له کوتمان ببنه وه، نهوان نه لټین ژبانت خوشی بی،
نه خوش بین شو تا بهیانی به دیارمانه وه نه گرین و نه لټین نه مرن، نیمه ش
نه لټین نامرن و له کوتمان نابنه وه، وای له م دوو دلّه چهند جیاوازن!!

چواړه م: نازیزان نه بی پیاو پیاو بیت، هاوسه نگی نیوان دایک و باوکی
پاښت له گه ل ختیزانه کی، په نکه پرسی چۆن!!!

سهیرکهن دایکی له چکه کی گشتی دراوه، نابینیت له چکی دایکی
دراوه به لام مۆدیلی له چکی ختیزانه کی نه بینیت و مۆدیلیکی تری بۆ
نه کریت، له بازار شت نه کریت همر له بیر ختیزانه تی. بۆ دایکی شت
ناکریت، بۆ دوان ناکریت، بۆ دایکیشت؟ نه گهر شاوا جوولایته وه،
به خته وه نه بی، په نکه بلیتی چۆن نه بی؟ بۆم ده رانه ییت؟ بۆ ناکریت (۳)
له چک بکره بۆ دایکت و ختیزانه کت و خوشکت بۆ نهوت له بیر نییه همر
بۆ ختیزانت شت نه کریت، همر له بیر نهوت دایت، دایکت نه لټی نهو بووکه
کوړه کی منی زهوت کردوه، نه تۆزی و ههست به زولم نه کات، جا

بەرپەزەن پەندو نامۆزگارى لەنزا ھەيە....

پێنجەم: با داىكان دڵ فراوانتر بن، لە ئەقل و بىرى كۆرەكەى
تەبىقات. نەگەر بووكەكەى شتێكى كرد با تێى بگات بچووك ترە، ناگای
لێ بێت چەندە باش بێت لەگەڵیان ھەركەمە. ئەبێت دڵ نەرم بێت لە
گەڵیان و نەم بووكە گەغە، چەندىن ناواتى لە دلى خۆى داناو، بابە نارامى
لەگەڵیاندا بێت وەكو كچى خۆى سەبرى بكات، وەك داىك بە بۆى، نەوەك
وەكو خزمەتكار سەبرىيان بكەى، چۆن لەگەڵ كچەكەت ئەبێت، ناواش
لەگەڵ بووكەكەت بە، نەم ھەویرە ناوى زۆرى نەوێت پىاوى مەلەوانىشى
نەوێت.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

سپله

بسم الله الرحمن الرحيم

نازیزان چیرۆکی ئەم جاره مان باسی باوکه ئەمیش پەنجی کێشاون
 هەولێ داوه. خۆی گەورە ئەفەرموویت: ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
 وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ واتە: خودا بریاری داوه کە ناییت جگە لە (الله)
 کەسی تر بپەرستین پارانەوه و کپنوش

بردن هەر بۆ ئەوه، داوا کردن هەر لە ئەوه، کەسی تر مافی ئەوهی نییه
 داوای لێ بکە، چونکە کەسی تر وه کو ئەو بێ کەم و کوپی نییه. نازیزان
 نینجا داوای ئەوه ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ چۆن خۆی گەورە بریاری داوه کە
 تەنها پەرستێ بۆ پەرورەدگاره، ئاواش لە گەڵ دایک و باوک باش بن و ناییت
 لە خزمەت کردنیاندا جیاوازیان پێ بکەین، چونکە هەردووکیان مافیان
 بەسەر ئەوه هەیە، هێ دایک زیاترە بەلام هێ باوک کەمتر نییه، ئەبێ

خزمه تکارو گوێ پابه ئی ههردوکیان بین، له گه ئهم بن بۆ چیرۆکی نهم جاره،
بزانن خوای گه ره چۆن تۆله ی کرده وه له کوپێک :-

کوپێک نه بیته له زانکۆ نه خوێتی، حالته کی خۆش و باشی ههیه.
ماله وه یان باشو ۳ کچی تریان ههیه. کچه کان نه پۆنه مال و حال
خوێان، نهم کوپه یان به نازو خۆشه که وه به خێو کراوه، باوکی بیر نه کاته وه
کوپه کاتی هاوسه رته گری، نه ئی خانویه کی گه وه نه کرم مائی کوپه که م
له سه ره وه خۆم له خواره وه، باخچه یه کی گه وه دروست نه که ی و تاسردن
لای یه کتر نه بین. کاتی خوازیته ی و داواکاریه وتی بابه گیان من کچی کم له
زانکۆ ده ست نیشان کردوه، گه ره به خته وه ری منتان نه ویت نهم کچه م
خۆش نه ویت و هه ر نهم ده ویت، باوکیشی کچه ی بۆ دیتسی و خانویه ک
نه کپیت، خوێان له خواره وه کوپو بوو که که ی له سه ره وه نه بن، دوا ی سائی
دایکی مسردو بارکیشی تاقه ته ی نه ما، نیش و مامه له ی نه نه کرد و
که وته مال کوپه که مه سه رفی مائی نه کرد، به لام باوکی زۆر بی خزمه ت
بوو، کوپه که فه رامۆشی کرد بوو، بزانه نهم باوکه نهم هه موو نااته ی
هه بوو، کوپه که ی هه ر چی پتیوست بوو بۆی چی به جی کردوه، به لام
نیستا له سه ر جی که که وتیوه نایباهه لای دکتۆر، به حال و زۆر به زه حمه ت
تا برده ی لای دکتۆرێک هینایه وه مال و له ژووری فره یدا، هه ر نه نه چوه
لای بوو که که ش له م خراپتر، چونکه سه یری کوپه که ی نه کرد، باوکیشی پۆز
به پۆز حالی خراپتر نه بوو، نه ت نه توانی به رۆتسه ژووره که ی له به ر بۆنی

ناخۆش، تا ڕۆژێک ژنەکە بە کوڕەکەمی وت:

بۆ باوکت فری نادەیتە دەرەو، مالهەمان بۆنی ناخۆش بوو، بافریتی
 بدەین، تا شەویکی زستان و سەرما خەلک لە ژوورەو، نەم کوڕە زالمە
 هەڵدەستی باوکی لە نیو بەتانییەک دادەنی و فریتی ئەداتە دەرەو شەو تا
 بەیانی بارانی لی ئەدات و خۆین لە دەم و لووتی دیت، لەسەرما ڕەق
 نەبیستەو، دەرەو، بەیانی خەلک لە نوژی بەیانی لە مزگەوت دینە دەرەو
 تەماشای ئەکەن بەتانییەک لە ژێر دارێک کەوتوو، شەختە و بەفر ڕەقی
 کردوو، سەیری ئەکەن پیاویک لە ناویدا مردوو، هەواڵ دەدەنە پۆلیس
 نەیبەن ئەشارنەو، دوا لی پریستەو بە دوا داچوون یەکیک لە ئەهلی
 مزگەوت وتی: من ئەیناسم دوو سال بەر لە نیستا ئەهاتە مزگەوت، بەلام
 نیستا دیار نییە وتی: ئەیناسم و فلانە.

دوا هیئەن و بردن دادگایی کردن کوڕەیان گرت و ، دەرکەوت،
 نیسپات بوو، کە باوکی خزمەت نەکردوو و فری داوێتە دەرەو
 ٢٠ سالانیان حوکم کرد، بوو کەش دوو گیانە و منالی بوو، مووچەمی
 میژدەکەمی وەرئەگرت و کوڕەکەمی پێ بەختو نەکردو کوڕی گەورە بوو
 نەبێدە لای باوکی کە ئەڕۆشتە زیندان ژنە بە کوڕەکەمی ئەوت: لەبەر
 دەرگا چارەڕێم بکە تا دیمەو باوکیشی ئەوت: بۆ کوڕەکەم ناهێنی؟
 نەمیش ئەوت: با باوکی لە زیندان نەبینیت دوا ٢٠ سال زیندانی و
 چارەڕوانی ئینجا وتی:

پۆله گیان نه‌مپۆ باوکت له زیندان دێته ده‌روهه، با پرۆینه پێشوازی،
 کوپه‌ش خه‌ریک بوو باڵ بگرتی له خۆشییان که نه‌مپۆ باوکی نه‌بینی،
 باوکیشی له‌به‌ر ده‌رگای زیندان چاوه‌پێ ده‌کات که بێن به‌ شوێنیدا،
 که‌میکی مابوو کوپه‌که‌ی بگاته لای باوکی، دایکی ووتی: پۆله، نازیزم
 نه‌وه‌ی لهم سه‌ره‌دا وه‌ستاوه، باوکه‌ سه‌یرکه‌ چهند له خۆت نه‌کات نزیک
 بوونه‌وه کوپه‌که‌ ویستی نیستاپ بکات و پاوه‌ستی، به‌لام پسی ی نا له
 به‌نزی و باوکی وه‌به‌ر سه‌یاره‌ که‌وت که سه‌یاره‌ی راگرت و دابه‌زین بینی
 له که‌للە‌ی سه‌ری باوکی داوه‌ خوێن له‌ ده‌م و لووتی هاتوه‌، هه‌روه‌ک چۆن
 باپه‌ره‌ی مرد ناواش باوکی مرد.....!

نازیزان سزای که‌سیکه‌ که‌ زاتم بێت به‌رامه‌به‌ر دایک و باوکی.

کچ راگرتن په شیمانیه

بسم الله الرحمن الرحيم

به پرتزان.....

زږد کس همن خوی گوره به لوتف و په حمته خوی منالی پیداون،
 کچی گنج و جحیلان له مال هیده، به شوویان نادهن، چنده پیاری باش
 و بهر وشت دین، به شوویان نادهن، چاویان له پاره و مالی دویایه و پاره
 چاری کویر کردون بیرو هزریان هر لای پاره یه، نه یانه ویت کچه کانیا به
 پاره بفرۆشن، کچی پاره زیاتری پیدان به بی هیچ، پیدان و ړتکیه ک ته نها
 پاره، نه وانه ی ناوا کچیان له مال دا نه نین، قزی سپی به وننه و خوی
 گوره لییان قبول ناکات، پیاری وا هیده به کچه کهی یان خوشکه کهی
 نه لیت: یا نه بی ژن بو من بکهیت، یا قزی سپی به وننه و، به لام نازانی
 چاره نروسی له دهستی نه و نییه، په کچی له سدروی نه و له ناسمانه و

دەسلەلات ھی ئەو، یان باوکی وا ھەبە ھەلۆتستی زۆر خراپە لەگەڵ کچەکە، پیر ئەبێت بە شوری نادات، بەبیانوی ئەوێ ئەبێت: ئەبێت لە ھەشیرەتی خۆمان بێت، خزمی خۆمان بێت، ئەو ئەوێ لە ھەشیرەتی تۆ نییە، یا خزمی تۆ یە چی بکات؟! نازیزانم بۆ پەند وەرگرتن نەم چۆزکەتان بۆ ئەگێرمەو: -

پیاویکی ڕەزێل، ھەمرو خەمی تەنھا پارە، پارە کۆکردنەو، ئەو ھەم بۆ ئیشو کاری پۆژانە ئەم پیاو ڕەزێلە بوو، کچینکی زۆر ناقلی ھەبوو. زۆر ژێرو جوان بوو، ھەرچەندە داواکاری زۆر بوو، زۆر کەس نەھاتن تا بیخوازن و خزمایەتی دروست بکەن، بەلام باوکی بەشیوەیەکی زۆر ناشرین وەلامی نەدانەو ھەبۆی ئەکردن، ھەمرو خەمی تەنھا کەسیک بێت، کە پارە زۆر بێت، نینجا کچەکە پێ بدات. کچەکە پۆژ بەپۆژ گەرە نەبوو بەتەمەندا نەچوو، جوانی کەم بوویەو تەلی سپی کەوتە قۆی. تەمەنی گەشتە ٣٠ ساڵ باوکی بەشوری نەدا، گەشتە ٣٥ ساڵ باوکی ھەریەشوری نەدا تووشی نەخۆشی بوو، نەخۆشیەکی زۆر سەخت، باوکی زۆر دکتۆری پێکرد بەلام ھەر چاک نەبوویەو، لەسەر تەختی نەخۆشخانە کەوت حالی زۆر خراپ بوو.

تەلەفۆنیان بۆ باوکی کرد کە بگاتە نەخۆشخانە بە زووترین کات، کچەکە حالی زۆر خراپە کۆتا ھەناسە ئایەتی، بارکیشی بەپەلە پۆشتە نەخۆشخانە، بەلام چۆن کچە بێنی، بەجلی بووکینی یا بەجلی

نەخۆشخانە؟ کەچووێه نەخۆشخانەیی نی هەم و کەسوکارو خزماتی لەوێن و کۆبوونەتەرە، کەچەش داواي باوکی ئەکات، خۆشەویستەم نەبیّت چ کارێکی بەباوکی بیّت؟! وتی: باوہ گیان سەرت بەیتنە پیتشەوہ باوکی وتی : بەلێ پۆلە گیان وتی: دوعایەک نەکەم بلێ: امین باوکی وتی: بۆچی؟ وتی تەنھا بلێ امین (۳) جار دوعای کرد و بەباوکی وت بلێ: امین باوکیشتی نەم وت: نەبیّت چ دوعایەک بکات!! زۆر حالی تێک چوو پیی وت: پۆلە گیان نەو دوعایە چ دوعایەک بوو نەتکرد؟ ئەمیش وتی: نەم وت خوايە گیان باوکی مەحروم بکەم، لەبەهەشت چۆن منی مەحروم کرد لە شووکردن و مالتو منالێ خۆم، نینجا گیانی پاکێ دەرچوو، کۆتایی بە ژیا نی هات و مرد.

باوکیشتی ئەم حەسرەتە لەگەڵ خۆی بردو ناگری لە ژیا نی بەرداو کەچەش پۆیشتە قیامەت حالی برده لای پەرورەدگار، باوکیشتی لەم ژیا نە بەو داخەرە پۆی..

نازیزان چەند کەسمان کەچەکاغان قۆی سپی هۆنیوہ تەرە؟ چەند کەسمان کەچەکاغان مردوون و بەشوومان نەداون؟ چەند خوشکمان قۆی سپی هۆنیوہ تەرە، وریا بن تەنھا دوعایەک بکات، ناھی ئەتانگرتیت بەشوویان بەدن، با دەرلەمەندیش نەبن، تەنھا نانی پۆژانەیان هەبیّت بۆخویان دەرژین و سوپاسگوزار نەبن ....

نازیزان شەپۆلێ فەساد نێمەم داگیر کردووە و پووی لە کوردستان

کردوو، هاتۆته نێو ماله کان، کچه کانتان بدهن به کهسانی رێک و پێک، نێمه له نیمامی عومەر باشت نین، بۆ پارێزگاری له نابروومان کاتی حفصه کچی بێوه ژن بوو، چوو بۆ لای نیمامی عثمان وتی: کچم بێوه ژنه و نهیدهم به تۆ. وتی: تازه خێزاتم نه مری خواي کردوه نیه تم نیه ژن بهیتم، چوو بۆ لای نه بیریکی صدیق (رهزای خویان له سه ر بیست) وتی: کچه کهم نه دهم به تۆ. وتی جاری نازاتم، تابه قسمت پێغه مبه ر (ﷺ) بـوو عه یب نیه، بگه رپێن به دوای کوپی باش بۆ کچه کانتان، چۆن کوپه کان نه گه رپێن.

نازیزان زۆرمان زۆلم له کچه کاغان، له خوشکه کاغان کردوو، بابین به هاوه لێ پێغه مبه ر (ﷺ) نازیزان پێغه مبه ر (ﷺ) دانیشتبوو فه رموی: کۆمه لێ موسلمانان هه رکه سی (٣) کچی به ره وشت په ره ورده بکات و به خێوی بکات بیاندات به شو، له ته که منه له به هه شت. هاوه لێک وتی: نه گه ر دوو کچیش بیست؟ نه گه ر دوانیش بن، نه ی و وتوو دوو کوپ، چونکه کوپ خۆی بۆخۆی ژن نه هینی، به لام کچه له ماله چاری له دهستی برار باوکیه تی، نازیزاتم بۆخۆتان نه و به رپرسیاریه تییه له سه ر خۆتان لابه ن، له رۆژی قیامه ت خواي گه وره پرسیار نه کات، نه گه ر نێمه که مه ترخه میمان کردبێ به رامبه ر کچه کان و خوشکه کاغان. جا هیوادارم په ندی زیاتر بۆخۆتان وه رگرن. تا چیرۆکی تر به خواتان نه سپیتم.

له ده‌مرگای خه‌لك مه‌ده، له ده‌مرگات ده‌دریت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العلمين والصلاة والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ)

وعلى اله وصحبه اجمعين.

به‌دریژان... هه‌زاران په‌حمه‌ت و به‌ره‌که‌ت و میه‌ره‌بانی برژی به‌سه‌رتانا،
خوایه گیان به‌ناوه جوانه‌کانت لیت نه پارێمه‌وه، داوات لی نه‌که‌م و نه‌لیم
یا‌الله یارحمین یارحیم یاغفور یاکریم یا‌حی و یا‌قیوم یا‌بدیع السموات
والارض ویا‌الله له گونا همان خۆش بیت، دلمان به‌ نووری خۆت رۆشن
بکه‌یته‌وه، دلتیکی زیندوومان پی به‌خشه دله کالمان پاک بکه‌یته‌وه،
یاره‌بی خۆشه‌ویستی خۆت و پیغه‌مبه‌ره‌که‌تان پی به‌خشه، خوایه گیان
چاروی دلمان بکه‌یته‌وه، تاهه‌ق و ناهه‌ق و راستی و ناراستی بیسنین، خوایه

گیان شیفای نهخۆشمان بدهیت، یاردهی یارمهتی کچان و کپوانی گهنج و لاو بدهیت، خواجه بمان پارێزه له هەر پیلانیسک که نه یانهوی کورد بهره و فەساد و وێرانی بهرن یا اکرم الاکرمین یا الله آمین.

نازیزان شه‌ره‌فو کهرامه‌ت زۆر هه‌ستیارن، هی شه‌ره‌ نی یه‌ نینسان هیچ کات قسه‌ی له‌ سه‌ر بکات و گفت و گۆی له‌ سه‌ر بکات، بۆیه پێغه‌مبه‌ر (ﷺ) نه‌فه‌رمووی: (من قتل دون عرضه‌ فهو شهيد) که‌سه‌یک له‌ سه‌ر ناموس و شه‌ره‌فی خۆی بکوژێت شه‌هیده، نازیزانم که‌سانیک هه‌ن بیرناکه‌نه‌وه که‌ خوشک و دایکی خه‌لک شه‌ره‌فو کهرامه‌تیانن، بیرناکه‌نه‌وه که‌ نابێت سووکیان بکه‌ن و نیه‌انه‌یان بکه‌ن، نه‌بێت ناگادار بێت له‌ وه‌ی که‌ بیه‌وێت له‌ ناویان ببات، یان به‌ چاوی که‌م سه‌ریان بکات، یان بیه‌وێت له‌ که‌داریان بکات، چۆن ئێمه‌ پێمان ناخۆشه‌ خه‌لک سه‌یری خوشکمان بکات، ناواش بۆخۆت پێت ناخۆش بێت که‌ نه‌مه‌ش خوشکی خه‌لکه‌، که‌چی خه‌لکه‌، خۆشه‌وسیتان نه‌بێت پێوانه‌ی نه‌فسی خۆی بکات، وریابه‌ خه‌لک شه‌ره‌فو کهرامه‌تیان هه‌یه، نه‌بێت که‌سه‌یک ناگای له‌ وه‌بن، که‌ خه‌لک نه‌یانه‌وێت شه‌ره‌فو ناموسیان پارێزراو بێت، کاتی که‌ نه‌ه‌وێت له‌ که‌داریان بکه‌یت، ده‌بێت ناوابێت بۆ خه‌لک به‌دوای شه‌ره‌فو کهرامه‌تی خه‌لک نه‌که‌ویت له‌ گه‌لما بن بۆ نه‌م چیرۆکه‌: - کورێکی گهنج له‌ خێزانه‌که‌یدا که‌س لێی نا‌پرسێت و دایک و باوکی نا‌پرسن، که‌ نه‌م کوپه‌ چی نه‌کار هاورێی که‌یه‌؟ نه‌م کوپه‌ ده‌وله‌مه‌نده، هه‌موو پۆڤێی دوای ده‌وام له‌ کۆلیژ،

له گهڵ چهند هاوڕێه کی ده گهرین، سهیری کچی خهڵك نه کهن و به دوایان نه کهن، گالتهیان پێ نه کهن، نه زیه تیان ده دهن، نافرتهش هه ن ساویلکه و دل سافن بهم قسه شیرانهیان نه خهڵه تین، زۆر نافرته هه ن به ته له فۆن به نینته ر نیت هه له خه له تاو ن، وریابن خوشکانی من شه په فی خۆتان مه ده نه ده ست ئینسانیک که وه کو گووگ وان، وریابه که سی سهیری کردیت سهیری مه که وه، خۆشه ویستان نه م کوره گه نجه، زۆر کچی هه ژاری هه له خه له تانده بوو، رۆژیکیان هه ر به ته له فۆن نافرته سی نه ناسیت و قسه ی له گهڵ نه کات ژوان دانه نین بۆ یه کتر بینین، یه کتر نه بینن و په یوه ندی دروست نه کهن، جاریکیان کوره که داوای سه ر جی لی ده کات، به لام کچه که رازی نابیت، نه لیت وه ره بۆ داوام، کوره که نه لیت ناهه ر نه ته ینم به لام نیتسانا، نافرته که هه ر رازی نابیت و کوره که نه لیت ده نگتم له مۆبایل تۆمار کردوه، نه یده م به ده ست دایک و باوک و برا کانت کچه که ش نه لیت: چی نه لیتی، ناماده م ته نها نه م قسانه بلا و مه که وه. نه گه ر روویان پێ نه دی فرسه تیان نه ده ی ناوانابیت، زۆری قسه له گهڵ کردو به نافرته که ی ووت نه گه ر هه ر چیه ک نه لیت نه یکه یت، گر له شه په ف و که رامه تت به ر نه ده م و نه تسوینتم، نافرته ی دامار واده ی له گهڵ دانا و وتی: له م شوینه نه تبینم، به لام نه چوو داوی ماوه یه کی که م دووباره کو په که قسه ی له گهڵ کرده و هه ولی له گه لدا چونکه هیشتا کینه ی له دل مابوو که جاری پیتشو نه چوو بوو بۆ واده دانان و یه کتر بینن، دیسانه وه هه په شه ی

لێ کردەو، ئافەرەتە کەش وتی: دێم، ئەم کۆرە نامەردە چەند ھاورتییەکی ھەبوو، پێی وتن ئیستا کچیک دیتەلام، ئیتوێش بە ھەر چوارتان چیتان پێ خۆشە لە گەلێ بکەن، وای لێ بکەن نەتوانی بژیت و بمریت نینجا کەتەواو بوون پێم بلێن و بانگم بکەن، بۆخۆی روژیش ئافەرەتییکی جوان و رێک و پێک ھات و وتی فلان لێرە یە؟ وتیان فەرموو، ووتی ئیشم پێشەتی، نەمانیش گرتیان و بردیانە ژوورەو، نەوێ پێیان خۆش بوو کردیان، ئافەرەتە داماوێ کە خەریک بوو ئەمەرد، نینجا بانگی کۆرە کەیان کرد، وتیان وەرە کارمان تەواو بوو کۆرە ھات و وتی: دەستتان خۆش، بەلام کەچووە ژوورەو بێنی، یە کراست بوورایەو، زۆر ھەولیاندا لە گەلێ کە ھاتەو ھۆش خۆی وتیان: چی بوو؟ وتی: ئەو چیتان کردووە ئەو خوشکە! وتیان: خۆت و ت ئافەرەتی دیت بۆ ئێرە هیچ ناو نیشانیکت نەدا بە ئێمە، ھەلە و خەتا لە خۆت بوو، خۆت وات و ت نینجا ئافەرەتە کەیان ھەلگرت و گەیاندا نە خۆشخانە. بزانی ئەمە چۆن پوویدا؟ نازیزا ئێم ئافەرەتی دۆستی بوو، بۆجاری دووێ ترساو نەیتوانی بچیت، لە مەالی کۆرە کە بە خوشکە کەیان وت: بۆ براکەت بدۆزەرەو، باوکت ئیشی پێ ھەیە، ئیستا لە فلان شوێن لە گەل ھاورتییەکانیەتی، خوشکیشی ھێچ لە باسە کە نازانیت و تووشی ئەم ھالەتە بوو.

روبا بن یاری بە کەرەمەتی خەلک مەکەن (من دق دق) لە دەرگای خەلک مەدەن لە دەرگات نەدرتتەو، ئەوێ دەرگای خەلکی نە ھەژنن،

❀❀❀❀❀ با پەند وەرگەریڭ لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ❀❀❀❀❀

دەرگای ئەهەژتەرتەوه، وریابن شەپەفو کەرەمەتتان بپاریزن، ئەم کۆپە
خۆی شەپەفو نامووسی خۆی لەناو برد، بێ پەرەردەیی خۆی بوو، ناوای
بەسەرھات، ئەبێ دایک و باوک ناگای لە منالەکانی بیت، نازیزانم پەندوو
عیبەرەتی زۆری تێدایە (من ألقى السمع وهو شهيد) کەسێک گۆیم لێ
رابگریت (فستذكرون ما أقول لكم وافوض امرى الى الله ان الله بصير
بالعباد) غافر: ٤٤ بەبیرت دێت کە من هەقم ئەووت ئەم وت: شەپەفو
کەرەمەتی خەڵک بریندار مەکەن، باشەپەفو کەرەمەتتان بریندار نەکریت
گەورەترین شتێک کە لای نینسان پارێزراو بێ شەپەفو کەرەمەتیەتی،
وریابن بێ پارێزن بۆ ئەوێ بەرووسپێەتی بەخزمەت خوای گەورە بگەن.

(السلام عليكم ورحمة الله وبركاته)

هاورپی خراب

بسم الله الرحمن الرحيم

خۆشه‌ویستان نه‌بن پیار له مالتی له‌گه‌ڵ مالتو مندالتی خۆی قسه‌ی
خۆش بیټ، ږوو خۆش بیټ، نه‌وه‌ک هه‌میشه ږووگرژو توږه بیټ، که‌س
نه‌ویریت قسه‌ی له‌گه‌ڵ بکات، مناله‌کانی بترسنو نه‌توانن بانگیشی بکه‌ن،
که‌چی له دهره‌وه به پیتچه‌وانده‌وه قاقای پیتکه‌نینی بێو ږووخۆش بیټ،
خۆشه‌ویستانم نه‌بن پیار له‌گه‌ڵ مالتو مندالتی ریتک پیتک بیټ، نیمامی
عومهر (په‌زای خوای لی بێ) نه‌فه‌رموویت: نه‌بن پیار له مالتی وه‌کو
مناله‌که‌ی وابێ، به‌لام که‌هاته دهره‌وه پیاو‌بیټ) نازیزان نه‌بن وابی له‌گه‌ڵ
مالتو مندالت، وه‌کو نه‌وان هه‌لسو که‌وت بکه‌یت، له دهره‌وش پیاو‌تیکی
سه‌نگینو ریتکیټ، خۆ نیتمه که‌سمان له پیتغه‌مبه‌ر (صلی الله علیه وسلم)
پیاوتر نینو زاناترین، بزانه‌و نه‌و چۆن بسو له‌گه‌ڵ مندالتی نیمامی علی

(رەزای خوای لەسەر بێ) یاری نەکردو لەسەر پشتی خۆی دای ئەنان، ئەو
 فەرموو: ئەوەی لەسەر پشتی دانیشتوون جوانە و ئەوەی لەسەر پشتیشتی
 ھەر جوانە. سەیربکەن لەو دەربرینە جوانە، یاریشی لەگەڵ کردوون بەلام
 نەبێت ھەببەتی نەشکی و قسەی نەشکی ھەرشتی سنوری خۆی ھەیە
 بەتایبەت لەگەڵ خێزان ئەبێ دابنیشی، قسەت بەلوتفو خۆش بێت،
 جازۆر جار تۆرەیی پیار بۆتە کێشە زۆر گەورە بۆ ئەم جارە پەند لەم
 چیرۆکە وەرئەگەرن... پیاویەک نەبێت، زۆر لەگەڵ ژنەکی خراپە و ھەموو
 رۆژ لێی ئەدات، بەم لێدانە راھاتوو، ئازیزان پێم سەیرە، خۆ ئەمە
 گەورەیی و ئازایەتی نییە، کە ئەلێن فلان لە ژنەکی داو! ئازیزان لێی
 بتۆرێ، قسەی لەگەڵ مەکە تا پەند وەرگرن، بەلام ئازایەتی نییە لێی
 بەدیت. ئەم پیاوێ رۆژێک زۆری لە خێزانەکی ئەدات، تالە ژێردەستی
 مرد، کەمەرد زۆر پیتی تێک چوو چی بکات؟ چی بلیت؟ تازەمردوو،
 ھەلسا چوو بۆلای ھاورێیەکی و پیتی ووت چی بکەم؟ ھاورێیەکی ووتی:
 ئیستا بجیتەلای مائی خەزوروت، پێیان بلیت بە لێدان کوشتوو مە لیت
 خۆش نابن، وتی: بڕۆو لەبەر دەرگا بوستە تا کوپێکی جوان دیت ئەم
 کوپە بانگ بکە ژوروو و بیکوژە، کە کوشتت جلی لەبەر بکەرەو و
 لەتەنیشت ئافەرەتە کە دای بنی، ئینجا بڕۆیانگی مائە خەزوروت بکە و با
 ببینن، ئەوانیش ئەوکات پیت ئەلێن دەست خۆش، ئینجا بانگی من
 بکەر ھەردوکیان دەشارینەو، چوو مائو لەبەر دەرگا راوێستا

تاکوێکی جوان و رێک هات، نینجا بانگی ژوورەوی کرد و کوشتی
 که کوشتی رووتی کردەو و لەتەنیش تەنە کە درێژی کرد، نینجا بانگی
 مائی خەزووری کرد و پیتی وتن: کە تەنە کە کوشتوو لەبەر شەپە و
 کەرامەتی خۆی، چونکە تەنە کە ناپاکی لە گەڵ کردوو، باوکی و برای
 کە سەیری نە کەن پیتی نە تین دەست خۆش کوشتت، نیتەر نەو کچی
 نیتەنییە برۆ بە تەنەها بیشارەو باهەر کەس نەیزانی پزیشت، نینجا چو
 بۆلای هاورێکە و تی هەموو شتێک تەوابوو، هاورێکە لە گەلی چوو
 ماڵ تا تەرمەکان بشارنەو کە هاورێکە چوو ژوورەو راست بوورایەو،
 زۆری لە گەڵ کرد تەبە هۆش خۆی هاتەو و پیتی وت: نەو چییە بۆ
 بوورایەو؟؟ هاورێکە و تی: نەو چیت کردوو؟ و تی: چیت ووت ناوام
 کردوو بۆ؟! و تی: خۆ نەو کۆری منە کوشتیت و تی: بەخوا نەمزانییە
 کۆری تۆیە، تۆ و ت کام کۆر گەنج و جوانە، نەو بانگی ژوورەو بکە، من
 چۆن بزاتم کۆری تۆ و بەر دەرگای مائی نیتە دادیت، هەر نەمناسیو
 نیتەر نەوان خۆیان و خۆای خۆیان.

نازیزان نەمە سزای هەموو کەسیکە کە رێگای خراپ و بوختان
 دابنیت پیغەمبەر (صلی الله علیه وسلم) نەفرمودیت: (المستشار مؤتمن
)، نەبوايە رێگای باشی بۆ دابنیت، نەك بچیت بوختان بکات و یەکی
 تریش بکۆزیت بۆیە خۆای گەرە جەرگی نەمی سوتاند، کە نەم رێگا
 خراپە و دانار تۆلە خراپە کە کردوو، جا نازیزان با پەند وەرگەرن...

یەكەم: نایبێت ئینسان له خێزانهكهی بدات، نەم پیاوه خۆی تووشی دوو قەتل کرد، ئیتر خۆی رووپهشی دنیاو قیامەت کرد.

دووەم: ئەوانەى كه پرسیان پێ ئەكەیت، دەبێ كەسى رێك و نەمین بن، ئەك پرس بە كەسانێك بكەیت وەكو گورگ بن.

سێ یەم: ئەگەر كەسێك پرسى پێ كردیت، رێگەیهكى وادابنێ كه بەره و خێرو خوشی و چارهسەر بچیت ئەك تۆ رێگەیهكى وا دابنیت، بەره و وێرانى و خەجالهتێ بچیت.

چوارەم: دەبێت زۆر رویای خۆتان بن، بزانن خواى گەوره چۆن هەردووکیانی ریسواکرد، ناتوانن لای خەلك باسى بکەن، چونکە ئەکەونه بەرله‌عنەت و قسەى خەلك، ئەبێت تا دنیا ماوه ناخ هەلکێشن... نازیزان پەند وەرگرن، تا چیرۆکیكى تر.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

بازرگانی ناپاک

بسم الله الرحمن الرحيم

به‌ریزان...

خوای گه‌وره وای کرد دواى سالى ۱۹۹۱ کوردستان نازادیه‌ک و
هه‌ناسه‌یه‌کی خوشی و نارامی و کرانه‌وه له‌گه‌ل ده‌وله‌تانی ده‌ورو به‌ر
په‌یدا برو، بازرگانه‌کان بازرگان‌ییان کرد له‌گه‌ل ده‌وله‌تانی ده‌روه،
هیتانی هه‌ندئ که‌لو په‌لو پێداویستی ژیان، هه‌ندئ له‌ خه‌لک ژيانى
خۆیان پێ دابین کرد، تاراده‌یه‌ک ناسوده‌یی په‌یدا کرد، نه‌مه‌ نیعمه‌تى
خوای بالاده‌سته، به‌ نیعمه‌ى به‌خشی، به‌لام نه‌وه‌ی جیتی تیرامانه
بازرگانه‌کانن، نه‌بێ وریای خۆیان بن، ناگادارین کاتێ سه‌فه‌ری ده‌روه
ده‌که‌نو نه‌م توتیلانه‌ی ده‌روه هه‌مووی فروفیل و پیلانی تیا دانسه‌نریت،

نەم گەنج و بازرگانانە تووشی نەم تەلەو داوانە نەبن، جانەمی نەوانەمی
خۆشی و شادی دینن، خزمەت نەکەن، بازرگانەکان... لە گەلم بـن
نامۆژگاری وەرگەرن، تانەم چیرۆکە راستەقینەتان بۆ بگێرمەو: -
بازرگاننکی گەنج، رێک و بالا بەرزو دەولەمەند وەکیلی چەند کۆمپانیا،
هەلنەستێ سەفەری لوینان نەکات، لە لوینان لە نویتیلنکی راقی
دانەبەزیت و لەوێ لە هۆلە کە دادەنیشت و نەبینی کورپنکی گەنج لە گەل
نافرەتینکی تەمەن بچووک دانیشتون، نینجا سەیری یە کتری نەکەن و
دوایی دینە لای کورپە کە و قسەمی خۆش نەکەن، بازرگانێ نێمەش نەلێت:
بۆنانی نێوارە دەعوەتی خۆم، نەوانیش رازی دەبن، پاشان نەم کورپە
گەنجەمی لە گەل کچە کە، شەودرەنگ نەبی و نەلێ نەم کچە بانەم شەو و
میوانی تۆ بیت، نەلێ چۆن؟ نەلێ با لات بێ تابەیان، نینجا تابەیان
لە گەل نەبیت و بۆ بەیان نەروات. دوایی کچینکی تری جوانتر لە خۆی
لە گەل خۆی دەهینن، نەزانێ کام ژوورەمی نەو و نەبیاتە لای و بە
یە کترین دەناسین، بازرگانە کەش زۆری پێ خۆش نەبیت، نەپۆنە بازار
نەم کچانە دەیبەن بۆ بازاری زیرنگران و بەرامبەر دوکانی زیر نەو ستن
بە دیار زیرەکانەو نەلێ: نەم زیرانەتان پێ جوانە، بای (٥) ملیۆن لیرە
زیریان بۆ نەکریت تانیوەرۆ لای نەبن، دوایی نافرەتە جوانە کە نەلێت:
نەم شەو لە ئێلای مەن دەعوەتی خۆمیت، کورپە کەش زۆری پێ خۆش

*** با پەند وەرگرن له (٢٩) چیرۆکی راسته قینه دا ***

دهبیّت و رازی دهبیّ ناو نیشانی وەر نه گری و دهچیّت، سهیره نه کات چه ند
پیاویک له سه ر میژی قوما ر دانیش توون قوما ر نه کەن، نافره ته که ش پی ش
وازی لی نه کات، نه می ش خۆی به بازار گانیکی گه و ره نه زانیّت و نه لی
منیش قوما ر نه که م به دۆلار قوما ر ده کات و (٥) پینج ملیۆن لی ره له سه ر
نەم میژ نه دۆریتی، دوا یی بیری دیته وه که پا ره ی زۆری لانه ما وه،
نا توائیّت هه موو شته گانی بکریّت، به نافره ته که نه لی: برۆین که می ک
رابویرین، له گه ل نافره ته نه چه نه ژووره وه دوا یی دوو پیا وه که به ژوور
ده که ون و نه لیّن نی ستا پینج ملیۆن لی ره نه ده یّت، ده مانچه را نه گرن و
نه لیّن: نه تکوژین نه مه جگه له پینج ملیۆن لی ره ی له قوما ر
دۆران دوو یه تی، پیّ نه لیّن چه ند مانگه پیلان دان نه یّین تا تو به به رکه و تو ی
وازا نه یّین تا نه کوژ راوی پا ره که بده، پا ره که یان لی سه ندو و ده ست و
چاویان به ست و بر دیا نه شو ئینیکی دوور فری اندا. نه مه سزای که سی که
که به دوا ی نا ره زو و نه فسی خۆی بکه و یّت، ١٥ ملیۆن لی ره له شه و و
روژ ی کدا سه یر که ن بیری نه کرد ه وه، جا نا زی زان په ندو و نامۆ زگاری ..

یه که م: نه بی بازار گانه کان به ته نیا سه فەر نه کەن، پیغه مبه ر (صلی
الله علی وسلم) نه فەر موویّت (الراکب شیطان والراکبان شیطانان
وثلاثة الركب) له (٣) که س نینجا شه ی تان واز نه هی نی، نه گه ر نا
تووش بن نه خله تیّن، تکایه به ته نیایی سه فەر مه کەن.

❀❀❀❀ ❀❀❀❀ با پەند وەرگەرن لە (٢٩) چەژکی راستە قەندەدا ❀❀❀❀❀❀❀❀

دووهم: لەم نوتیلانە دامەبەزن کە جیتی فیل و بانده کەن، سەیر کەن
نەم پیاوێ بێ ئەوێ بزانی، چۆن لە خشتەیان برد!!.

سێ یەم: مەردەن خۆتان گوناھ بارنە کەن، لە گەڵ ئەم
نافرەتە ناپاکانە، کارە کانتان بکەن و بەیە کەوێ بگەرێنەوێ هۆتیل بیری
مال و منالان بکەنەوێ خۆتان بپاریزن نامووس و کەرامەتتان لەبەر بێ
چونکە زۆر هەستیاری پێویستی زۆری بەبەر کردنەوێ و تێرامان هەیە،
خوای گەورە هەموو لایە کمان بپاریزی.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

تۆله

بسم الله الرحمن الرحيم

ياره‌بی خواجه ته‌بابی بجه‌يته نيوانمانو نيسوان خيترانه‌كانو دليان
به‌يده‌كه‌وه گري بده‌يت آمين.

زۆر جار كاتق هه‌والت پى نه‌ده‌ن منالتيكتان بووه، زۆر كه‌يف خۆش
نه‌بی، به‌تاييه‌ت نه‌گه‌ر منالی يه‌كه‌م بيت تانه‌گاته چهنه منالتيك وای لی
ديت كه بلیت منالتيكتان له دايك بووه، پیتی ناخۆش نه‌بی و تاچه‌تی نه‌چی
به‌ پيچه‌وانه‌ی منالی يه‌كه‌م و دووه‌م، بۆ‌وای لی ديت و پيچه‌وانه
نه‌بيته‌وه؟! نه‌ی بۆ له منالی يه‌كه‌م مه‌لودوو شیرینی و نوقلت دابه‌ش
کرد، نيتاستاش بۆيه‌م هه‌واله دۆ ته‌نگ نه‌بيت؟ جا نازيزان نه‌م سيفه‌تانه له
ناو خيترانه‌كاني نيچه هه‌ن تاده‌گاته ناستی ته‌لاق نيه‌انه‌کردن، بۆ نه‌وه‌ی
ده‌رس و عيبره‌ت و ده‌رگين، له‌م كه‌سانه گوي گرنو له‌گه‌لم بن بۆ نه‌م

چیرۆکە... کۆرپنکی گەنج مامۆستایە لە قوتابخانە دەوام ئەکات، لە کاتی دەوام لە گەڵ ئافەرەتی یەکتەر ئەناسن کە لە گەڵی مامۆستایە دلیان یەکتەر ئەگریت، بە یارمەتی چەند مامۆستایەکی ئەبن بە هاوسەری یەکتەر و لە گەڵ یەکتەر ئەژین دواي سالتیک خوی گەورە و بالادەست کۆرپنکیان پێ ئەدات، زۆر کەیف خۆش ئەبن، سوپاسی خوی گەورە ئەکەن، دواي تەواو بوونی مۆلەتی منال بوون، ئافەرەتە کە ئەچیتەو دەوام و کیشەي زۆریان بۆ دروست ئەبیت و نازانن منالە کە لە کۆی دابنێن، تا ئافەرەتە کە لە دەوام دیتەو، هیچ کەس نییە ناگای لە منالە کە یان بێت و لە گەڵ ئەم حالە و کیشە زۆریان، ئافەرەتە کە جاریکی تر دووگیان ئەبێ، میردە کەي داواي لی ئەکات و پیتی ئەلی دەبێ لە باری بەریت، ئەمیش ئەلی چۆن نیشی وابکەین؟! ئەبیاتە لای دکتۆر تالە باری بەرن، بەلام دکتۆرە کە ئەلیت من ئەم کارە ناکەم و ئەم گوناھە ناکەم، بابچیت وەرزش بکات یان رابکات تالە بەرێ ئەچێ ئەرۆن منالە کە لای دراوسێیەکیان دادەنێن و ئافەرەتە کە ئەبات بۆ ناوچە کەي شاخوی ئافەرەتە کە ئەوەندە رانەکات و سەر ئەکەوێ و دیتە خوارەو، تا هیلەک دەبێ، ئەگەرن ئەو مالا دەبێسن، لەبەر دەرگای دراوسێکەیان قەرەبالفی زۆر هەیه، ئەچن و سەیر ئەکەن منالە کە یان لە سەر بان بەریتەو و مردوو زۆر خەفەت ئەخۆن ئەم جارەیان دوعانە کەن و ئەپارتەنەو کە منالە کەي ناوسکی لەبار ئەچێ، ئەچنە لای دکتۆر یارمەتیان بەدات تا منالە کە لە بار ئەچیت، دکتۆرە کەش ئەلیت

زۆرنالەبارە، ناتوانم هیچ کاریکی بۆ بکەم، بۆن دوعا بکەن و لە
 پەرورەدگار بپارێنەوێ ئەگەر خوای گەرە مەرەبانیتان لەگەڵ بکات، زۆر
 دوعا ئەکەن و ئەپارێنەوێ تا ئەم منالە یان لە بار نەچێ و خوای گەرەش
 بە لوتفو میهره‌بانی خۆی، یارمەتییان ئەدات و ئاfrه‌ته‌کەش منالەکە
 لەبار ناروات. جا نازیزان و بەرێزانم، ناییت سوپاس گوزار نەبن لە بەرامبەر
 نیعمەتەکانی خوای گەرە خوشە ویستان ئاfrه‌تی واهیدە ئەلی: کاتی دوا
 منالەم بوو، زۆر بیتاقەت بووم خەفەتم ئەخوارد، بەلام لە هەموویان باشتر
 بوو بۆم یارمەتی داوم بەرەکەتی لەگەڵ خۆی هێناوه. خوا ئەزانیت
 لاتدرن ایه‌م اقرب لکم نفعاً البقرة: ۱۱، نازان کامیان باشترە
 بۆتان، خێر و بەرەکەتە بۆتان.. باپەند وەرگەرن:

یەکەم: ئەکەن سوپاس گوزار نەبن، لە بەرامبەر نیعمەتەکانی خوای
 گەرە هەمیشە سوپاسی خوا بکەن و منالەکانتان بە نیعمەتی خوای بالا
 دەست بزانن.

دووەم: ئەگەر ئەتانەوی کێشەتان بۆ دروست نەبێ و کێشەتان نەبێ،
 منالتان ناوێت، رێگە زۆرە بێگریته‌بەر تا منالتان نەبێ، هەرچەندە
 زۆری زاناکان ئەلێن (تنظیم النسل) گوناوه‌ و پای جیاوازیان لەسەر
 هەیە، بەلام بەمەزەندەیی من بۆزۆگاری ئەمرۆ گوناھ نییه‌ چونکە
 پەرورەکردنی منالی زۆر، ئەمرۆ زەحمەتە، پەرورەدیان زەحمەتە نەوێک
 بەخێو کردنیان، زەحمەتە لەلاوازی نیمانیه‌تی (نحن نرزقهم وایاکم ان

*** با پەند وەرگرتن لە (٢٩) چوێکی راستەقینەدا ***

قتلهم كان خطئاً كبيراً) خوای گەورە نەفەرموویت: رزقی ئێتو و ئەوانیش
نەدەم، بەرێزانم سوپاس گوزار نەبوون زۆر ترسناکە، نەم کێشانه زۆرە لە
ناو خێزانەکان بەدەنگەدەنگ و کێشه چارەسەر ناکرێت، وریابن خوای
گەورە هەمووشتی نەبینی و نەبیستی.

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

به لای بچووک، به لای گه وره وه لا ده نیّت!

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العلمين الصلاة والسلام على حبيبنا محمد (ﷺ)
وعلى اله وصحبه أجمعين..
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.
به ریزان.....

ره همت و میهره بانی خرای گه وره و میهره بان، برژی به سهر دل و
ده روتنان، خواجه گیان له گونا هه کاتمان خوشبیت، دلمان به نووری خوت
رژن که یته وه، یار بهی خواجه بانکه یته موسلمان صالخ و به سهر بازی
خوتمان حساب بکهی، خواجه گیان چۆن نیتمه جوان کردوه به
نایینه کهت، ناواش نیتمه نایینه کهت جوان بکهین، یار مه تیمان به دیت
بوخه می نایینه کهت و سهر که وتنمان به قسمهت بکهیت، خواجه گیان

هەرتۆی پەناو یارمەتی دەرمان، خوايه موسلمانانی جیهان یارمەتی بەدی
سەر کەوتن و خۆشییان بە قسەت بکە. آمین.

بەرێزان هەموومان کێشەمان بەسەر دیت تووشی خەم و پەژارە ئەبین،
بەلام برۆابکەن هیچ شتێ بەبێ حیکمەت نییە، هەرچی لە ژیاغان
روونەدات، نەگەر موسلمانێ راست بیت، ئێمە لەهەموو ژیاغان خۆمان
نەسپێرین بەپەرەردگاران، ئەلێین بە خێرو چاکە بۆمان بنوسەو بەلا
گێرمان بیت، هەرشتیک بەسەرھات چاوەڕێی زیاتربکە چونکە خۆای
گەورە یارمەتی داویت و بۆتی سروک کردوو، بەلای گەورەتری
بۆگێراویتەو، لەگەڵم بن بۆنەم چیرۆکە:-

لە شاری بەغداد پیاویک شوفیری پاس ئەبێ، لە هێلی خێرا نیش
نەکات بەشی رۆژانە پەیدا نەکات، بەلام لەم هێلە خێرایە نابیت بەهیچ
شیوەیک نۆتۆمبیل تێک بجێ و لەشەقام بوەستی، نەم شوفیرە لە هێلە
خێراکان پاسەکی پەنجەر ئەبێ و ناتوانی بروت، زیاتر لێی تێک نەچیت
دانەبەزیت تا چاکێ بکاتەو و چەند گەنجیکیش دانەبەزن یارمەتی بەدن،
بەر لەوێ تەواوین پۆلیس دیت و نەگرت، ٢١ کەسی ناو پاسەکە وتیان
نازادی بکە، پۆلیسەکە بەقسە هیچ کامیانێ نەکردوو وتی هەر ئەگەر
دەستیشی بەسەر پاسەکەدا داگرت، بۆماوەی یەک هەفتە پاشان پاسەکە
وەرگرتەو و دەستی بەنیش کردەو، دواي سالتیک لەسەر ئەم پرودارە لە
بەغدا نەچێ بۆ شاری (حللە) لە خالی پشکنین پای ئەگرن و سەربازەکە

سهیری ربه‌قه‌می پاس و شوفیره‌که نه‌کات، بانگی سه‌رۆکه‌که‌ی نه‌کات
 نه‌لێ: وه‌ره‌ نه‌م شوفیره‌م گرتوه‌، که‌له‌براکه‌تی داوه‌، هه‌مان ژماره‌ و
 هه‌مان پاسه‌، دووسه‌ریاز نه‌لێن ئیمه‌ ناگامان لێ بسوه‌، تۆ له‌برای نه‌م
 پیاوه‌ت داوه‌ کوشتووته‌ چه‌نده‌ وتی: من نه‌هاتومه‌ نه‌م ریسه‌ و من نیم،
 به‌لام گرتیان و لێ پرسینه‌وه‌یان له‌گه‌ڵ کردوو دووسه‌ریازه‌ که‌ شاهیدی
 له‌سه‌ر نه‌ده‌ن له‌ فلانه‌ کات نه‌م ژماره‌یه‌ و نه‌م پاسه‌، (۲۰) سال حوکم
 نه‌دری نه‌یغه‌نه‌ ژووره‌وه‌، به‌لام عاده‌ت وایه‌ یه‌ك مانگ ته‌میزی هه‌یه‌،
 تاگۆران به‌سه‌ر حوکمه‌که‌ی بیست، نه‌گه‌ر به‌لگه‌ بینیت، پارێزه‌ره‌که‌ی
 نه‌لێت: بیریکه‌وه‌ له‌م رۆژوو کاته‌دا چیت کردوو له‌ کوێ بوویت؟ خه‌ریکی
 چ بوویت؟ شوفیره‌که‌ش زۆر بیرنه‌کاته‌وه‌ دوا‌ی نه‌لێ من له‌م کاته‌ لای
 پۆلیس ده‌ست به‌سه‌ر بووم له‌م رۆژه‌، پارێزه‌ره‌که‌شی
 نه‌چێته‌لای (فه‌رمانگه‌ی پۆلیس) ی هاتووچۆ نه‌لێت به‌م ناوێشان و به‌م
 کاته‌ نه‌م که‌سه‌ لای ئیوه‌گیراوه‌، نه‌وانیش نه‌لێن: به‌لێ له‌م کاته‌ گیراوه‌،
 خۆشه‌ویستان (۲۱) که‌سی ناوپاسه‌ که‌ به‌م پۆلیسه‌یان وت سازادی بکه‌،
 به‌لام خوای گه‌وره‌ دلی ره‌ق کرد، نه‌گه‌رنا بیست سال حوکم نه‌دارو له‌
 زیندان نه‌ی نالاند، هه‌ر خوا گیان خۆی نه‌زانیت (و عسی ان تکره‌وا شیناً
 وه‌و خیر لکم وعسی ان تمبوا شیناً وه‌وشر لکم والله‌ یعلم و انتم لا
 تعلمون) (البقره‌: ۲۱۶) به‌راستی ئیمه‌ نازانین خیر له‌چ دایه‌؟ نه‌که‌ن بی
 تاچه‌ت بن، نه‌مه‌ میهره‌بانی خوای گه‌وره‌یه‌ و به‌لای گه‌وره‌ی گیراوه‌ته‌وه‌.

با پەند وەرگرتن...

یەكەم: ئەبێ بزانی هەموو كاریكی خۆی گەورە پەرە لە حەكمەت،
چونكە یەكێ لەناوێ جۆانەكانی (حكیم)ە.

دووهم: هەرچییهكەت بەسەر هات، بێدە دەست پەرورەدگار، بێ
خوایەگیان بەلای گەورەم بۆ بگێرەو.

سێ یەم: دڵگران مەبە بەوێ بەسەرت هات، چونكە نازانیست چەندە
پەحمەت و بەرەكەتی تێدا یە و چەندە خێری بۆت هەیە، حەزەرەتی
یوسف (سەلامی خۆی لێ بێ) حەوت سالان گیرا كە تا زاد بوو بووبە مەلیك،
٧ سالان گیران كردی بە پاشا، (انا لله وانا اليه راجعون) بێ و بێدە دەست رب
العلمین. نازیزان پەندوو نامۆزگاری تر بۆخۆتان جێ دێلم.

السلام علیکم ورحمة الله وبركاته

رۆژان رۆژی له دوايه

بسم الله الرحمن الرحيم

نازیزان...

نینسان زۆر جار تووشی کێشه و گرفتێک دیت، تووشی سزایهك دیت
نازانێ و بیرناکاتهوه له مه و بهر گوناھێکی کردووه، نه مه نیستا
نینتقامی لی نه کاتهوه، زۆر به مان نازانین که هه له ی پیشوومانه و نه بێ
باجی بدهین، نبین و سیرین (ره جمه تی خوی لی بێ) له کۆتایی ته مه نی
زۆر هه ژار بسو، زۆر دهستی کورت بسو، به کوپه که ی وت: رۆله نه م
هه ژاریه و ده ست کورتیه م، هی گوناھێکه ٤٠ سال له مه و بهر کردووه و
نه بێ باجه که ی بده م، نازیزانم له گه لم بێ بۆ نه م چیرۆکه...

کۆرپکی گه نج نه بیته، نیشی قه ساییه، هه موو رۆژ نوێژی به یانیان
دوو مه پ سه ر نه بریته و شه ریکه که ی دیت و نه بیاته دوکان بۆ فرۆشتن و

نەمیش نەپراتەوہ مالّ نانی بەیانی بھوات نینجا نەگەریتەوہ دوکان نەمە لە شاری (موصل) پرویداوہ، کورە گەنجیکی بالّا بەرزوریک و جوانە، رۆژیک دەگەریتەوہ مالّ بە کۆلانەکاندا نەپرات، هیشتا رۆژ ھەلنەھاتوہ کاتی بە کۆلانەکاندا نەپرات، نینجا کۆلانەکانی نەوان زۆر تەسکەن و خانووەکانی دووqاتن و پەنجەرە ی قاتی سەرەوہیان لە دەرەوہیە، لە یەکی لە کۆلانەکان پیاویک ھاوار نەکات و نەلێ فریام کەون... نەمیش بەرە و دەرگا کەنەچی و پیاویکی قەلەوی گەرە، بەرە و پروی دیت و خۆی نەکاتە باوہشی و بەرنەبیتەوہ، کورە کەش بەسەریدا بەرنەبیتەوہ نەم چەقۆیانە ی کەپیتە ی قەسابیە کەیتە بەسەر سکی کابرا دانە کەون کە ھەلنەسیتەوہ ھەموو گیانی خوینی نەم کابرایە، نەم پیاوہ بەچەقۆ لیتی دراوہ، چەقۆکانی قەسابە کەش گشتی بەخوینی نەو نەبن، کەکورە کە نەیتە ھەلسیتەوہ پۆلیس دین و نەلین نەجوئیتی، دراوسێکانیش لەگەڵ ھاواری پیاوہ کە ھاتنە دەرەوہ، نەبینن نەم گەنجە بەسەر نەم پیاوہ بەریتەوہ و ھەموو گیانیان خوینە، راست نەیبەن بۆ بنکە ی پۆلیس و لەوتشەوہ بۆ دادگا، نەلین: نەم گەنجە پیاویکی کوشتوہ، نەو ھتا چەقۆکە ی ھەموو گیانی خوینی نەم پیاوہیە کە کوژراوہ دراوسێکانیش بینویانە و دوو پۆلیس کە گرتوویانە نوانیش بینویانە، لەدادگا ھوکی لە سیدارە ی بۆ دەرئەجیت، ھەرچەندە پارێزەر نەگرت، بەلگەیکە ی نییە تارزگاری بیت، ھوکی لە سیدارەدانی بۆ دەرئەکەن، شەوی کۆتایی لەناو خزم و کەسانی دانە نیش و قەسیان لەگەڵ نەکات پێیان نەلێ: بەخوا مەن نەم کوشتوہ،

به‌لام قه‌تلیکی ترم کردووه بابۆتانی بگێرمه‌وه: (۱۰) سال به‌ر له ئیستا، پردی په‌رینه‌وه له‌سه‌ر روویارو ناوه‌كان نه‌بوو، خه‌لك به‌به‌له‌م ته‌په‌رینه‌وه، منیش نه‌م نیشم نه‌کرد هه‌موو پێنج شه‌مه‌یه‌ك كچی‌کی گه‌نج له‌گه‌ڵ داکیکی پیر له‌م به‌ر نه‌په‌رینه‌وه بۆ نه‌وه‌ر، به‌یانییان نه‌چوون ئیواران ته‌گه‌رانه‌وه منیش سه‌یری كچه‌م نه‌کردو نه‌ویش سه‌یری نه‌کردمه‌وه و یه‌كترمان خۆش ویست، هه‌موو پێنج شه‌مه‌یه‌ك چاوه‌ریانم نه‌کرد له‌گه‌ڵ دایکه پیره‌کی نه‌هاتن، رۆژێك كچه‌كه به‌ گوێی چرپاندم و تی: خوازیینیم هاتووه ته‌گه‌ر نه‌تیت باوكم به‌شووم نه‌دات، كو‌په‌ش له‌ مال باس نه‌كات و باوکی ته‌لێت نیتم نه‌و پارهی‌مان نییه، ته‌گه‌ر تۆ دیناریك نه‌هێنیته‌وه، نیتمه‌نیمانه زۆر حاالی خراپ بوو، هه‌فته‌یه‌کی تر دیسان كچه‌ هاته‌وه و دووباره پتی و تم منیش زۆرم به‌ ماله‌وه وت به‌لام رازی نه‌بوون، پتیان و تم نیتمه‌ چۆن بیهێنین؟ له‌ كۆیی نیشته جی بکه‌ین؟ هه‌رچی كردم رازی نه‌بوون، پێنج شه‌مه‌ چاوه‌ریم كرد كچه‌ نه‌هاته‌وه، دای سالی بینیم ناهه‌تیکی گه‌نج منالێکی له‌ باوه‌ش دایه‌ هاتن و سواری به‌له‌مه‌كه‌بوون، سه‌یرم كرد نه‌م كچه‌یه، منیش نه‌م هیشته كه‌سی تر سواری به‌له‌مه‌كه‌بیت و رۆیشتم چاکی و چۆنیم له‌گه‌ڵ كرد و تم: بۆنه‌وستایت تامن دیم؟ ناهه‌ته‌كه‌ش وتی: دووجار پیم وتی نه‌هاتی، باوکیشم به‌شوی دام، قسه‌یه‌ك له‌من و یه‌ك له‌و بوویه ركا به‌رعان و پیم وت: ئیستاده‌بی كاری خراپم له‌گه‌ڵ بکه‌یت، نه‌میش وتی من نایكهم می‌ردو منالیم هه‌یه نه‌مه‌ گونا‌هه‌و نایكهم زۆر ته‌هیدم كرد، به‌لام هه‌ر رازی نه‌بوو، سه‌ری

*** با پەند وەرگرین لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ***

منالە کەم نەبرده ناو ناوو دەرم نەهینا هاواری نەکرد تاملالە کە خنکا، بەلام هەر رازی نەبوو، دووچەقۆم لێدا چەقۆی سییەم بەسەر دلی کەوت و مرد منیش فریتمدا ناو ناوه کە بەلەمە کەم شوشت و گەڕامەوه نەوسەری ناوه کەو نیتستاشی لەگەڵداییت کەس نەیزانی نەم منال و نافرەتە چییان بەسەر هات؟! نەم بیارە من نەم کوشتوو، بەلام باجی نەم تاواندیه کەنەیدەم. جا بەراستی نازیزان خوای گەوره نینتقام لە هەر زالمیک وەر نەگرێ، (ولو بعد حتی حین) بانیتستاش هیچ کەس ناگادار نەبێ، بەلام خودا ناگای لێیه کەتۆ نەم گوناھەت کردوو رۆژێک ناشکرا نەبێ. با پەند وەرگرین نازیزان:-

یە کەم: نەوکەسە ی کە گوناھ نەکات نەبێ بزانییت (ان الله یسمع ویری) خوای گەوره لە ئاسمان سەیرت نەکات کە گرتی رزگارت نابێ. دووھ: نازیزان نابێ نافرەت بەتەنھا بیت لە رێگار چوونە دەرەو و نێو تەکسی، خۆشەویستان بەتەنیا سوار بوونی تەکسی حەرامە راستە نەلێن خەلک نەبینن، بەلام خۆ ناززان چی نەلێن؟ وریابن تاکەرامەت و شەرەفتان سەلامەت بیت.

سێ یەم: دایکان و خوشکان و نازیزان گەر گەنجی نیشارەتی پیتدای وەلامی مەدەو، بزانی نەم نافرەتە خەتای خۆی بوو، نەگەر زوو پروی نەدابایی و قەبوولی نەکردبا، نەشی نەکوشت خۆی خۆی بەکوشت دا. پەندو نامۆژگاری تر بۆخۆتان جی دێلم

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ماره به جاش

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين الصلاة وسلام على حبيبنا محمد (ﷺ) وعلى
آله وصحبه أجمعين.
به ریزان...

سه لام و ره جمتی خوی میهره بان برژیت به سهرتان، یاره بی خواجه
گیان، له گونا هه کالمان خوشبیت، یارمه تیمان به دیت خواجه گیان بمان
پاریزی، خواجه گیان شهره فو که پامه تان پاریزراو بکهیت، خواجه گیان
تاعه ت و عیباده تان قبورل بکهیت، خواجه گیان به فیرده و سی الاعلی،
شادمان بکهی، پاریزراوین له هه موو په ژاره یهک، خواجه گیان زور
گونا همان کردوه، خواجه گیان خوت ره حمان پی بکهیت و خوشه ویستی
خوت و پیغه مبهر (ﷺ) به دیته دل دروومان، خواجه گیان مناله کالمان

صالح بکەو و سەرکەوتووێان بکەیت، یارەبی شیفای نەخۆشەکانمان بەدەو
 قەرزی قەرزارەکانمان بەدەیتەو و یارمەتیمان بەدەیت و بەرەکەت بخەیتە
 رزقیانەو، ئەوێ خەم و پەژارەو هەبە یارمەتی بەدەیت دەستی
 میهرەبانی و پرەمەتت برژێ بەسەریان، خواپە گیان تەبایی بخەیتەناو
 خێزانەکانمان، ئازیزانمان، خۆشەویستانمان، زۆر جار ئینسان حالەتی دەست
 کورتی و خراپی باری نەکەوتتەسەر، جا نەگەر ئەم ئینسانە تەو کولی
 بەخوای گەرە خوای بە پشتیوانی خۆی دانا، خوای گەرە یارمەتی
 نەدات و بەرامبەر ئەمانەش خوای بالا دەست نازو نیعمەتی پێ
 نەبخست، نەگەر سوپاس گوزاری خوای تیا نەکەن خەسارەت مەندن)
 وأما السائل فلا تنهر) خوای گەرە ئەفەرموێ ئەوێ دێتە بەر دەرگات
 زەجری مەکە مەشیکینەو، بەشتیوازی جوان بەرتی بکەو دلی مەرەنجینە،
 هەر هەژاریک خوای گەرە بە پشتیوانی خۆی بزانی و هەر دەوڵەمەندیک
 یارمەتی نەوانیدا کە دێتە بەر دەرگای خوای گەرە یارمەتی نەدات.
 ئازیزان لەگەڵم بن بۆ ئەم چیرۆکە، بۆ ئەوێ بزانی تاچەند ئەم نایەتەمان
 جێ بە جێ کردووە (فاعتبروا یا أولي الابصار) خۆشەویستان... پیاویکی
 هەژارو دەست کورت نەلیت، چوومە شارێک بۆ هەندێ پێداویستی، بەلام
 قەدەری خوای گەرە پارەم لێ براو پارەم پێ نەما، ناچار ئوتێلم جێهێشت
 چونکە زۆر بێ پارەبووم و کەشیشم لەشارەکاندا نەناسی، وتی: تاعەسەر
 زۆر گەرام هیچم دەست نەکەوت، زۆریش برسی بووم، جگەلە ئاوستیکی

تر نه‌بوو بیخۆم، عه‌سر بوو پیاوێکم بینی قاتیکی جوان و رێکی له‌به‌ردابوو، ناسه‌واری نیمه‌مه‌تی خوای گه‌وره‌ی پێوه دیاربوو، منیش وتم ڕه‌نگه‌ نهم خوا پێداوه ده‌وله‌مه‌ند بیت، چوومه پێشه‌وه و سه‌لامم لێ کرد وتم: خاله‌گیان دره‌مه‌تکم به‌رێ برسیمه و نانی پێ نه‌کرم کابرا سه‌یرتکی کردم و وتی: برۆ هه‌ی نانه‌جیبی نا‌په‌سه‌ن، نه‌وه‌ی له‌ دونیا ڕقم لێ یه‌تی هه‌ژار و فه‌قیرن، به‌تایبه‌ت نه‌وانه‌ی وه‌کو تۆ سوال نه‌که‌ن، زۆر شکامه‌وه، چونکه‌ یه‌که‌م جارم بوو، داوای پا‌ره‌بکه‌م دوورکه‌ و قه‌مه‌وه له‌ دلتی خۆمه‌وه، زۆر قسه‌م پێتی و وت و بریارمدا پا‌ره له‌ که‌س داوانه‌که‌م، مه‌غریب داهات منیش چوومه‌ مزگه‌وت تانۆژی عیشاشم کرد له‌وێ بووم، نینجا ڕۆیشتم تاشۆیتێ بدۆزمه‌وه تیا‌دا ب‌خه‌وم، چوومه‌ گه‌ڕه‌کیك زۆر خۆش بوو هه‌مووی قه‌سرو خانووی جوان و مالتی ده‌وله‌مه‌ند، من برۆمه‌ کۆی؟؟ سه‌یرم کرد خانۆتکی ته‌واو نه‌کراو هه‌بوو نێره‌باشه‌ و نهم شه‌و بۆخۆم لێره‌نه‌بم، خه‌وتم هه‌ر سه‌عاتێکی پێچو، دوو پیاو هاتن و تیان هه‌لسه‌، منیش وامزانی خاوه‌ن خانوه‌ ته‌واو نه‌کراوه‌که‌یه، به‌لام وتی: برسته‌ منیش وتم: به‌لتی، به‌دواما وه‌ره‌ منیش خه‌ریک بوو له‌ خۆشیان بال بگرم، منی برده‌ خانوویه‌کی زۆر خۆش و چوینه‌ ژووره‌وه‌ بۆلای پیاوێک سه‌یرم کرد و لیتی و وردبوومه‌وه، نه‌مه‌ پیاوه‌که‌ی نێوا‌ره‌یه، که‌ له‌ بازا‌ر بینیم نه‌بێ چی له‌ من بۆیت؟ و وتی: هیناتان؟ و تیان: به‌لتی، و وتی بیه‌ن تاسه‌ری بشوات، چوینه‌ گه‌رماو سه‌رم شوست و قاتیکی جوانیان پێدام، نینجا پیاوه‌که‌ بانگی

کردم و وتی: من کار ټیکم پټه، و تم له خزمه تدام، وتی: من خیزانه کهم
ته لاق داوه و نه بڼ له توی ماره بکه م تابه یانی، نینجا تۆ ته لاقی بدهیت و
من ماره ی بکه مده و منیش و تم به سرچاو، چومه ژوور ټیک میژیکسی لی
بوو سینیه ک خواردنی له سر بوو، تاتوانیم خواردم که نام خوارد زور
گریام، خزم بیر که و ته وه نه وان له م نازو نیعمه ته، هیشتا له گه ل ژنه که ی باش
نییه، منیش نام نییه بیخزم، ناگام له وه نه بوو که نافرته که له په غبه ره وه
سیر نه کات، نافرته ټیک هاته ژووره وه و سه لامی کرد، و تم فرموو خوشکه
خزمه ټیکتان هه بوو وتی: خزمه تی چی من خیزانی تۆم تازه له تۆ
ماره براوم و تم: فرموو دانیشه، وتی: پټه چیت تۆ پیاوکی زور باش بیت،
کار ټیک پټ هیه، و ره ته لاقم مده، منیش و تم ته لاق نه ده، نه مرو
لیره نام خوارد، شوینم نییه تا کو تیاید ابریم چون تۆ به ختوبکه م؟ له کوئ
بژین؟ نافرته که وتی: لیره نه ژین له م ماله، نه م ماله هه مووی هی منه و
نه مه شووی دووه مده و شووی یه که م زور ده وله مه ندبوو مردو هیچ مندالم
نه بوو، شووم به و پیاوه کرد، دووم جاره ناوانه کات، ته لاقم نه دات و
دووباره مارم نه کاته و تۆم مردبه و ته لاقم مده، و تم زور چاکه بابه یانی
بیت، له مال دهری نه که مین وتی: من نافرته ټیک لی خواترسم و نامه ویت
ناوا بریم تابه یانی وه کو دوو هار سه ری خوش به خت ژاین، به یانی پیاوه که
هات وتی: ته لاقی بده تا پاره ت پڼ بده و تم: چی؟ نه مه خیزانی خۆمه و
به شرعی خواو پټغه مبه ر، چون ته لاقی نه ده، پیاوه که وتی نه مه چیه

*** با پەند وەرگرتن لە (٢٩) چیرۆکی راستەقینەدا ***

ئافرەت؟ ئافرەتە کە وتی: من ئەمەوێت لە گەڵ ئەم پیاوێ بژییم و نامەوێت لە گەڵ نامەردێکی وەکو تۆ بژییم، ئەمە دووێم جارە وایە من ئەکەیت و شەرمەزارم ئەکەیت، کابرا بڕێک خەجالت بوو، ئافرەتە کە وتی: فری بدهنه دەرەو وە وتم بوەستن سەیرکە بزانه من کێم؟ من ئەو هەژارەم دویتنی داوای درهەمیەکم لیت کرد، چۆن منت شکاندهوه، ئەمە سزای پەرەردگاره، نیستا بڕۆ هەلە ی خۆت بوو تەکەبوورت کرد.

نازیزان وریابن مەغرور نەبن، ئەگەر نا سزاتان ئەدریتەوه (فاعتبروا یاأولی الابصار) ئەوەندە ئەلێم و پەندو نامۆزگاریه کان بۆخۆتان جێده هێلەم. بەخواتان ئەسپێرم .

السلام علیکم

چاکه دهرمانه، بۆنه خوشانه!

بسم الله الرحمن الرحيم

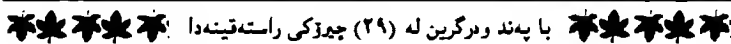
الحمد لله رب العالمين الصلاة وسلام على سيدنا محمد (ﷺ) وعلى
اله وصحبه أجمعين.

بهريزان و نازيزان...

ره‌حمەت و ميه‌ره‌بانی خوای گه‌وره برژیت به‌سەرتانا، نه‌ی خوای تاكو
ته‌نیا نه‌ی په‌روه‌ردگاری هه‌موو جیهان ده‌ستی به‌ندایه‌تیمان به‌رزنه‌که‌ینه‌وه
نه‌لێن: یا‌رحمن یا‌رحیم یا‌غفور یا‌کریم یا‌حی یا‌قیوم یا‌ب‌دی‌ع السموات
والارض یا‌أرحم الراحمین یا‌الله یا‌لطیفاً بخلقه، یا‌علیماً بخلقه، یا‌خبیراً
بخلقه له‌ گونا‌ه‌مان خۆش‌بیت، پاک‌مان بکه‌یت‌ه‌وه، نه‌گه‌رچی گونا‌ه‌مان زۆره،
به‌لام تۆ به‌ره‌می، ره‌حمەت زۆر تره‌ خوايه گيان خۆت فەرموو ته‌ (ان
رحمتی سبقت غضبی) خوايه گيان ره‌حمەت له‌ پيش تره‌ له‌ سزاو غه‌زه‌بت
خوايه گيان ره‌حمان پێبکه‌یت، دلمان به‌نووری خۆت ڕۆشن بکه‌یت و دلێک
هه‌میشه‌ یادی تۆ بکات، خوايه گيان شيفای نه‌خۆشان به‌ده‌یت و نه‌وی
خه‌مو ده‌ردی هه‌یه، یارمه‌تی به‌ده‌یت یا‌اکرم الاکرمين.

زۆر جار یەكێك نەخۆش نەبێ و بێ نوێندێ ئەیگەرت، هیوای نەماوە بەژیان، تەنھا گەشبینە بەرەحمەتی خوای گەورە، کەپرۆی بەسەریا، ئەو نەو کەسانە ی نەخۆش بێزارن لە نەخۆشیە کەتان، یەنس نەتەنگەرت، لە ڕەحمەتی خوا (لاتقنطوا من رحمة الله) چونکە شافی نەلایە، پێغەمبەر (ﷺ) نەفەرمووت: (داو مرضاكم بالصدقة) نێو دەرمانی دەرەتان بکەن بەخێر و سەدەقە نازیزانم زۆر جار کەسێك نەخۆش کەوتوو بەلام چاکای زۆر کردوو و خوای گەورە شیفای داو، پێغەمبەر (ﷺ) نەفەرمووی بەلاو مۆسبەت دیتە خواروو و دوعا و پارانەو و چاکە بەسەر نەکەوت، نەگەن بەیەکتەر لە ناسان، کامیان بەهێزتر بێ نەم سەر نەکەوت. کەواتە: تۆ دوعا و چاکە زۆر بکە تا بەلاو مۆسبەت نەیت، نەم بەلایەش کە دیت بەچاکە لەسەرت نەکەوت. لەگەڵم بێ نەم چیرۆکە: - پیاوێك نەبیت نەخۆشیەکی زۆر ترسناکی تووش دەبیت، دکتۆر نەما نەیکات لە ولاتەکی، نەم پیاو زۆریەکی سامانەکی سەرف کرد، دەرمانی زۆر گران نەکرت، پێیان وت: بۆ ولاتی دەرەو، لەوێ رەنگە چارەسەر بکرت، نەم پیاوێش خۆی نامادە کردو و پێشست لەوێ دکتۆرەکان وتیان تۆ چارەسەرت هەیە، بەلام نەبیت نەشتەرگەری بکرت، هیوای دەرچوونت لەم نەشتەرگەریە لە سەدا بیستە (٢٠/٠) نەمیش وتی: نەگەر لە سەدا بیستیش بێت هەراشە، خۆم هیچ هیوام بەژیان نەماوە، نەگەر لە ژێر نەشتەرگەریە کە رزگارێش نەبێ نەم، لەم هەموو نەخۆشی و نازارە بێزاربووم و رزگارم نەبێ، نەگەر خوای گەورە لوتفی کرد و باشتربووم سوپاس بۆ خوا کە لە ڕەحمەتی خۆی بێبەشی نەکردم، بەلام بابگەرمەو و لانی خۆم لەوێ گەردەن نازیی لە کەسو خەمان و هاوڕێیان بکەم و هەندێ وەسیەت

بکه‌مو میرات به‌ش بکه‌م، ئینجا نه‌گهرێسه‌وه بۆ نه‌شته‌رگهری، هاته‌وه لای منالۆ و خزم و که‌سانی، وتی: نه‌شته‌ر گهری نه‌کریم و کێ نه‌لێ له ژێر نه‌م نه‌شته‌ر گهریه ده‌رنه‌چم؟ لای نه‌وان باسی نه‌کرد، هیوای ده‌رچوون له سه‌دا بیسته نیت و ده‌ده و ده‌ده کاره‌کانی چی به‌چی کرد و سه‌ردانی هاورێکانی نه‌کرد و یه‌که به‌یه‌که گهمردنی پێ نازانه‌کردن، نیتواریه‌که نه‌گه‌رایه‌وه مالۆ وتی باهه‌ندێ گۆشت بکه‌رم و له‌گه‌ل خۆم بیبه‌مه‌وه بۆ مالۆ، لای دوکانداره‌که وه‌ستابوو گۆشت بکه‌رێ، بینسی ئافره‌تی هاتووه و به‌دوکانداره‌که نه‌لێ نیتسه‌که کانت بۆداناوم؟ پیاوه‌که‌ش: نه‌لێ بوه‌سته دایکی من تا که‌ریاره‌که‌م به‌رێ بکه‌م، منیش زۆرم پێ سه‌یربوو نه‌بێ نیتسه‌کی بۆچی بیت؟! لێم پرسی: دایه‌گیان بۆچی نیتسه‌که نه‌کریت و بۆچیت؟ ئافره‌ته‌که‌ش نه‌لێ: (٦) منالۆ هه‌یه و باوکیان نییه، پارهم نییه تا گۆشت بکه‌رم نه‌م نیتسه‌کانه نه‌به‌م، هه‌ر باشه تاسی گۆشتی لێ دیت، که‌وای وت زۆرم پێ ناخۆش بوو ناگر له جهرگم به‌ربروو، وتم: دایه‌گیان تایه‌که مانگی تر هه‌موو رۆژ و هه‌ره نێره کیلویه‌که گۆشت به‌ره بۆ منالۆ کانت بابیخۆن، پاره‌ی (٣٠) کیلو گۆشتم دا به‌که‌برای دوکاندار، به‌لام وتم توخوا دایه‌که‌گیان دوعای خێرم بۆیه‌که نه‌خۆش تاچاک به‌وه گۆشته‌که‌ی خۆم برده‌وه مالۆ نیتواره دانیشتین تاشیو به‌زین یه‌کێ له‌منالۆ کا‌م وتی: باوکه نه‌لێ نه‌مرۆ په‌نگو پرووت خۆشته‌رو باشتری؟ وتم: ناڕۆله‌گیان نه‌مرۆ زۆر ماندوو نه‌بووم بۆیه په‌نگم باشته‌رو، رۆژ به‌ رۆژ باشته‌ر نه‌بووم و نا‌م بۆ نه‌خورا، به‌لام وتم با به‌رێم نه‌شته‌رگهریه‌که بکه‌م، نیت لوتفی په‌روه‌رگار به‌لکه‌رباش بچوویه‌وه ولاتی ده‌روه به‌ر له‌وه‌ی نه‌شته‌رگهری بکه‌ریت، په‌شکنینی گۆشتی بۆکار له‌کاتی په‌شکنین پێیان وت تۆ نه‌شته‌رگهری که‌راویت؟ وتم: نه‌شته‌رگهری چی؟! له‌کێ

بیگم؟ وتیان: تۆنەخۆشیت نەماوە، بزیروو نەسلەن شوینەواریشی دیارنییە زۆر بیرم کردووە پێم سەیریوو چۆن چاک بوومەتەر!!! تادوعای ژنە هەژارە کەم بێرکەوتەرە، کە گۆشتە کەم بۆ کڕی بوو، وە چۆن لەدوای نەم رۆژەرە باشتەر سووم، نیتەر زانیم خوای گەرە بەهۆی نەم خێرە شیفای بۆ ناردووم، وە بەدکتۆرەکانی نوێم وت: هەرچەند نێو لەسەر ئایینی نێمەن، بەلام مەن بۆیە شیفام بۆ هاتووە چونکە نەو خێرەم کردوو و تیان: راست نەکەیت، کاربگەری زۆری هەیە چونکە تۆ نەفسییەت مورتاح نەیت، جگە لەمەش خوای گەرە دوعای نەم نافەرەتی قەبوول کردوو، جا تازیزانم بەراستی شیفای بۆهات لە کاتیەک هیچ هیوايەکی بەژیان نەماوو، نەمەتەنھا شتیکی بچووکی بۆکرد، نەم نەگەر برۆیت مالهەکیان بۆ ناوەدان بکەیتەرەو یارمەتیان بەدە؟ دلێان خۆش بکەیت؟ تازیزان سەیری نەم خێزانە بکەن، خوای گەرە لە یادمان ناکات. با بەند وەرگرن...

یہ کہم: شفا بہدہستی پروردگار (واذا مرضت فهو یشفین) نہ گد
نہ خوش بکہویت، ہر نہ شیفات نہ دات، نہ مہ حہزرتی نیراہیم
نہ فرمویت، خوا لہ قورٹان باسی نہ کات، ہر وہا پیغمبر (ﷺ)
نہ فرمویت (داء مرضاکم بالصدقة) خیر چاکہ بکن شیفاتان بڑ دیت۔
دوہم: نہ ہزارانہ بہ سہر بکنہوہو یارمہ تیجان بدن، چونکہ خوی
گہرہ تاقیتان نہ کاتہوہ بہم مالو سامانہی کہ لہ بہرہ دستانہ۔

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

رهزهیلی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمین. الصلاة والسلام علی حبیبنا محمد (ﷺ)
وعلی اله وصحبه أجمعین.
به ریزان...

په حمهت و میهره بانی خوی گه وره پرژئی به سهر دل و دهر و نتانا خوی به
گیان لیت نه پاریتمه وه به ناوه جوانه کانت به میهره بانیت به نیسمی
(اعظم) ت یار حمن یار حیم یا غفور یا کریم یا حی یا قیوم یا بدیع السموات
والارض یاره بی له گونا همان خۆش بیت، له خه و په ژاره دوورمان بکهیت،
له زوتم و زواری بمان پاریزی، خوی به گیان دله کافان به نوری خۆت
منه و په بکهیت، دلته کی زیندرو وریا و ناگادارمان به قسمهت بکهیت،
یاره بی خوی به له لوتفی خۆت له گه تمان بکهیت، خوی به گیان به وه داوات لی

نەكەین كە پیغه مەبەر (ﷺ) داواى لى كەردوى، خۆمان نە پارێزێن
 ھەروەكەر پیغه مەبەر (ﷺ) خۆى لى پاراستوو، یا أرحم أرحمین، یا الله
 خۆشەویستان ئەم سەرۆت و مالدی ھەمانە، ھەمووی ھى پەرورەدگارە و
 نیتەى کردوو بەسەپان لەسەر ئەم سەرۆتە، سەیرمان نەكات بزانی کایمان
 سەرکارو سەپانی ئەمین و رێکین چۆن ئەبەخشین یان پەزێلین بۆمال و منال
 سەرفى ناکەین.

نازیزان: پەزێلی دوو جۆرە، جۆرێکیان پەزێلە و بۆخۆی سەرفى ناکا،
 دووھەمیان جگەلەوھە فەرمانیش بەپەزێلی نەکا و بلاوی نەکاتەو، (الذین
 یبخلون ویأمرون الناس بالبخل) خۆای گەرە نە فەرمووی ھەندیک ھەن
 پەزێلن بەلام ھەندیکى تر ھەن فەرمان بەخەلکى تر دەکەن پەزێل بن،
 نەمەزۆر خراپە مالی دۆنیاھى نەوھەنییە پەزێلی بۆیکەى (انفق أنفق
 عليك) بیبەخشە خۆای گەرە پیتی نەداتەو، ئەلێن پیاویك ھەبوو زۆرى
 نەبەخشى، وتیان تۆ نەوھندە نەبەخشى ناترسی لە ھەژاری وتى نەخیر من
 فێربووم ببەخشم لەوێ وەستا کاتیک دیوار دروست دەکات، کەتکاریش
 خشتى پێ نەدات تا بەکەت نەکات بەدیوار، خشتیکى تری پێ نادات، من
 لەو فێربووم کە تا من ئەوێ بەردەستم سەرف نەکەم، خوا گیسان ھى تەرم
 پێ نادات، نازیزان با پەندوەرگەرن: پیاویكى ھەژارو دەست کورت ھەبوو
 کەس نەبوو بیبات بۆ نیش و زۆر داماوو ھەژاریو، رۆژێک ھاوڕێیەکی
 بینی پتی وت چۆنى؟ وتی زۆر خراپە، دایک و باوکم لە مال لێم بیتارن ئەم
 نانەى لە مال ئەخۆم شەرمەزارم، چونکە ھیچ نیشم نییە، ھاوڕێیەکمەش

وتی: ناوا بیژاری؟! وتی به لێ زۆر دهست به تالم، وتوویانه شهر له دهست به تالی باشتره، چونکه دهست به تالی کێشه ی زۆری لێ نه بێ، نیمامی عومهر (رهزای خوای لێ بێ) ده لیت که سێک بیهیسم خۆشم بویت، که نه پرسم نیشته چی یه؟! گهر بلی بێ نیشم، له خۆمهوه خۆشم ناویت، نازیزان: ریزی مرۆ له کارو کاسبیه که یه تی، نه م پیاوه هاوریه که ی پیتی وت وهره لای من کاریکه له کارگی بلۆک و خشت دروست کردن، وتی باشه، چو، له وێ پاره ی کۆده کرده وه، به لām زۆر په زیل بوو، هیچ پاره ی نه ده دایه مال، وای لێ هات نۆتۆبیلیکی بار هه لگهی کپی، به نیوه یی له گه ل هاوریه که ی، نه م جاره پاره ی کۆ کرده وه سه رفی نه کرد، نۆتۆمبیه که بوو به ی خۆی، فرۆشتی کارگیه که ی پێ کپی، نینجا دهستی کرده خیانه ت کردن ده وله مه ندبوو ژنی هینا مالی داناو چوار کارگی تری پێ کپی، پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) نه فه رموویت (من غشنا فلیس منا). جاریکیان کابرایه ک هاته کارگه و بریکسی زۆر خشتی بۆ دروست کردنی بینا برد، تا دواتر ئاپارتمانی کابرا پروخا، دوا ی هینان و بردن و که شف کردن وتیان غه ش له خشته که دایه، نه چم له کارگه سه یرده که م، که ره سته ی باش له خشته که نا کریت نینجا وتیان چوار سال زیندانی بکریت یان بری (۱۵۰۰۰) سه دو په لجا هه زار غرامه بکریت، نه مپش دلی نه نه هات نان بۆ مال و منالی بکپی، چۆن نه م هه موو پاره نه دات، چوار سال زیندانی پێ با شتربوو، له نه هامه تی زیندان پالی لێ دایه وه که هاته وه، ولات تووشی شه ربوو شه ری عیراق و کویت، نه و پیاوه

کویتی بوو رای کرد که هاتهوه بینی هه چوار کارگه که ی سوتاون و به تالان برداون، له گهل زهوی تهخت بوون، له خه مان شه لهل گرتی لایه کی مرد، له مال کهوت، خوشه ویستان سزای که سیکه په زیلی بکات ته نها خیری بکردایه خوی گه وره دهی پاراست، بیست کارگهی تر هه بوون له لای کارگه کانی نهو، خوی گه وره پاراستو نیه تی، چونکه خاوه نه کانیان خیرو چاکه یان نه کردو و پیای چاک بوون نازیزان چوار سال زیندانی کرا، ته مه نه که ی زور درێژ نه بوو، چوه سعودیا که گه رایه وه هه مووی پرووخابوو، نازیزان: با نهو مالهی هه مانه بیدهینه دهست خوی گه وره (وما تنفقوا خیر فلا نفسکم) خوی گه وره بوخوی ده فهرمویت نه وانه ی ده به خشن بوخوتانه و بو نه وه ی بیته وه سه ر ریتان با پەند وەرگرن:-

١- (فاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْاَبْصَارِ) پەند وەرگرن نه وانه ی چاوی دلتان

ههیه، پەند وەرگرن له هه رشتی ده بیستو و ده بیینن

٢- نه وه ی لاتانه هی خوتان نییه هی په ره و ردگاره به هه شتی پی

بکرن و ره زابوونی خوی پین بکرن،

٣- هه موو حالیک ده گۆپی (کل حال یزول) هه موو باریک ده گۆپی و

گۆپانی به سه ردادی، ته نها خوی گه وره وه کو خوی ده بیت.

هیوادرم نه م زنجیره باسه ی کردو و مانه سوودتان لی وەرگرتیست

تاباسی تر به خواتان ده سپیرم . السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

کوئایی...

پىرستى چىزۇكەكان

لا پەرە	بابەت	ژ. چىزۇك
۷	مانگاگەي بەنى نىسرائىل	۱
۱۳	بەخششەكانى خودا	۲
۱۹	چ بچىنى ئەو دەدوورىەو	۳
۲۵	سامان بىەخشە	۴
۳۱	بەندىغانە	۵
۳۷	خوئاگاگادارە	۶
۴۳	خواردنى ھەژاران	۷
۴۷	بەزەيى	۸
۵۱	سامان ئەشكەنجەپە	۹
۵۷	ئەو كەسەي چال لى بىدا، خۇي دەكمۇتتە ناوى	۱۰
۶۱	ھىچ شىتەك بىن ھىكمەت نىيە	۱۱
۶۵	ئەمولىا ئەمىنىت، دەنياش نامىنىت	۱۲
۷۱	مۆلەتى قەرزدار	۱۳
۷۵	دۇنيا دەوران دەورانە	۱۴
۸۱	سوزۇدە بۇ غەيرى خودا!	۱۵
۸۵	چارەنوس	۱۶
۹۱	پاسار بىلۇزەو	۱۷

*** با پەندە ۋەزگىزىن لە (۲۹) چىزۇكى راستەقىنەدا ***

لاپەرە	بابەت	ژ. چىزۇك
۹۷	دلى دايك	۱۸
۱۰۷	سپلە	۱۹
۱۱۱	كچ راگرتن پەشىمانىيە	۲۰
۱۱۵	لەدەرگاي خەلك مەدە، لەدەرگات دەدرىت	۲۱
۱۲۱	هاوپتى خراب	۲۲
۱۲۵	بازرگاني ناپاك	۲۳
۱۲۹	تۆلە	۲۴
۱۳۳	بەلایى بچووك، بەلایى گەورە ۋەلا دەنىت!	۲۵
۱۳۷	رۇژان رۇزى لەدوايە	۲۶
۱۴۱	مارە بەجاش	۲۷
۱۴۷	چاكە دەرمانە، بۆنەخۇشانە!	۲۸
۱۵۱	رەزەيلى	۲۹
۱۵۵	پىترستى چىزۇكەكان	

دو نیا قوتابخانە ی ژیا نە، دو نیا جیی
 تیارامانە و جی ی تاقیکردنە وە ی ژیا نە،
 دو نیا و بەرزی و نزمی خە لکی خۆشی
 و شادی خە لکی مە مووی جیی پە ند
 وەرگرتنە، بۆ پە ند وەر نە گرم لە خۆشی
 خە لکی، لە بەرزی خە لکی بۆ پە ند
 وەر نە گرم، لە بێ دە سە لات ی خە لکی، بۆ
 پە ند وەر نە گرم لە زالم و ژۆردارە کان بۆ
 پە ند وەر نە گرم، لە هە ژاران ،
 لە دە و لە مە ندان، بۆ پە ند وەر نە گرم لە بێ
 نە وایان، لە نە خۆشە کان، گە یشتە ئە و
 قە ناعە تە ی کە دە بێ ئینسان ی موسلمان
 پە ند وەر گرێ لە هە موو ژیا ن هێچ
 تاقیکردنە وە یە ک نە وە لە ژیا نت، تا
 پە ند یکی ی وەر نە گریت

بلاوکراوی کتیبخانە ی

ماچی قە وری کۆچی

بۆ هەروێشتن و چاپکردن و بلاوکردنە وە

عێراق - کوردستان - هەولێر
 ٠٦٦ ٢٢٣٣٨٦٨